

Suvestinė redakcija nuo 2020-05-01 iki 2020-12-31

Įstatymas paskelbtas: Žin. 1996, Nr. [32-788](#), i. k. 0961010ISTA001-1240

Nauja redakcija nuo 2017-01-01:

Nr. [XII-2573](#), 2016-06-30, paskelbta TAR 2016-07-13, i. k. 2016-20300

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
STATYBOS
ĮSTATYMAS**

1996 m. kovo 19 d. Nr. I-1240
Vilnius

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir taikymas

1. Šis įstatymas nustato visų Lietuvos Respublikos teritorijoje, jos išskirtinėje ekonominėje zonoje ir kontinentiniame šelfe statomų, rekonstruojamų ir remontuojamų statinių esminius architektūros reikalavimus, trečiųjų asmenų interesų apsaugos reikalavimus, statybos techninio normavimo, statybinių tyrimų, statinių projektavimo, statinių projektų ir statinių ekspertizės, statybos, statybos užbaigimo, statinių naudojimo ir priežiūros, griovimo tvarką, statybos dalyvių, viešojo administravimo subjektų, statinių savininkų (ar naudotojų) ir kitų juridinių ir fizinių asmenų veiklos šioje srityje principus ir atsakomybę.

2. Šis įstatymas netaikomas nustatant:

1) žemės gelmių naudojimo (kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos žemės gelmių įstatyme) paskirties statinių reikalavimus, išskyrus esminius statinių reikalavimus, nustatytus 2011 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 305/2011, kuriuo nustatomos suderintos statybos produktų rinkodaros sąlygos ir panaikinama Tarybos direktyva 89/106/EEB (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 305/2011);

2) nekilnojamojo kultūros paveldo tyrimų ir kultūros paveldo statinių tvarkomųjų paveldosaugos darbų ir su jais susijusių procedūrų reikalavimus, kuriuos nustato Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas, išskyrus Reglamente (ES) Nr. 305/2011 nustatytus esminius statinių reikalavimus ir šio įstatymo 15 straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus;

3) naudojamame statinyje vykdomos ūkinės komercinės ar kitos veiklos reikalavimus.

3. Šio įstatymo normos santykiams, susijusiems su naujos branduolinės (atominės) elektrinės projektu ir su juo susijusiais klausimais, taikomos tiek, kiek jų nereglamentuoja Lietuvos Respublikos branduolinės (atominės) elektrinės įstatymas.

4. Šio įstatymo nuostatos suderintas su šio įstatymo 2 priede nurodytais Europos Sąjungos teisės aktais.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Architektas** – fizinis asmuo, atitinkantis Lietuvos Respublikos architektūros įstatyme nustatytą apibrėžtį.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-426](#), 2017-06-08, paskelbta TAR 2017-06-19, i. k. 2017-10248

2. **Architekto veikla** – Architektūros įstatyme nustatyta veikla.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-426](#), 2017-06-08, paskelbta TAR 2017-06-19, i. k. 2017-10248

3. **Architektūra** – sritis, kaip ji apibrėžta Architektūros įstatyme.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-426](#), 2017-06-08, paskelbta TAR 2017-06-19, i. k. 2017-10248

4. **Atskirosios statinio inžinerinės sistemos** – vieno inžinerinės sistemos naudotojo poreikiams tenkinti skirtos inžinerinės sistemos, nesusijusios su tos pačios paskirties bendrosiomis statinio inžinerinėmis sistemomis.

5. **Bendrosios statinio inžinerinės sistemos** – statinio inžinerinės sistemos, skirtos daugiau negu vieno inžinerinės sistemos naudotojo poreikiams tenkinti.

6. **Darnioji techninė specifikacija** – kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 305/2011.

7. **Darnasis standartas** – kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 305/2011.

8. **Ekonomiškai pagrįsta statinio naudojimo trukmė** – laikotarpis, per kurį tikslinga naudoti statinį palaikant jo naudojimo savybes, atitinkančias esminius statinių reikalavimus, atsižvelgiant į visus tarpusavyje susijusius aspektus: statinio projektavimo, statybos, naudojimo ir naudojamo statinio draudimo išlaidas, išlaidas, kurių reikia siekiant išvengti naudojimo sutrikimų; statinio griūties riziką ir pasekmes jo naudojimo laikotarpiu; planuojamą dalinį atnaujinimą; valymo, statinio priežiūros ir remonto išlaidas.

9. **Ekspertizės rangovas** – Lietuvos Respublikoje įsteigtas ar užsienio valstybės juridinis asmuo, kita užsienio organizacija ar jų padalinys, turintys šio įstatymo nustatytą teisę atlikti statinio projekto ar statinio ekspertizę.

10. **Esminės charakteristikos** – kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 305/2011.

11. **Esminiai statinio projekto sprendiniai** – statinio projekto sprendiniai, kuriais nustatoma statinio vieta sklype, statinio ar jo dalių paskirtis, statinio laikančiosios konstrukcijos ir jų išdėstymas, statinio išorės matmenys (aukštis, ilgis, plotis ir pan.) ir įgyvendinami

specialieji saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimai ir (ar) specialieji paveldosaugos reikalavimai.

12. **Europos techninis įvertinimas** – kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 305/2011.

13. **Europos vertinimo dokumentas** – kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 305/2011.

14. **Gamintojas** – kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 305/2011.

15. **Importuotojas** – kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 305/2011.

16. **Inžineriniai statiniai** – susisiekimo komunikacijos, inžineriniai tinklai, kanalai, taip pat visi kiti statiniai, kurie nėra pastatai.

17. **Inžineriniai tinklai** – statinio statybos sklype (išskyrus statinio vidų) ir už jo ribų nutiesti komunaliniai ar vietiniai vandentiekio, nuotekų šalinimo, šilumos, naftos, dujų ar kito kuro, technologiniai vamzdynai, elektros perdavimo, energijos ir elektroninių ryšių tinklai kartu su maitinimo šaltiniais ir įrenginiais.

18. **Igalotasis atstovas** – kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 305/2011.

19. **Įrenginiai** – mašinos, prietaisai, įtaisai energijai, medžiagoms gaminti ir informacijai priimti, perduoti ar keisti.

20. **Ypatingasis statinys** – statinys, kuriame naudojamos ar saugomos pavojingosios medžiagos (pagal nustatytus jų ribinius kiekius); statinys, kuriame yra potencialiai pavojingų įrenginių; sudėtingos konstrukcijos ir sudėtingų technologijų statinys (pagal normatyviniais statybos techniniais dokumentais nustatytus sudėtingumo požymius ir techninius parametrus); visuomenės poreikiams naudojamas pastatas, kuriame vienu metu būna daugiau kaip 100 žmonių; aukštybinis (daugiau kaip 5 aukštų) daugiabutis gyvenamasis namas; kultūros paveldo statinys. Prie ypatingųjų statinių kategorijos priskiriamų statinių sąrašą tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) įgaliota institucija.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2557](#), 2019-11-28, paskelbta TAR 2019-12-10, i. k. 2019-19865

21. **Kita užsienio organizacija** – užsienio valstybėje įsteigta organizacija, neturinti juridinio asmens statuso, tačiau turinti civilinį teisnumą pagal tos valstybės įstatymus.

22. **Komunaliniai inžineriniai tinklai** – inžineriniai tinklai kartu su bendrais maitinimo šaltiniais, skirti miesto, miestelio, kaimo (ar atskirų jų dalių, zonų) vartotojų poreikiams tenkinti.

23. **Laikančioji konstrukcija** – konstrukcinis statinio elementas, kurio svarbiausia paskirtis – laikyti apkrovas (konstrukcijų, įrenginių, sniego, vėjo, žmonių, grunto ir pan.) ir užtikrinti statinio mechaninį atsparumą ir pastovumą.

24. **Laikinis statinys** – statinys, kurį leidžiama statyti numatant naudoti ribotą terminą.

25. **Nacionalinis techninis įvertinimas** – techninio vertinimo įstaigos Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka parengtas ir išduotas statybos produkto eksploatacinių savybių vertinimo, atsižvelgiant į jo esmines charakteristikas, dokumentas.

26. **Naujo statinio statyba** – statyba, kurios tikslas – statinių neužimtame žemės paviršiaus plote pastatyti statinį, atstatyti visiškai sugriuvusį, sunaikintą, nugriautą statinį.

27. **Nebaigtas statinys** – statinys, kurio statybos darbai, nustatyti statinio projekte ir teisės aktuose, yra neužbaigti.

28. **Neypatingasis statinys** – statinys, nepriskiriamas prie ypatingųjų ir nesudėtingųjų statinių.

29. **Nekilnojamojo turto vystytojas** – statytojas (užsakovas), kuris investuodamas vysto nekilnojamąjį turtą ir (ar) infrastruktūrą miestuose, miesteliuose ar kitose urbanizuojamose (urbanizuotose) teritorijose: formuoja statinių statybai skirtus sklypus, juose stato statinius ir juos parduoda.

30. **Nesudėtingasis statinys** – paprastos konstrukcijos pastatas, kurio didžiausias aukštis yra 8,5 metro, visų aukštų, antstatų, pastogės patalpų ir naudojimo paskirtimi susietų priestatų plotų suma – ne didesnė kaip 80 kvadratinų metrų ir kurio rūsysis (pusrūsysis) yra ne didesnis kaip vieno aukšto; paprastų konstrukcijų inžinerinis statinys. Pastato ir inžinerinio statinio paprastų konstrukcijų požymius ir techninius parametrus nustato normatyviniai statybos techniniai dokumentai.

31. **Neteisėtai išduotas statybą leidžiantis dokumentas** – statybą leidžiantis dokumentas, kompetentingų institucijų išduotas pažeidžiant teisės aktų reikalavimus.

32. **Normatyviniai statinio saugos ir paskirties dokumentai** – dokumentai, kuriais kitų teisės aktų pagrindu nustatomi statinio apsaugos ir saugos, žmonių, kurie juo naudojami, apsaugos ir saugos, statinio aplinkos apsaugos ir saugos reikalavimai pagal šio įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje nurodytas sritis, atsižvelgiant į statinio paskirtį (statinio tipą) ir jame planuojamą veiklą. Šiais dokumentais taip pat nustatomi statinio paskirties reikalavimai: statinio matmenų (priklausančių nuo statinio paskirties) apskaičiavimo, funkcinių ryšių tarp statinio dalių (patalpų) ir statinių, technologinių ir energetikos įrenginių, technologinių inžinerinių sistemų, technologijos ir energetikos procesų patikimumo, efektyvumo ir saugos; inžineriniais tinklais tiekiamų ir statinio inžinerinėse sistemose naudojamų vandens, nuotekų, energijos nešiklių ir pan.; žemės ūkio melioracijos sistemų reguliuojamo dirvožemio drėgmės režimo ir agrotechnikos.

33. **Normatyvinis statybos techninis dokumentas** – dokumentas, kuriuo nustatomi statinio projektavimo, statybos, statybos užbaigimo, statinio naudojimo, priežiūros ir nugriovimo reikalavimai, taisyklės, bendrieji principai ir charakteristikos. Tai statybos techninis reglamentas,

statybos bei statinių naudojimo ir priežiūros taisyklės, standartas, techninis įvertinimas, metodiniai nurodymai, rekomendacija.

34. **Paskirtoji įstaiga** – įstaiga, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos (toliau – Aplinkos ministerija) įgaliota atlikti trečiosios šalies užduotis vertinant ir tikrinant statybos produktų eksploatacinių savybių pastovumą.

35. **Paslėpti statybos darbai** – vėliau atliktais darbais (tarp jų – statybos darbais, kuriais sumontuotos (įrengtos) paslėptos statinio konstrukcijos) paslėptas statybos darbų rezultatas.

36. **Paslėptos statinio konstrukcijos** – vėliau sumontuotomis kitomis konstrukcijomis ar viršutiniu apdailos sluoksniu paslėptos konstrukcijos.

37. **Pastatas** – apdengtas stogu statinys, kurio didžiausią dalį sudaro patalpos.

38. **Pastato atnaujinimas (modernizavimas)** – statybos darbai, kuriais atkuriamos ar pagerinamos pastato ir (ar) jo inžinerinių sistemų fizinės ir energinės savybės ir (ar) kuriais užtikrinamas iš atsinaujinančių energijos šaltinių gaunamos energijos naudojimas.

39. **Pastato energinio naudingumo sertifikavimas** – teisės aktu reglamentuota procedūra, apimanti pastato energijos suvartojimo nustatymą, pastato energinio naudingumo įvertinimą ir priskyrimą prie energinio naudingumo klasės, taip pat pastato energinio naudingumo sertifikato išdavimą.

40. **Pastato energinis naudingumas** – apskaičiuotas arba išmatuotas energijos kiekis, reikalingas patenkinti su įprastu pastato naudojimu siejamą energijos poreikį, įskaitant energiją pastato šildymo, vėsinimo, vėdinimo, karšto vandens ir pastato apšvietimo reikmėms;

41. **Patalpa** – sienomis ir kitomis atitvaromis apribota statinio erdvė.

42. **Pateikimas į rinką** – kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 305/2011.

43. **Platintojas** – kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 305/2011.

44. **Prisijungimo prie inžinerinių tinklų ar susisiekimo komunikacijų sąlygos** (toliau – prisijungimo sąlygos) – statinio, žemės sklype esančių inžinerinių tinklų ar susisiekimo komunikacijų prijungimo prie kitiems savininkams priklausančių inžinerinių tinklų ar susisiekimo komunikacijų sąlygos, jeigu jos nenustatytos teritorijų planavimo dokumentuose.

45. **Projektiniai pasiūlymai** – pasiūlymai, kurių tikslas – išreikšti projektuojamo statinio architektūros ir kitų pagrindinių sprendinių idėją ir kurie pateikiami kaip informacija visuomenei apie numatomą statinių projektavimą bei gali būti naudojami rengiant specialiuosius architektūros reikalavimus, specialiuosius saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimus, specialiuosius paveldosaugos reikalavimus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-426](#), 2017-06-08, paskelbta TAR 2017-06-19, i. k. 2017-10248

46. **Savavališka statyba** – statinio ar jo dalies statyba neturint galiojančio statybą leidžiančio dokumento arba jį turint, bet pažeidžiant esminius statinio projekto sprendinius.

47. **Specialieji reikalavimai** – neprivalomas, statytojo (užsakovo) pageidavimu statiniui nustatytų specialiųjų architektūros reikalavimų, specialiųjų paveldosaugos reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų rinkinys, kurį išduoda savivaldybės administracijos direktorius ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas.

48. **Statinio architektas** – architektas, kuris yra statinio, kaip architektūros kūrinio, autorius ir (ar) statinio projekto architektūrinės dalies vadovas. Statinio architektu gali būti ir fizinių asmenų grupė, sudaryta iš architektų.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-426](#), 2017-06-08, paskelbta TAR 2017-06-19, i. k. 2017-10248

49. **Statinio architektūra** – statinio, kaip meno kūrinio, vidaus erdvės ir išorės pavidalas, statinio dalių išdėstymas, jų formų meninė išraiška ir visų statinio elementų tarpusavio santykis.

50. **Statinio ekspertizė** – esamo ar statomo statinio techninės būklės įvertinimas, turint tikslą nustatyti, ar statinys atitinka Reglamente (ES) Nr. 305/2011 nustatytus esminius statinių reikalavimus.

51. **Statinio griovimas** – statybos rūšis, kurios tikslas – suardyti (išmontuoti) visas statinio konstrukcijas (išskyrus statinio rekonstravimui ar kapitaliniam remontui priskirtinus statybos darbus).

52. **Statinio inžinerinės sistemos** – statinio naudojimo ir priežiūros tikslams, statinyje gyvenančių, dirbančių ar jį kitaip naudojančių žmonių poreikiams tenkinti skirtos sistemos: vandentiekio, nuotekų šalinimo, šildymo, vėdinimo, oro kondicionavimo, dujų, elektros, elektroninių ryšių, gaisrinės saugos ir gaisro aptikimo, pranešimo apie jį ir gesinimo, šiukšlių šalinimo, signalizacijos, liftų ir kitos sistemos kartu su jų reguliavimo, valdymo ir automatizavimo įranga.

53. **Statinio kapitalinis remontas** – statyba, kurios tikslas – pertvarkyti statinį: pakeisti statinio laikančiąsias konstrukcijas, nekeičiant statinio išorės matmenų (ilgio, pločio, aukščio ir pan.).

54. **Statinio naudojimas** – esminių statinių reikalavimų pagrindu sukurto statinio panaudojimas statinio naudotojo poreikiams tenkinti.

55. **Statinio naudojimo priežiūra** – viešojo administravimo subjekto atliekama kontrolė, kurios tikslas – nustatyti, ar statinio techninė priežiūra atitinka šio įstatymo ir kitų teisės aktų, taip pat normatyvinių statybos techninių dokumentų reikalavimus.

56. **Statinio naudotojas** – statinio savininkas arba kitas fizinis ar juridinis asmuo, kuris naudoja statinį (jo dalį) Lietuvos Respublikos įstatymų, administracinių aktų, sutarčių ar teismo sprendimų pagrindu.

57. **Statinio normatyvinė kokybė** – statinio projekto, statybos darbų ir pastatyto statinio kokybė, atitinkanti normatyviniuose statybos techniniuose dokumentuose ir normatyviniuose statinio saugos ir paskirties dokumentuose nustatytus reikalavimus.

58. **Statinio paprastasis remontas** (atitinka Lietuvos Respublikos civilinio kodekso sąvoką „einamasis remontas“) – statyba, kurios tikslas – atnaujinti statinį jo nerekonstruojant ar kapitališkai neremontuojant.

59. **Statinio paskirtis** – viešajame registre nurodytas statinio naudojimo tikslas (žmonėms gyventi, ūkinei komercinei ar kitai veiklai), kai statinys atitinka saugos ir jame planuojamos (atliekamos) veiklos (technologijos proceso) privalomuosius reikalavimus, nustatytus normatyviniuose statinio saugos ir paskirties dokumentuose.

60. **Statinio priežiūra** – šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatytų techninių, organizacinių ir viešojo administravimo priemonių visuma vykdančią statinio techninę priežiūrą ir statinio naudojimo priežiūrą.

61. **Statinio projektas** – normatyvinių statybos techninių dokumentų nustatytos sudėties dokumentų, kuriuose pateikiami statytojo sumanyto statinio sprendiniai (statinio projekto dalys, skaičiavimai, brėžiniai), skirtų statybą leidžiančiam dokumentui gauti, statybai vykdyti ir statybos užbaigimo procedūroms atlikti, visuma.

62. **Statinio projektavimas** – architektūrinė inžinerinė veikla, kurios tikslas – parengti statinio projektą.

63. **Statinio projektavimo valdymas** – statinio projektavimo ir su juo susijusių kitų statybos techninės veiklos pagrindinių sričių darbų organizavimas, kurį atlieka statinio projektavimo valdytojas pavedimo sutarties tarp įgaliotojo – statytojo (užsakovo) ir įgaliotinio – statinio projektavimo valdytojo pagrindu.

64. **Statinio projektavimo valdytojas** – Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybės fizinis asmuo, juridinis asmuo ar kita užsienio organizacija ar jų padalinys, veikiantys kaip įgaliotojo – statytojo (užsakovo) įgaliotinis, valdantis statinio projektavimą, organizuojantis statinio projektavimo ir su juo susijusių kitų statybos techninės veiklos pagrindinių sričių darbus, kuriuos atlieka jo pasamdytas šią teisę turintis fizinis asmuo, juridinis asmuo, kita užsienio organizacija.

65. **Statinio projekto dalies rengėjas** – architektas ar statybos inžinierius, kuris rengia statinio projekto dalį ir yra šios statinio projekto dalies vadovas arba rengia statinio projekto dalį,

vadovaujamas šios statinio projekto dalies vadovo. Statinio projekto dalies rengėju gali būti ir fizinių asmenų grupė, sudaryta iš architektų ir statybos inžinierių.

66. **Statinio projekto ekspertizė** – įvertinimas, kaip statinio projekte yra įgyvendinti Reglamente (ES) Nr. 305/2011 nustatyti esminiai statinių reikalavimai, taip pat kitų Lietuvos Respublikos įstatymų ir teisės aktų, normatyvinių statybos techninių dokumentų ir privalomųjų statinio projekto rengimo dokumentų reikalavimai.

67. **Statinio projekto rengėjas** – architektas ar statybos inžinierius, kuris rengia statinio projektą ir yra šio statinio projekto vadovas arba rengia statinio projektą, vadovaujamas šio statinio projekto vadovo. Statinio projekto rengėju gali būti statinio projekto vadovo vadovaujama fizinių asmenų grupė, sudaryta iš statinio projekto dalių vadovų, kitų architektų ir statybos inžinierių.

68. **Statinio projekto tvirtinimas** – statytojo (užsakovo) pritarimas parengtam statinio projektui, išforminamas tvarkomuoju dokumentu, kai statytojas (užsakovas) yra Lietuvos Respublikoje įsteigtas ar užsienio valstybės juridinis asmuo, kita užsienio organizacija arba statytojo (užsakovo) žyma „tvirtinu“ ir parašu statinio projekte, kai statytojas (užsakovas) yra Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybės fizinis asmuo. Abiem atvejais nurodomi pagrindiniai statinio techniniai ir ekonominiai rodikliai, aplinkos ir kraštovaizdžio reikalavimai.

69. **Statinio projekto vadovas** – architektas ar statybos inžinierius, kuris, atstovaudamas statytojo interesams, normatyviniuose statybos techniniuose dokumentuose nustatyta tvarka organizuoja statinio projekto rengimą, koordinuoja statinio projekto dalių sprendinius ir statinio projekto dalių vadovų veiklą, prižiūri ir atsako, kad statinio projekte būtų įgyvendinti Lietuvos Respublikos įstatymų, kitų teisės aktų, normatyvinių statybos techninių dokumentų ir normatyvinių statinio saugos ir paskirties dokumentų, privalomųjų statinio projekto rengimo dokumentų reikalavimai.

70. **Statinio projekto vykdymo priežiūra** – statytojo (užsakovo) organizuota statinio projektuotojo atliekama statybos priežiūra, kurios tikslas – kontroliuoti, kad statinys būtų statomas pagal statinio projektą ir kad būtų įgyvendinta statinio projekte sukurta statinio architektūra.

71. **Statinio projektuotojas** – Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybės fizinis asmuo, juridinis asmuo ar kita užsienio organizacija, juridinio asmens ar kitos užsienio organizacijos padaliniai (tarp jų statybos, architektūros ar kita su šiomis sritimis susijusi mokslo ir studijų institucija), turintys šio įstatymo nustatytą teisę užsiimti statinio projektavimu.

72. **Statinio rekonstravimas** – statyba, kurios tikslas – perstatyti statinį: pakeisti statinio laikančiąsias konstrukcijas, pakeičiant statinio išorės matmenis (ilgį, plotį, aukštį ir pan.).

73. **Statinio remontas** – statinio kapitalinis ar paprastasis remontas.

74. **Statinio saugos ir paskirties reikalavimų valstybinės priežiūros institucijos** – valstybės institucijos, turinčios valdymo įgaliojimus ir vykdančios Lietuvos Respublikos įstatymų ar Vyriausybės nutarimų nustatytą tam tikros srities veiklą ar atliekančios statybos darbų, kuriais įgyvendinami statinio saugos ir paskirties reikalavimai, valstybinę priežiūrą.

75. **Statinio statybos rangovas** (toliau – rangovas) – Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybės fizinis asmuo, juridinis asmuo ar kita užsienio organizacija ar jų padalinys, turintis šio įstatymo nustatytą teisę užsiimti statyba ir vykdančias statybą rangos sutarties pagrindu.

76. **Statinio statybos techninė priežiūra** – statytojo (užsakovo) organizuojama statinio statybos priežiūra, kurios tikslas – kontroliuoti, ar statinys statomas pagal statinio projektą, statybos rangos sutarties sąlygas, taip pat normatyvinių statybos techninių dokumentų, normatyvinių statinio saugos ir paskirties dokumentų ir kitų teisės aktų reikalavimus.

77. **Statinio statybos techninės priežiūros rangovas** – Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybės fizinis asmuo, juridinis asmuo ar kita užsienio organizacija arba jų padalinys, statytojo (užsakovo) pavedimu organizuojantis statinio statybos techninę priežiūrą.

78. **Statinio statybos techninis prižiūrėtojas** – architektas ar statybos inžinierius, kuris, atstovaudamas statytojui (užsakovui), vadovauja statinio statybos techninei priežiūrai, atlieka statinio statybos (bendrųjų statybos darbų) bendrosios techninės priežiūros vadovo funkcijas, koordinuoja specialiąją statinio statybos priežiūrą, jos vadovų veiklą ir pagal kompetenciją atsako už pastatyto statinio normatyvinę kokybę.

79. **Statinio statybos vadovas** – statybos inžinierius, kuris, atstovaudamas rangovui (kai statyba vykdoma rangos būdu) ar statytojui (užsakovui) (kai statyba vykdoma ūkio būdu) ir įgyvendindamas statinio projektą nuo statybos pradžios iki užbaigimo, vadovauja statybos darbams, kartu gali būti bendrųjų statybos darbų vadovas, koordinuoja statinio statybos specialiųjų darbų vykdymą bei šių darbų vadovų veiklą ir pagal kompetenciją atsako už pastatyto statinio atitiktį statinio projektui ir statinio normatyvinę kokybę.

80. **Statinio statybos valdymas** – statinio statybos ir su ja susijusių kitų statybos techninės veiklos pagrindinių sričių darbų organizavimas, kurį atlieka statinio statybos valdytojas pavedimo sutarties tarp įgaliotojo – statytojo (užsakovo) ir įgaliotinio – statinio statybos valdytojo pagrindu.

81. **Statinio statybos valdytojas** – Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybės fizinis asmuo, juridinis asmuo ar kita užsienio organizacija ar jų padalinys, veikiantys kaip įgaliotojo – statytojo (užsakovo) įgaliotinis, valdantis statinio statybą, organizuojantis statinio statybos ir su ja susijusių kitų statybos techninės veiklos pagrindinių sričių darbus, kuriuos atlieka jo pasamdytas šią teisę turintis fizinis asmuo, juridinis asmuo, kita užsienio organizacija ar jų padalinys.

82. **Statinio techninė priežiūra** – statinio naudotojo organizuojama šio ir kitų Lietuvos Respublikos įstatymų bei kitų teisės aktų nustatytų techninių, organizacinių priemonių visuma, užtikrinanti Reglamente (ES) Nr. 305/2011 nustatytus esminius statinių reikalavimus per visą statinio ekonomiškai pagrįstą naudojimo trukmę.

83. **Statinio techninis prižiūrėtojas** – Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybės fizinis asmuo, juridinis asmuo ar kita užsienio organizacija, šio įstatymo 48 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytais pagrindais ir pagal to paties straipsnio 3 dalyje nustatytus reikalavimus atliekantys statinio techninę priežiūrą.

84. **Statinys** – nekilnojamasis daiktas (pastatas arba inžinerinis statinys), turintis laikančiąsias konstrukcijas, kurios visos (ar jų dalis) sumontuotos statybos vietoje atliekant statybos darbus.

85. **Statyba** – veikla, kurios tikslas – pastatyti (sumontuoti, nutiesti) naują, rekonstruoti, suremontuoti ar nugriauti esamą statinį. Ši sąvoka taip pat apima kultūros paveldo statinių tvarkomuosius statybos darbus ar statinių statybą kultūros paveldo objektų teritorijose.

86. **Statyba ūkio būdu** – statybos organizavimo būdas, kai statybos darbai atliekami ir statinys sukuriamas statytojo rizika, nesudarius statybos rangos sutarties, naudojant tik statytojo darbo jėgą.

87. **Statybą leidžiantis dokumentas** – dokumentas, kuriuo kompetentinga institucija suteikia statytojui (užsakovui) teisę įgyvendinti statinio projektą.

88. **Statybinės atliekos** – atliekos, susidarančios atliekant statybos darbus.

89. **Statybiniai tyrimai** – statinio statybos sklypo (ar, kai reikia, gretimos teritorijos), inžinerinių tinklų ir susisiekimo komunikacijų sklypų (trasų) inžineriniai geodeziniai tyrimai, inžineriniai geologiniai, geotechniniai ir kiti tyrimai; aplinkos, kraštovaizdžio, higieniniai tyrimai; kai rekonstruojamas ar remontuojamas esamas statinys arba pristatomas prie esamo statinio (statant arti jo) naujas statinys, taip pat esamo ir gretimų statinių, kuriems gali turėti įtakos numatomi statybos darbai, tyrimai; esamų pastatų nuosėdžių ir deformacijų stebėjimai.

90. **Statybos darbai** – darbai, atliekami statant (montuojant, tiesiant) naują, rekonstruojant, remontuojant ar griauinant esamą statinį (žemės kasimo, mūrijimo, betonavimo, montavimo, pamatų ir stogų įrengimo, stalių, apdailos, įrenginių paleidimo ir derinimo). Statybos darbai skirstomi į bendruosius (žemės darbai, statybinių konstrukcijų statybos ir montavimo darbai) ir specialiuosius (kiti statybos darbai). Specialiųjų darbų rūšys nustatomos normatyviniuose statybos techniniuose dokumentuose.

91. **Statybos inžinieriaus veikla** – veikla, kuriai vykdyti reikia statybos inžinieriaus profesinės kvalifikacijos.

92. **Statybos inžinierius** – fizinis asmuo, turintis statybos inžinerijos arba statybų technologijų studijų krypties (šakos) kvalifikacinį laipsnį arba šių studijų kryptių (šakų) studijų rezultatus atitinkančios kitos krypties (šakos) kvalifikacinį laipsnį, arba kitą išsilavinimą ir teisės aktų nustatytą darbo patirtį, atitinkančią ne žemesnę kaip šeštąją Lietuvos kvalifikacijų sistemos lygį ir leidžiančią užsiimti veikla, aprėpiančia vieną, kelias ar visas statybos techninės veiklos pagrindines sritis, nustatytas šio įstatymo 12 straipsnio 1 dalyje.

93. **Statybos pradžia** – diena, kai rangovas po statybvietės priėmimo iš statytojo (užsakovo) pradėjo vykdyti statybos darbus (vykdant darbus rangos būdu) arba kai statytojas (užsakovas) pradėjo vykdyti statybos darbus ūkio būdu.

94. **Statybos produktas** – kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 305/2011.

95. **Statybos produkto eksploatacinės savybės** – kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 305/2011.

96. **Statybos sklypas** – nustatytų ribų žemės sklypas (teritorijos dalis), kuriame atliekami statybos darbai.

97. **Statybos sklypo tvarkymas** – sklypo reljefo formavimas (žeminimas, aukštinimas, lyginimas), sklypo inžinerinių tinklų ir sklypo susisiekimo komunikacijų tiesimas, žaidimų ar kitų aikštelių įrengimas, tvorų tvėrimas, apželdinimas.

98. **Statybvietė** – statinio statybos darbų vieta, kurios ribos nustatomos statinio projekte atsižvelgiant į vykdomus statybos darbus ir gali sutapti ar nesutapti su statybos sklypo ribomis. Nesutapimo atveju statybvietės dalimi taip pat laikomas žemės plotas, kurio statytojas nevaldo nuosavybės teise arba nevaldo ir nenaudoja kitais Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais pagrindais ir kurio ribas nustato statytojo ir šio žemės ploto savininko (ar asmens, disponuojančio žeme) sutartis, ir statinys, kai visi statybos darbai atliekami statinio viduje.

99. **Statytojas (užsakovas)** – Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybės fizinis asmuo, juridinis asmuo ar kita užsienio organizacija, kurie investuoja lėšas į statybą ir kartu atlieka užsakovo funkcijas (ar jas paveda atlikti kitam fiziniam ar juridiniam asmeniui, kitai užsienio organizacijai).

100. **Susisiekimo komunikacijos** – visų rūšių transporto ir pėsčiųjų judėjimui skirti statiniai.

101. **Techninė specifikacija** – dokumentas (atskira dokumento dalis), kuriame pateikiami produkto, proceso ar paslaugos techniniai reikalavimai. Statybos produktų techninės specifikacijos yra standartai, Europos vertinimo dokumentai ir nacionaliniai techniniai įvertinimai.

102. **Techninė užduotis** (atitinka Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme nurodytą techninę specifikaciją) – dokumentas, kuriame nurodomos visos statinio projekto

rengimo paslaugos ir planuojamo statyti statinio pagrindiniai funkciniai, architektūriniai, techniniai, kokybiniai, ekonominiai, kiti rodikliai ir reikalavimai, kuriais būtina vadovautis rengiant statinio projektą.

103. **Techninis įvertinimas** – techninio vertinimo įstaigos parengtas ir išduotas statybos produkto eksploatacinių savybių vertinimo, atsižvelgiant į jo esmines charakteristikas, dokumentas.

104. **Technologinės inžinerinės sistemos** – gamybinės paskirties sistemos statinyje vykstantiems technologijos procesams ir technologinių įrenginių normaliam darbui užtikrinti. Tai technologinėms reikmėms skirtos vandentiekio, nuotekų šalinimo, šildymo, vėdinimo, oro kondicionavimo, dujų, kuro tiekimo, elektros, elektroninių ryšių ir informacijos, gaisrinės saugos ir gaisro aptikimo, pranešimo apie jį bei gesinimo, dūmų, buitinių atliekų šalinimo, krovinių liftų ir kitos sistemos.

105. **Tiekimas rinkai** – kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 305/2011.

106. **Tipinis konstrukcinis elementas** – statiniuose pasikartojantis konstrukcinis statybos produktų ir technologinių sprendinių derinys (sienų ir stogų detalės, kampai, parapetai ir kiti elementai).

107. **Tipinis statinio projektas** – statybos techniniuose reglamentuose nustatytos sudėties dokumentų, kuriuose pateikiami kartotinių statinių sprendiniai, visuma.

108. **Tyrėjas** – Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybės fizinis asmuo, juridinis asmuo ar kita užsienio organizacija, kuriems tam tikrą tyrimų sritį reglamentuojantys Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai suteikia teisę atlikti šiuos tyrimus.

109. **Universalus dizainas** – gaminių ir aplinkos forma, kai jais be specialaus pritaikymo gali naudotis vaikai, suaugę, vyrai, moterys, senyvo amžiaus, neįgalieji, įvairių tautybių ir kitų grupių žmonės.

110. **Viešasis pastatas** – viešbutis ar kitas trumpalaikio apgyvendinimo pastatas; įstaigos pastatas; didmeninės ir mažmeninės prekybos pastatas; oro uosto, geležinkelio, autobusų keleivių stoties pastatas; pramoginių renginių pastatas; švietimo ar gydymo ir slaugos įstaigos pastatas; maldos namų ir kitokios religinės veiklos pastatas.

111. **Vietiniai inžineriniai tinklai** – inžineriniai tinklai kartu su maitinimo šaltiniais, skirti vieno vartotojo ar grupės vartotojų poreikiams tenkinti.

112. **Ženklas CE** – kaip apibrėžta 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 765/2008, nustatančiame su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus ir panaikinančiame Reglamentą (EEB) Nr. 339/93.

3 straipsnis. Teisė būti statytoju ir šios teisės įgyvendinimas

1. Teisę būti statytoju Lietuvos Respublikoje turi Lietuvos Respublikos bei užsienio valstybių fiziniai ir juridiniai asmenys, kitos užsienio organizacijos.

2. Statytojo teisė įgyvendinama, kai:

1) statytojas žemės sklypą, kuriame statomas statinys, valdo nuosavybės teise arba valdo ir naudoja kitais Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais pagrindais; šis reikalavimas netaikomas Aplinkos ministerijos nustatytais atvejais, kai nėra suformuoti žemės sklypai (atnaujinant (modernizuojant) pastatus, atliekant statinio kapitalinį ar paprastąjį remontą ir pan.);

2) statytojas turi statybą leidžiantį dokumentą (kai jis privalomas);

3) statytojas statinį (jo dalį) valdo nuosavybės teise arba valdo ir naudoja kitais Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais pagrindais – statinio rekonstravimo, remonto ir griovimo atvejais.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nustatyti reikalavimai netaikomi, jeigu:

1) statinio griovimą priverstinai vykdant teismo sprendimą arba Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos privalomąjį nurodymą organizuoja Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos;

2) statinį teismo sprendimu arba vykdant Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos privalomąjį nurodymą griaua (atstato), jo dalis išardo (atstato) ne Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos.

4. Jeigu statybos darbai atliekami pagal šio straipsnio 3 dalį, statinio projektas rengiamas tik Aplinkos ministerijos numatytais atvejais.

5. Jeigu statytojas neatitinka šio straipsnio 2 dalyje nustatyto bent vieno privalomojo reikalavimo statytojo teisei įgyvendinti, statyba yra draudžiama.

4 straipsnis. Esminiai statinių reikalavimai

1. Statinys (jo dalis) turi būti suprojektuotas ir pastatytas taip, kad per ekonomiškai pagrįstą statinio naudojimo trukmę pagal jo naudojimo paskirtį atitiktų Reglamente (ES) Nr. 305/2011 nustatytus esminius statinių reikalavimus.

2. Reglamente (ES) Nr. 305/2011 nustatyti esminiai statinių reikalavimai (vienas, keli ar visi) išsamiai apibrėžiami ir statinio techniniai parametrai pagal statinių ar statybos produktų charakteristikų lygius ir klases nustatomi pagal Vyriausybės nustatytą kompetenciją Vyriausybės įgaliotų institucijų teisės aktuose.

3. Statinių klasifikavimą pagal jų naudojimo paskirtį, naujų nekilnojamojo turto kadastro objektų formavimo (kaip atskirus nekilnojamojo turto objektus suformuojant patalpas statinyje, statinius ir (ar) patalpas padalijant, atidalijant, sujungiant, perdalijant) tvarką nustato Vyriausybės įgaliota institucija.

5 straipsnis. Esminiai statinio architektūros reikalavimai

1. Statinio architektūra turi būti tokia, kad:

1) ji neprieštarautų esminiems statinių reikalavimams, nustatytiems Reglamente (ES) Nr. 305/2011;

2) statinys derėtų prie kraštovaizdžio;

3) ji atitiktų statinio paskirtį;

4) architektūriniai, inžineriniai ir technologiniai inžineriniai sprendiniai derėtų tarpusavyje;

5) architektūriniai sprendiniai sudarytų darnią, bendrą visumą;

6) statiniai atitiktų universalus dizaino reikalavimus, nustatomus normatyviniuose statybos techniniuose dokumentuose, normatyviniuose statinio saugos ir paskirties dokumentuose.

2. Už esminių architektūros reikalavimų įgyvendinimą statinio projekte atsako statinio architektas.

6 straipsnis. Aplinkos, kraštovaizdžio, nekilnojamųjų kultūros paveldo vertybių ir kita apsauga (sauga), trečiųjų asmenų interesų apsauga

1. Atliekant statinio statybinius tyrimus, rengiant statinio projektą, statant statinį, jį naudojant ir prižiūrint, be šio įstatymo, privaloma vadovautis kitais Lietuvos Respublikos įstatymais, teisės aktais ir nustatyta tvarka patvirtintais normatyviniais statinio saugos ir paskirties dokumentais, reglamentuojančiais:

1) aplinkos apsaugą ir planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą;

2) saugomų teritorijų, kraštovaizdžio, nekilnojamųjų kultūros paveldo vertybių ir jų teritorijų apsaugą;

3) civilinę saugą;

4) sveikatos apsaugą ir visuomenės sveikatos priežiūrą;

5) darbuotojų saugą ir sveikatą, visuomenės sveikatos saugą;

6) branduolinę saugą ir energetikos objektų, įrenginių techninę saugą;

7) potencialiai pavojingų įrenginių priežiūrą;

8) statinio priežiūrą;

9) asmenų socialinę apsaugą.

2. Normuojamus atstumus tarp statinių, tarp statinių ir sklypo ribų, atsižvelgdama į Reglamente (ES) Nr. 305/2011 nustatytus esminius statinių ir šio straipsnio 1 dalyje nurodytus

reikalavimus, nustato Vyriausybės įgaliota institucija normatyviniuose statybos techniniuose dokumentuose.

3. Jeigu pastatuose ir inžineriniuose statiniuose statybos darbai vykdomi pagal statybos, rekonstravimo, pastato atnaujinimo (modernizavimo), kapitalinio remonto, supaprastintą statybos, supaprastintą rekonstravimo projektus, kapitalinio remonto aprašą, paprastojo remonto projektą ar paprastojo remonto aprašą statiniuose, kurių sąrašą tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, arba keičiama statinių paskirtis į šiame sąrašė nurodytą paskirtį, tokius pastatus ir inžinerinius statinius būtina pritaikyti specialiesiems neįgaliųjų poreikiams, vadovaujantis normatyvinių statybos techninių dokumentų reikalavimais, o viešuosiuose pastatuose, kurių sąrašą tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, pagal Vyriausybės ar jos įgalios institucijos nustatytus reikalavimus būtina įrengti patalpą kūdikiams žindyti ir pervystyti.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-706](#), 2017-11-07, paskelbta TAR 2017-11-14, i. k. 2017-17968

4. Statinys turi būti statomas ir pastatytas, o statybos sklypas tvarkomas taip, kad statybos metu ir naudojant pastatytą statinį trečiųjų asmenų gyvenimo ir veiklos sąlygos, kurias jie turėjo iki statybos pradžios, galėtų būti pakeistos tik pagal normatyvinių statybos techninių dokumentų ir normatyvinių statinio saugos ir paskirties dokumentų nuostatas. Šios sąlygos yra:

- 1) statinių esamos techninės būklės nepabloginimas;
- 2) galimybė patekti į valstybinės ir vietinės reikšmės kelius ir gatves;
- 3) galimybė naudotis inžineriniais tinklais;
- 4) patalpų, skirtų žmonėms gyventi, dirbti ar verstis kita veikla, natūralaus apšvietimo pagal higienos ir darbo vietų įrengimo reikalavimus išsaugojimas;
- 5) gaisrinę saugą reglamentuojančiuose dokumentuose nustatytų saugos priemonių išsaugojimas;
- 6) apsauga nuo keliamo triukšmo, vibracijos, elektros trikdžių ir pavojingos spinduliuotės;
- 7) apsauga nuo oro, vandens, dirvožemio ar gilesnių žemės sluoksnių taršos; aplinkos apsaugos statinių ir priemonių, jų veiksmingumo išsaugojimas; gamtos ir kultūros vertybių išsaugojimas; vertingų želdinių išsaugojimas; gaisro gesinimo sistemų išsaugojimas;
- 8) hidrotechnikos statinių ir melioracijos įrenginių išsaugojimas, kad nebūtų pažeistas tų statinių ir įrenginių sukurtas hidrogeodinaminis režimas.

ANTRASIS SKIRSNIS

STATYBOS TECHNINIS NORMAVIMAS

7 straipsnis. Statybos techninio normavimo pagrindiniai principai

Nacionalinių normatyvinių statybos techninių dokumentų sistemos sudarymo nuostatos turi neprieštarauti Europos Sąjungos ir tarptautinių organizacijų, kurių narė yra Lietuvos Respublika, normatyvinių statybos techninių dokumentų sistemos principams ir reikalavimams, šiam ir kitiems Lietuvos Respublikos įstatymams ir kitiems teisės aktams.

8 straipsnis. Normatyvinių statybos techninių dokumentų sistema

1. Normatyviniai statybos techniniai dokumentai yra:

1) statybos techniniai reglamentai – Vyriausybės įgaliotos institucijos teisės aktai (branduolinės energetikos objekto statiniams – šios institucijos ir Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos teisės aktai), kurie nustato statinių, jų statybos, naudojimo ir priežiūros techninius reikalavimus tiesiogiai arba nuorodomis į standartus arba statybos ar statinių naudojimo ir techninės priežiūros taisykles;

2) statybos taisyklės, statinių naudojimo ir techninės priežiūros taisyklės – ministerijų, Vyriausybės įstaigų, kitų valstybės institucijų ar juridinių asmenų dokumentai, kuriuose nurodomi statybos techninių reglamentų įgyvendinimo būdai ir metodai;

3) pripažintos nacionalinės standartizacijos institucijos nustatyta tvarka parengti ir priimti statybos srityje taikomi Lietuvos standartai, taip pat kaip Lietuvos standartai perimti Europos ir tarptautiniai standartai;

4) techniniai įvertinimai – Reglamente (ES) Nr. 305/2011 nustatytais atvejais ir tvarka parengti ir išduoti Europos techniniai įvertinimai arba Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka parengti ir išduoti nacionaliniai techniniai įvertinimai. Pastarieji rengiami tuo atveju, kai nėra parengtų atitinkamų Lietuvos ar Europos ir tarptautinių standartų, neplanuojama šių standartų rengti, taip pat kai juose numatytas vertinimo metodas yra netinkamas bent vienos esminės statybos produkto charakteristikos atžvilgiu arba kai atitinkamame standarte nenumatomas bent vienos esminės statybos produkto charakteristikos vertinimo metodas;

5) metodiniai nurodymai, rekomendacijos – statinio projektavimo ir statybos įmonių, valstybės, mokslo, studijų ir kitų institucijų paskelbti savanoriškai taikomi dokumentai, kuriuose nurodomi būdai ir metodai, kaip įgyvendinti statybos techninius reglamentus;

6) šio įstatymo 4 straipsnio 2 dalyje nurodyti Vyriausybės įgaliotų institucijų teisės aktai.

2. Šio straipsnio 1 dalies 1 ir 6 punktuose nurodyti teisės aktai yra privalomi visiems statybos dalyviams, taip pat viešojo administravimo subjektams, inžinerinių tinklų ir susisiekimo komunikacijų savininkams (naudotojams), juridiniams ir fiziniams asmenims, kitoms organizacijoms, kurių veiklą reglamentuoja šis įstatymas.

3. Statybos taisyklės, statinių naudojimo ir techninės priežiūros taisyklės, Lietuvos standartai ir techniniai įvertinimai taikomi savanoriškai, išskyrus šio įstatymo 18 straipsnio 7 dalies 3 punkte numatytą atvejį ir atvejus, kai statybos techniniuose reglamentuose ar kituose teisės aktuose nurodoma, kad šias taisykles, standartus, įvertinimus taikyti privaloma. Statybos taisyklės, Lietuvos standartai, techniniai įvertinimai, į kuriuos pateikiamos nuorodos statinio projektavimo ar rangos sutartyse, privalomi sutartį sudariusiems šalims.

4. Į statybos techninius reglamentus taip pat įrašomi normatyvinių statinio saugos ir paskirties dokumentų reikalavimai, nurodyti šio įstatymo 2 straipsnio 32 dalyje, išreiškiant juos techniniais parametrais arba nuorodomis į normatyvinius statinio saugos ir paskirties dokumentus.

5. Normatyvinių statybos techninių dokumentų rengimo ir tvirtinimo tvarką (išskyrus statyboje taikomus Lietuvos standartus, Europos techninius įvertinimus ir šio straipsnio 1 dalies 6 punkte nurodytus teisės aktus) nustato Vyriausybės įgaliota institucija Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Normatyvinius statinio saugos ir paskirties dokumentus tvirtina juos parengusi pagal kompetenciją valstybės institucija, o šio straipsnio 1 dalies 6 punkte nurodytus teisės aktus – pagal Vyriausybės nustatytą kompetenciją Vyriausybės įgaliota institucija, suderinusios su Vyriausybės įgaliota institucija, kuriai pavesta tvirtinti statybos techninius reglamentus. Normatyvinių statinio saugos ir paskirties dokumentų normavimo sričių paskirstymą tarp valstybės institucijų nustato Vyriausybė.

6. Statybos techniniai reglamentai rengiami valstybės biudžeto lėšomis.

7. Teisę Lietuvos Respublikoje rengti ir išduoti Europos techninius įvertinimus turi Reglamente (ES) Nr. 305/2011 nustatytus reikalavimus atitinkančios ir Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka paskirtos ir paskelbtos techninio vertinimo įstaigos.

8. Teisę rengti ir išduoti nacionalinius techninius įvertinimus turi Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka paskirtos techninio vertinimo įstaigos, kurios yra Lietuvos Respublikoje įsteigti juridiniai asmenys, atitinkantys Aplinkos ministerijos nustatytus nepriklausomumo, nešališkumo, darbuotojų kompetencijos, bendros administracinės tvarkos, turėtinų priemonių ir įrenginių, būtinų statybos produktų eksploatacinėms savybėms tose produktų srityse, kurioms paskirta įstaiga, vertinti, reikalavimus.

9 straipsnis. Tarptautinių, Europos organizacijų ir užsienio valstybių normatyvinių statybos techninių dokumentų taikymas

1. Lietuvos Respublikoje gali būti taikomi (jeigu neprieštarauja Lietuvos Respublikos įstatymams) perimti tarptautinių ir Europos organizacijų, užsienio valstybių (nacionaliniai), užsienio valstybių organizacijų normatyviniai statybos techniniai dokumentai. Vyriausybės

įgaliotos institucijos nustatyta tvarka jie įteisinami kaip Lietuvos Respublikos normatyviniai statybos techniniai dokumentai.

2. Vyriausybės įgaliota institucija turi teisę nustatyti šio straipsnio 1 dalyje nurodytų dokumentų tiesioginio taikymo, neperėmus jų Lietuvos Respublikos normatyviniais statybos techniniais dokumentais, Lietuvos Respublikoje tvarką šiais atvejais:

1) kai reikia nustatyti Lietuvos Respublikoje retai pasitaikančių statinių techninius reikalavimus ir todėl netikslinga rengti normatyvinius statybos techninius dokumentus;

2) kai dėl investicijų į statybą panaudojimo trumpų terminų nėra galimybės perimti šio straipsnio 1 dalyje nurodytų normatyvinių statybos techninių dokumentų;

3) kai Lietuvos Respublikoje nėra kai kurių paskirčių statinių techninius reikalavimus nustatančių normatyvinių statybos techninių dokumentų – iki tų dokumentų parengimo ir patvirtinimo.

10 straipsnis. Statybos srities gaminių kontaktinis centras

1. Reglamente (ES) Nr. 305/2011 numatytas Statybos srities gaminių kontaktinio centro (toliau – kontaktinis centras) funkcijas Lietuvos Respublikoje atlieka Vyriausybės įgaliotas viešasis juridinis asmuo.

2. Lėšos kontaktinio centro funkcijoms atlikti skiriamos ir administruojamos Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo nustatyta tvarka. Šios lėšos skiriamos iš Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai numatytų bendrųjų valstybės biudžeto asignavimų.

11 straipsnis. Kontaktinio centro ir valstybės institucijų bendradarbiavimas

1. Atlikdamas savo funkcijas, kontaktinis centras bendradarbiauja su valstybės institucijomis, pagal Vyriausybės priskirtą kompetenciją nustatančiomis esminius statinių reikalavimus ir statinių techninius parametrus pagal statinių ar statybos produktų charakteristikų lygius ir klases (toliau – esminius statinių reikalavimus ir statinių techninius parametrus nustatančios institucijos). Kontaktinio centro ir šių institucijų bendradarbiavimo tvarką nustato Vyriausybė.

2. Kontaktinis centras turi teisę Vyriausybės nustatyta tvarka iš esminių statinių reikalavimus ir statinių techninius parametrus nustatančių institucijų gauti Reglamento (ES) Nr. 305/2011 10 straipsnio 3 dalyje nustatytą informaciją.

3. Esminius statinių reikalavimus ir statinių techninius parametrus nustatančios institucijos privalo Vyriausybės nustatyta tvarka kontaktiniam centrai pagal kompetenciją teikti Reglamento (ES) Nr. 305/2011 10 straipsnio 3 dalyje nustatytą informaciją.

TREČIASIS SKIRSNIS

STATYBOS TECHNINĖS VEIKLOS PAGRINDINĖS SRITYS

12 straipsnis. Statybos techninės veiklos pagrindinės sritys

1. Statybos techninės veiklos pagrindinės sritys yra:

- 1) statybiniai tyrimai;
- 2) statinio projektavimas ir statinio projekto vykdymo priežiūra;
- 3) statinio projekto ekspertizė, statinio ekspertizė;
- 4) statybos darbai;
- 5) statinio statybos techninė priežiūra.

2. Statybos techninės veiklos pagrindinėms sritims gali vadovauti: statinio projekto vadovas, statinio projekto dalies vadovas, statinio projekto vykdymo priežiūros vadovas, statinio projekto dalies vykdymo priežiūros vadovas, statinio statybos vadovas, statinio specialiųjų statybos darbų vadovas, statinio statybos techninės priežiūros vadovas, specialiųjų statybos darbų techninės priežiūros vadovas, statinio projekto ekspertizės vadovas, statinio projekto dalies ekspertizės vadovas, statinio ekspertizės vadovas, statinio dalies ekspertizės vadovas.

3. Statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovų funkcijas nustato aplinkos ministras.

4. Eiti ypatingųjų ir neypatingųjų statinių statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovų pareigas, nurodytas šio straipsnio 2 dalyje, turi teisę Lietuvos Respublikos piliečiai ir kiti fiziniai asmenys, nenurodyti šio straipsnio 7 dalyje, – atestuoti architektai (išskyrus statinio statybos vadovo, statinio specialiųjų statybos darbų vadovo pareigas) ir statybos inžinieriai (išskyrus statinio projekto architektūrinės dalies vadovo, statinio projekto architektūrinės dalies vykdymo priežiūros vadovo pareigas). Šias pareigas siekiantiems eiti asmenims taikomą kvalifikacijos atestatų išdavimo, keitimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, galiojimo panaikinimo tvarką nustato aplinkos ministras, vadovaudamasis šio straipsnio 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 ir 18 dalyse ir Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme nustatytais reikalavimais. Atestavimą atlieka valstybės įmonė Statybos produkcijos sertifikavimo centras, išskyrus architektų atestavimą, kurį atlieka Lietuvos Respublikos architektų rūmai (toliau – atestavimą atliekanti organizacija).

5. Fiziniai asmenys, pageidaujantys eiti ypatingojo ir neypatingojo statinio statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovų pareigas, turi atitikti minimalius kvalifikacinius reikalavimus:

- 1) turėti šio įstatymo 2 straipsnio 1 arba 92 dalyje nurodytą išsilavinimą;

2) turėti profesinės patirties atitinkamoje veiklos srityje, kai darbo trukmė skaičiuojama pradedant nuo šio įstatymo 2 straipsnio 1 arba 92 dalyje nurodyto išsilavinimo įgijimo dienos: ypatingojo statinio projekto vadovo, ypatingojo statinio projekto vykdymo priežiūros vadovo, ypatingojo statinio statybos techninės priežiūros vadovo, statinio projekto ekspertizės vadovo, statinio projekto dalies ekspertizės vadovo, statinio ekspertizės vadovo ar statinio dalies ekspertizės vadovo – 5 metai; ypatingojo statinio projekto dalies vadovo, ypatingojo statinio projekto dalies vykdymo priežiūros vadovo, ypatingojo statinio statybos vadovo, ypatingojo statinio specialiujų statybos darbų vadovo, ypatingojo statinio specialiujų statybos darbų techninės priežiūros vadovo – 3 metai; neypatingojo statinio statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovo – 2 metai profesinės patirties atitinkamoje statybos techninės veiklos srityje.

6. Fizinis asmuo, pageidaujantis gauti vienos ar kelių statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovo kvalifikacijos atestatą, turi atitikti šio straipsnio 5 dalyje nustatytus minimalius kvalifikacinius reikalavimus, pateikti aplinkos ministro nustatytos formos prašymą ir būtinus dokumentus atestavimą atliekančiai organizacijai.

7. Europos Sąjungos valstybės narės, Šveicarijos Konfederacijos arba valstybės, pasirašiusios Europos ekonominės erdvės sutartį, piliečiai ir kiti fiziniai asmenys, kurie naudojami Europos Sąjungos teisės aktuose jiems suteiktomis judėjimo valstybėse narėse teisėmis, turi teisę eiti ypatingųjų ir neypatingųjų statinių statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovų pareigas, nurodytas šio straipsnio 2 dalyje, kai atestavimą atliekanti organizacija pripažįsta jų kilmės valstybėje turimą teisę užsiimti atitinkama veikla. Teisės pripažinimo tvarką, išduoto teisės pripažinimo dokumento papildymo, patikslinimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, galiojimo panaikinimo ir keitimo tvarką nustato aplinkos ministras, vadovaudamasis šio straipsnio 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17 ir 18 dalyse nustatytais reikalavimais.

8. Asmenys, turintys ypatingojo statinio statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovo atestatą, turi teisę eiti neypatingųjų statinių statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovų pareigas pagal atitinkamą statinio statybos techninės veiklos sritį.

9. Vadovauti nesudėtingojo statinio projektavimui, statinio projekto vykdymo priežiūrai, statinio statybos techninei priežiūrai ir statybai turi teisę asmenys, įgiję šio įstatymo 2 straipsnio 1 arba 92 dalyje nurodytą išsilavinimą.

10. Europos Sąjungos valstybės narės, Šveicarijos Konfederacijos arba valstybės, pasirašiusios Europos ekonominės erdvės sutartį, pilietis ar kitas fizinis asmuo, kuris naudojami Europos Sąjungos teisės aktuose jam suteiktomis judėjimo valstybėse narėse teisėmis, pageidaujantis Lietuvos Respublikoje gauti teisės pripažinimo dokumentą, patvirtinantį jo kilmės valstybėje turimos teisės pripažinimą, turi pateikti aplinkos ministro nustatytos formos prašymą,

jo kilmės valstybėje galiojančius dokumentus ar teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintas jų kopijas kartu su vertimu į Lietuvos Respublikos valstybinę kalbą ir išlaikyti šio straipsnio 11 dalyje nurodytą teisinių žinių egzaminą.

11. Asmenys, siekiantys eiti ypatingųjų ar neypatingųjų statinių techninės veiklos sričių vadovų pareigas, turi išlaikyti profesinių ir teisinių žinių egzaminus pagal aplinkos ministro nustatytą tvarką. Profesinių žinių egzaminų programas rengti ir profesinių žinių egzaminavimą vykdyti turi teisę aukštosios mokyklos, asociacijos, sąjungos, kitos visuomeninės organizacijos ar mokymo įstaigos, išskyrus architektus, kurių profesines žinias tikrina Lietuvos Respublikos architektų rūmai. Teisinių žinių egzaminų programas rengia ir teisinių žinių egzaminavimą vykdo atestavimą atliekančios organizacijos. Profesinių ir teisinių žinių egzaminų programas tvirtina aplinkos ministras. Profesinių žinių egzaminų rezultatai nustatyta tvarka kėlusiems kvalifikaciją atestuotiesiems architektams, neturintiems administracinių nuobaudų profesinėje srityje ir kurių atžvilgiu nėra nustatyta profesinės etikos pažeidimų, galioja neterminuotai.

12. Priėmus sprendimą išduoti kvalifikacijos atestatą ar teisės pripažinimo dokumentą, jis išduodamas ne vėliau kaip per 30 darbo dienų (jeigu aplinkos ministras nenustato kito termino) nuo visų dokumentų kvalifikacijos atestatui ar teisės pripažinimo dokumentui gauti gavimo atestavimą atliekančioje organizacijoje dienos. Kvalifikacijos atestatas ir teisės pripažinimo dokumentas išduodami neterminuotam laikui. Asmenys, gavę kvalifikacijos atestatą, ne rečiau kaip kas 5 metai privalo tobulintis kvalifikacijos tobulinimo kursuose išklausdami ne mažiau kaip 20 valandų paskaitų pagal aukštųjų mokyklų, asociacijų, sąjungų ar mokymo įstaigų patvirtintas mokymo programas, suderintas su Aplinkos ministerija jos nustatyta tvarka. Kvalifikacijos tobulinimą patvirtinantys dokumentai pateikiami atestavimą atliekančiai organizacijai šios organizacijos nustatyta tvarka.

13. Asmuo, pageidaujantis gauti arba pakeisti vienos ar kelių statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovo kvalifikacijos atestatą ar teisės pripažinimo dokumentą, už šias paslaugas turi sumokėti atestavimą atliekančiai organizacijai aplinkos ministro nustatytą įmoką. Nustatant šios įmokos dydį, turi būti laikomasi nuostatos, kad jis turi padengti ekonomiškai pagrįstas atestavimo paslaugos teikimo sąnaudas ir užtikrinti pajamas, reikalingas šių paslaugų plėtrai ir kokybės gerinimui, atsižvelgiant į atestavimo paslaugų poreikį šalies rinkoje, infliaciją, kitus ekonominius, finansinius veiksnius. Teikiamų atestavimo paslaugų sąnaudos nustatomos pagal šių paslaugų ataskaitinius metinius duomenis ir argumentuotas normatyvines išlaidas. Įmoką už atestavimo paslaugas nustatant pirmą kartą, šios paslaugos teikimo sąnaudos nustatomos lyginant jas su panašios paslaugos sąnaudomis.

14. Atestavimą atliekanti organizacija, atsižvelgdama į pažeidimo pobūdį, pasekmes, aplinkybes, kuriomis padarytas pažeidimas, išskyrus šios dalies 3 punktą, sustabdo kvalifikacijos

atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento galiojimą 6 mėnesiams ir nustato jo turėtojui terminą pažeidimams, dėl kurių sustabdomas kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento galiojimas, pašalinti šiais atvejais:

1) kai asmuo, vadovaudamas statybos techninės veiklos pagrindinėms sritims, pažeidė šio įstatymo, normatyvinių statybos techninių dokumentų, normatyvinių statinio saugos ir paskirties dokumentų ir kitų teisės aktų reikalavimus, nesusijusius su esminių statinio projekto sprendinių reikalavimais arba esminiais statinių reikalavimais ar susijusius su esminių statinio projekto sprendinių reikalavimais arba esminiais statinių reikalavimais, tačiau dėl to neatsirado ar negalėjo atsirasti žala;

2) kai asmuo netobulino kvalifikacijos pagal šio straipsnio 12 dalyje nustatytus reikalavimus ir po atestavimo atliekančios organizacijos įspėjimo per 2 mėnesius nepateikė kvalifikacijos tobulinimą įrodančių dokumentų;

3) kai teisė, asmeniui pripažinta išduodant teisės pripažinimo dokumentą, sustabdyta jo kilmės valstybėje (turimos teisės eiti ypatingųjų ir neypatingųjų statinių statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovų pareigas pripažinimo atvejais);

4) architektams, kai jų veikloje nustatomi Europos architektūros paslaugų teikėjų etikos kodekso pažeidimai;

5) kai nustatoma, kad kvalifikacijos atestato ar teisės pripažinimo dokumento turėtojas nevykdo valstybinę priežiūrą atliekančių pareigūnų teisėtų nurodymų.

15. Atestavimą atliekanti organizacija kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento galiojimą panaikina šiais atvejais:

1) už Lietuvos Respublikos įstatymų, normatyvinių statybos techninių dokumentų, normatyvinių statinio saugos ir paskirties dokumentų reikalavimų šiurkščius pažeidimus. Šiurkščiais pažeidimais laikomi Lietuvos Respublikos įstatymų, kitų teisės aktų pažeidimai, susiję su esminiais statinio projekto sprendiniais arba esminiais statinių reikalavimais, dėl kurių atsirado ar galėjo atsirasti žala;

2) kai paaiškėja, kad kvalifikacijos atestatui ar teisės pripažinimo dokumentui gauti buvo pateikti suklastoti, melagingi dokumentai ar duomenys;

3) kai to prašo jo turėtojas;

4) kai jo turėtojas, šio straipsnio 14 dalyje nurodytais pagrindais sustabdžius jo kvalifikacijos atestato ar teisės pripažinimo dokumento galiojimą, per nustatytą terminą nepašalina pažeidimų, išskyrus šio straipsnio 14 dalies 3 punkte nurodytą atvejį, dėl kurių pastarojo galiojimas sustabdytas;

5) kai, sustabdžius kvalifikacijos atestato ar teisės pripažinimo dokumento galiojimą, asmuo tęsia veiklą neturėdamas tam teisės;

6) kai teisė, pripažinta asmeniui išduodant teisės pripažinimo dokumentą, panaikinta jo kilmės valstybėje (teisės eiti ypatingųjų ir (ar) neypatingųjų statinių statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovų pareigas pripažinimo atvejais);

7) kvalifikacijos atestato, teisės pripažinimo dokumento turėtojui mirus;

8) kai asmuo ypatingajame statinyje vykdė veiklą, kuri nėra nurodyta kvalifikacijos atestate ar teisės pripažinimo dokumente;

9) jeigu po kvalifikacijos atestato ar teisės pripažinimo dokumento galiojimo sustabdymo per 2 metus buvo padaryti pakartotiniai pažeidimai, dėl kurių buvo sustabdytas kvalifikacijos atestato ar teisės pripažinimo dokumento galiojimas.

16. Kai kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento galiojimas panaikinamas, dėl naujo kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento išdavimo galima kreiptis ne anksčiau kaip po vieno metų nuo sprendimo panaikinti kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento galiojimą priėmimo dienos, išskyrus šio straipsnio 15 dalies 3 punkte nurodytą atvejį, kai prašymas išduoti kvalifikacijos atestatą ir (ar) teisės pripažinimo dokumentą gali būti teikiamas nepraėjus vieno metų laikotarpiui.

17. Kai kilmės valstybėje nebelieka aplinkybių, dėl kurių sustabdyta teisė eiti ypatingųjų ir neypatingųjų statinių statytos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovų pareigas, asmuo gali kreiptis į teisės pripažinimo dokumentą išduodančią instituciją, prašydamas panaikinti sprendimą dėl teisės pripažinimo dokumento galiojimo sustabdymo. Kitais atvejais, pasibaigus kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento sustabdymo terminui, jo galiojimas atsinaujina be papildomų procedūrų, jeigu asmuo įvykdė atestavimą atliekančios organizacijos nurodymus pašalinti pažeidimus, jų pasekmes ar priežastis.

18. Atestavimą atliekanti organizacija pareiškia įspėjimą, kai kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento turėtojas vykdydamas veiklą (veikimu ar neveikimu) padaro neesminių (nenurodytų šio straipsnio 14 dalies 1 punkte ir 15 dalies 1 punkte) pažeidimų, kuriais nepadarė žalos viešajam interesui ar žmonių sveikatai, gyvybei, aplinkai ir kitiems su statybos sritimi susijusiems interesams. Jeigu kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento turėtojui per kalendorinius metus pareiškiami du rašytiniai įspėjimai, kvalifikacijos atestatą ir (ar) teisės pripažinimo dokumentą išduodanti institucija sustabdo kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento galiojimą šio straipsnio 14 dalyje nurodytam laikotarpiui ir nustato kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento turėtojui terminą pažeidimams, dėl kurių sustabdomas kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento galiojimas, pašalinti. Pašalinus pažeidimus, kvalifikacijos ar teisės pripažinimo dokumento sustabdymas gali būti atšauktas nesuėjus 6 mėnesių terminui.

19. Eiti branduolinės energetikos objekto statinių statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovų pareigas, nurodytas šio straipsnio 2 dalyje, turi teisę atestuoti architektai ir statybos inžinieriai. Šias pareigas einantiems asmenims taikomą kvalifikacijos atestatų išdavimo, keitimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir kvalifikacijos atestatų galiojimo panaikinimo tvarką, egzaminų programas, suderinęs su Valstybine atominės energetikos saugos inspekcija, nustato aplinkos ministras, vadovaudamasis šio straipsnio 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 ir 18 dalyse nustatytais reikalavimais, o atestavimą atlieka valstybės įmonė Statybos produkcijos sertifikavimo centras.

20. Eiti statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovų pareigas, nurodytas šio straipsnio 2 dalyje, ypatinguosiuose ar neypatinguosiuose statiniuose (išskyrus kultūros paveldo objektus ir kultūros paveldo statinius), esančiuose kultūros paveldo objekto teritorijoje, jo apsaugos zonoje, kultūros paveldo vietovėje, turi teisę atestuoti architektai ir statybos inžinieriai. Šias pareigas einančių asmenų kvalifikacijos atestatų išdavimo, keitimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir galiojimo panaikinimo tvarką, egzaminų programas, suderinęs su kultūros ministru, nustato aplinkos ministras, laikydamasis šio straipsnio 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 ir 18 dalyse nustatytų reikalavimų. Atestavimą atlieka valstybės įmonė Statybos produkcijos sertifikavimo centras, išskyrus architektų atestavimą, kurį atlieka Lietuvos Respublikos architektų rūmai.

21. Eiti statinio projekto vadovo, statinio projekto dalies vadovo, statinio projekto vykdymo priežiūros vadovo, statinio projekto dalies vykdymo priežiūros vadovo pareigas kultūros paveldo objekte ir kultūros paveldo statinyje turi teisę šio straipsnio 20 dalyje nustatyta tvarka atestuoti architektai ir statybos inžinieriai, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme nustatyta tvarka įgiję teisę vadovauti atitinkamai kultūros paveldo objekto ir kultūros paveldo statinio tvarkybos darbų projektavimui ar tvarkybos darbų projekto vykdymo priežiūrai. Eiti kitas kultūros paveldo objekto ir kultūros paveldo statinio statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovų pareigas, nurodytas šio straipsnio 2 dalyje, turi teisę šio straipsnio 20 dalyje nustatyta tvarka atestuoti architektai ir statybos inžinieriai.

22. Fiziniai asmenys, pageidaujantys gauti vienos ar kelių statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovo kvalifikacijos atestatą ar teisės pripažinimo dokumentą, turi teisę prašymą ir nustatytus dokumentus atestavimą atliekančios organizacijos nustatyta tvarka pateikti per atstumą, elektroninėmis priemonėmis arba tiesiogiai kreipdamiesi į atestavimą atliekančią organizaciją, o jeigu yra techninių galimybių, elektroninėmis priemonėmis atlikti ir kitas su atestavimu susijusias procedūras bei gauti kvalifikacijos atestatą ar teisės pripažinimo dokumentą elektronine forma.

23. Skundus dėl sprendimų dėl kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento išdavimo (neišdavimo), sprendimo dėl kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento galiojimo sustabdymo ar galiojimo panaikinimo teisėtumo nagrinėja aplinkos ministro sudaryta komisija aplinkos ministro nustatyta tvarka.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

STATYBOS DALYVIAI, JŲ PAREIGOS IR TEISĖS

13 straipsnis. Statybos dalyviai

1. Statybos dalyviai yra:

- 1) statytojas (užsakovas);
- 2) tyrėjas;
- 3) statinio projektuotojas;
- 4) statinio projekto ar statinio ekspertizės rangovas;
- 5) rangovas;
- 6) statinio statybos techninis prižiūrėtojas, statinio statybos techninės priežiūros rangovas;
- 7) statybos produktų gamintojas, importuotojas, platintojas, įgaliotasis atstovas.

2. Statybos dalyviai taip pat yra statinio projektavimo valdytojas, kai statytojas (užsakovas) pasirenka statinio projektavimo valdymą kaip statinio projektavimo organizavimo būdą, ir statinio statybos valdytojas, kai statytojas (užsakovas) pasirenka statinio statybos valdymą kaip statybos organizavimo būdą.

14 straipsnis. Statytojo (užsakovo) pareigos ir teisės

1. Statytojas (užsakovas) privalo:

- 1) pateikti statinio projektuotojui privalomuosius statinio projekto rengimo dokumentus;
- 2) organizuoti (arba pavesti tai padaryti statinio projektuotojui) statinio statybos sklypo, statybvietės ir gretimų statinių bei sklypų, kuriems statyba gali daryti neigiamą poveikį, normatyvinių statybos techninių dokumentų nustatytus statybinius tyrimus ir sudaryti sąlygas tyrėjui juos atlikti;
- 3) turėti nustatyta tvarka parengtą ir patvirtintą (kai tai privaloma) statinio projektą; organizuoti statinio projekto ekspertizę, kai ji privaloma arba savo iniciatyva (draudžiama statinio projekto ekspertizę pavesti organizuoti statinio projektuotojui);
- 4) šio įstatymo nustatyta tvarka gauti statybą leidžiantį dokumentą;
- 5) organizuoti ir atlikti statinio statybos techninę priežiūrą;

- 6) organizuoti statinio projekto vykdymo priežiūrą, kai ji privaloma arba savo iniciatyva;
- 7) užsakyti (arba pavesti, kad tai padarytų rangovas) nustatyta tvarka atlikti pastatyto statinio ar nutiestų inžinerinių tinklų ir komunikacijų geodezines nuotraukas;
- 8) šio įstatymo 28 straipsnyje nustatyta tvarka organizuoti statybos užbaigimo procedūras;
- 9) sustabdžius statybos darbus, kuriems pirkti taikomas Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymas arba Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymas (toliau – Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymas) neatsižvelgiant į sustabdymo priežastis, Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka organizuoti statomo statinio konservavimo darbus;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. XIII-336, 2017-05-02, paskelbta TAR 2017-05-04, i. k. 2017-07559

10) kai statyba vykdoma ūkio būdu, leisti Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos pareigūnams bei statinio saugos ir paskirties reikalavimų valstybinės priežiūros institucijų pareigūnams, statinio projektuotojo įgaliotiems asmenims (kai tai susiję su jų pareigų vykdymu) netrukdomiems patekti į statybviertes, statomus (rekonstruojamus, remontuojamus) ar griaujamus statinius (juose esančius butus), šiame punkte nurodytų asmenų reikalavimu pateikti visus statybos dokumentus;

11) tuo atveju, kai statinį projektuojant arba statant dalyvauja daugiau negu vienas rangovas, paskirti vieną ar kelis saugos ir sveikatos koordinatorius, kurie turi užtikrinti, kad statinio projekte būtų numatyti darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai; statybos metu koordinuoti ir kontroliuoti norminiuose teisės aktuose nustatytų darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų įgyvendinimą;

12) statant naujus ar rekonstruojant, griaunant ypatinguosius ir neypatinguosius statinius, atnaujinant (modernizuojant) pastatus, per Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinę sistemą „Infostatyba“ arba raštu Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos pateikti informaciją apie numatomą statybos pradžią ir pasamdytą ar paskirtą rangovą, statinio projekto vykdymo priežiūros vadovą, statinio statybos vadovą, statinio statybos techninį prižiūrėtoją ne vėliau kaip prieš vieną darbo dieną iki statybos pradžios, apie naujo rangovo, statinio projekto vykdymo priežiūros vadovo, statinio statybos vadovo ir statinio statybos techninio prižiūrėtojo pasamdymą ar paskyrimą ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo jų pasamdymo ar paskyrimo dienos. Raštu pateiktą šiame punkte nurodytą informaciją Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos

ministerijos iki statybos pradžios paskelbia Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“;

13) kai statinio statybai nereikia statybą leidžiančio dokumento, iki statybos pradžios gauti žemės sklypo bendraturčių rašytinius sutikimus (susitarimus) arba besiribojančių žemės sklypų savininkų ar valdytojų rašytinius sutikimus, jeigu tokie sutikimai (susitarimai) privalomi pagal teisės aktų reikalavimus;

14) nepradėti statybos, kol apie statybos pradžią nepateikta informacija šios dalies 12 punkte nustatyta tvarka;

15) kai statinio statybai nereikia statybą leidžiančio dokumento, iki statybos pradžios dėl statinio statybos kitų statinių apsaugos zonose arba kitose teritorijose, kuriose taikomi teisės aktuose nustatyti norminiai atstumai iki kitų statinių ar kitokie teisės aktuose nustatyti statinių statybos ribojimai dėl kitų (esamų) statinių, gauti tų statinių savininkų arba statinių valdytojų, naudotojų sutikimus, kai jie įgalioti tokius sutikimus suteikti. Kai pastato (patalpos, patalpų) ar kito statinio paskirties keitimui nėra reikalingas statybą leidžiantis dokumentas ir atliekami statinio paprastojo remonto darbai arba neatliekami jokie statybos darbai, tokius sutikimus privaloma gauti iki pastato (patalpos, patalpų) ar kito statinio paskirties pakeitimo.

2. Statytojas (užsakovas) turi teisę:

1) pasirinkti statinio projektavimo organizavimo būdą – statinio projektavimą pavesti statinio projektuotojui pagal su juo sudarytą statinio projektavimo darbų rangos sutartį arba statinio projektavimo organizavimą pavesti statinio projektavimo valdytojui pagal pavedimo sutartį, arba pasirinkti kitus statinio projektavimo organizavimo būdus, kurie neprieštarautų Lietuvos Respublikos įstatymams ir kitiems teisės aktams; paskirti statinio projekto vadovą ar pavesti tai atlikti statinio projektuotojui;

2) pasirinkti statybos organizavimo būdą: rangos, ūkio ar mišrų (dalį darbų atliekant rangos, dalį – ūkio būdu), statinio statybos valdymo ar kitus būdus, kurie neprieštarautų Lietuvos Respublikos įstatymams ir kitiems teisės aktams;

3) pasirinkti statinio projektuotojus, statinio projektavimo valdytojus, rangovus, statinio statybos valdytojus ir statybos produktų gamintojus, importuotojus, platintojus savo nuožiūra ar konkurso tvarka (jeigu teisės aktuose nenumatyta kitaip), o statinio projektavimo ir statybos darbams, kurių pirkimas yra privalomas, – Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo arba Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo nustatyta tvarka.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-336](#), 2017-05-02, paskelbta TAR 2017-05-04, i. k. 2017-07559

3. Statytojas (užsakovas) turi ir kitų teisių bei pareigų, numatytų Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse ir kituose Lietuvos Respublikos įstatymuose.

4. Statytojas (užsakovas) už šiame straipsnyje nurodytų pareigų nevykdymą ar netinkamą vykdymą atsako šio įstatymo, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso nustatyta tvarka.

15 straipsnis. Teisė būti tyrėju. Tyrėjo pareigos ir teisės

1. Statybinius tyrimus atlikti Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka turi teisę:

1) statybinius inžinerinius geodezinius tyrimus – Lietuvos Respublikos įstatymuose ir kituose teisės aktuose nurodyti fiziniai asmenys, juridiniai asmenys, kitos užsienio organizacijos;

2) statybinius inžinerinius geologinius ir geotechninius tyrimus – Lietuvos Respublikos įstatymuose ir kituose teisės aktuose nurodyti fiziniai asmenys, juridiniai asmenys, kitos užsienio organizacijos;

3) esamų statinių tyrimus (konstrukcijų, statinio inžinerinių sistemų tyrimus, matavimus) – fiziniai asmenys, juridiniai asmenys, kitos užsienio organizacijos, nurodyti šio įstatymo 16 straipsnio 1 dalyje;

4) kitus tyrimus (aplinkos, kraštovaizdžio, higieninius, archeologinius, nekilnojamųjų kultūros vertybių ir kt.) – kituose šiuos tyrimus reglamentuojančiuose Lietuvos Respublikos įstatymuose ir kituose teisės aktuose nurodyti fiziniai asmenys, juridiniai asmenys, kitos užsienio organizacijos.

2. Tyrėjas privalo:

1) atlikti tyrimus pagal tyrimų užduotį ir normatyvinius tyrimų dokumentus ir pateikti tyrimų rezultatus tyrimų užsakovui;

2) atliekant tyrimų darbus, laikytis saugos taisyklių.

3. Tyrėjas turi ir kitų teisių bei pareigų, numatytų Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse ir kituose Lietuvos Respublikos įstatymuose.

4. Už šiame straipsnyje nurodytų pareigų nevykdymą ar netinkamą vykdymą tyrėjas atsako šio įstatymo, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso nustatyta tvarka.

16 straipsnis. Teisė būti statinio projektuotoju. Statinio projektuotojo pareigos ir teisės

1. Būti statinio projektuotoju Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka turi teisę:

- 1) Lietuvos Respublikoje įsteigtas juridinis asmuo;
- 2) Lietuvos Respublikoje įsteigta statybos, architektūros ar kita su šiomis sritimis susijusi mokslo ir studijų institucija;
- 3) užsienio valstybės juridinis asmuo ar kita užsienio organizacija, juridinio asmens ar kitos užsienio organizacijos padaliniai (tarp jų statybos, architektūros ar kita su šiomis sritimis susijusi mokslo ir studijų institucija), kurie pagal šios valstybės teisės aktus turi teisę savo šalyje užsiimti statinio projektavimu;
- 4) architektas ar statybos inžinierius.

2. Būti ypatingųjų statinių projektuotojais turi teisę šio straipsnio 1 dalyje nurodyti architektai ir statybos inžinieriai, pagal šio įstatymo 12 straipsnio nuostatas turintys teisę būti ypatingojo statinio projekto vadovais, taip pat juridiniai asmenys ir kitos užsienio organizacijos, jeigu juose darbo ar kitų sutartinių santykių pagrindu dirba architektai ar statybos inžinieriai, turintys teisę būti ypatingojo statinio projekto vadovais. Šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodyti Europos Sąjungos valstybės narės, Šveicarijos Konfederacijos arba valstybės, pasirašiusios Europos ekonominės erdvės sutartį, juridiniai asmenys ir kitos užsienio organizacijos, juridinio asmens ar kitos užsienio organizacijos padaliniai turi teisę būti ypatingųjų statinių projektuotojais, pripažinus jų kilmės valstybėje turimą teisę užsiimti analogiškų statinių projektavimo veikla.

3. Vadovauti ypatingųjų statinių projektams (eiti statinio projekto dalių vadovų pareigas) turi teisę architektai ir statybos inžinieriai, atitinkantys šio įstatymo 12 straipsnio 4 ir 7 dalyse nustatytus reikalavimus.

4. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytų užsienio juridinių asmenų, kitų užsienio organizacijų, juridinio asmens ar kitos užsienio organizacijos padalinių kilmės valstybėje turimos teisės pripažinimo tvarką, išduoto šios teisės pripažinimo dokumento papildymo, patikslinimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir teisės pripažinimo dokumento panaikinimo tvarką nustato Vyriausybės įgaliota institucija. Teisės pripažinimą atlieka valstybės įmonė Statybos produkcijos sertifikavimo centras.

5. Statinio projektuotojas privalo:

- 1) statytojo (užsakovo) pavedimu Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka paskirti (pasamdyti) statinio projekto vadovą;
- 2) vadovaudamasis šiame įstatyme nurodytais dokumentais, parengti statinio projektą;
- 3) pasirašyti statinio projektą (privalomi įmonės vadovo ar jo įgalioto kito įmonės darbuotojo ir statinio projekto vadovo parašai, o kai statinio projektuotojas yra fizinis asmuo, – tik statinio projekto vadovo parašas), tuo prisiimdamas atsakomybę, kad statinio projektas atitinka Lietuvos Respublikos įstatymų, kitų teisės aktų, privalomųjų statinio projekto rengimo

dokumentų, normatyvinių statybos techninių dokumentų ir normatyvinių statinio saugos ir paskirties dokumentų nuostatas;

4) pataisyti statinio projektą pagal statytojo (užsakovo) pastabas, jeigu jos neprieštarauja normatyviniams statybos techniniams dokumentams ir normatyviniams statinio saugos ir paskirties dokumentams;

5) pataisyti statinio projektą pagal statinio projekto ekspertizės akto privalomas pastabas;

6) pataisyti statinio projektą pagal šį statinio projektą tikrinusių institucijų, subjektų (jų padalinių) pastabas;

7) statytojo (užsakovo) užsakymu pagal sutartį atlikti statinio projekto vykdymo priežiūrą.

6. Statinio projektuotojas turi teisę:

1) įgalioti statinio projekto rengėjus (kai tai susiję su jų pareigomis) statinio projektavimo ir statybos metu statybvietėje patikrinti, kaip laikomasi statinio projekto sprendinių, ir apie tai įrašyti į statybos darbų žurnalą;

2) jeigu statybos darbai atliekami pažeidžiant statinio projektą arba nustatoma avarijos grėsmė, iš rangovo (jeigu statyba vykdoma rangos būdu) ar statytojo (jeigu statyba vykdoma ūkio būdu) reikalauti šiuos darbus sustabdyti ir pranešti apie tai Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos;

3) atlikti kitų statybos dalyvių funkcijas, išskyrus paties parengto statinio projekto ir pagal jį pastatyto ar statomo statinio ekspertizę.

7. Statinio projektuotojas turi ir kitų teisių ir pareigų, numatytų Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse ir kituose Lietuvos Respublikos įstatymuose.

8. Už šiame straipsnyje nurodytų pareigų nevykdymą ar netinkamą vykdymą statinio projektuotojas atsako šio įstatymo, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso nustatyta tvarka.

17 straipsnis. Teisė būti ekspertizės rangovu. Ekspertizės rangovo pareigos ir teisės

1. Būti statinio projekto (jo dalies) ekspertizės rangovu ir statinio (jo dalies) ekspertizės rangovu (subrangovu) turi teisę:

1) Lietuvos Respublikoje įsteigtas ar užsienio valstybės juridinis asmuo, kita užsienio organizacija ar jų padalinys, turintys teisę užsiimti šia veikla;

2) Europos Sąjungos valstybės narės, Šveicarijos Konfederacijos arba valstybės, pasirašiusios Europos ekonominės erdvės sutartį, juridiniai asmenys, kitos organizacijos ar jų padaliniai, pripažinus jų kilmės valstybėje turimą teisę užsiimti atitinkama veikla.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytų juridinių asmenų, kitų užsienio organizacijų ar jų padalinių kvalifikacijos atestatų ir kilmės valstybėje turimos teisės pripažinimo dokumentų išdavimo, keitimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, kvalifikacijos atestatų ir kilmės valstybėje turimos teisės pripažinimo dokumentų galiojimo panaikinimo tvarką nustato aplinkos ministras, vadovaudamasis šio įstatymo 22 straipsnyje nustatytais reikalavimais. Atestavimą ir teisės pripažinimą atlieka valstybės įmonė Statybos produkcijos sertifikavimo centras.

3. Lietuvos Respublikoje įsteigti juridiniai asmenys, kitos užsienio organizacijos ir jų padaliniai, pageidaujantys būti statinio projekto (dalies) ekspertizės rangovais ir statinio (dalies) ekspertizės rangovais, turi atitikti minimalius kvalifikacinius reikalavimus:

1) neturi būti pradėtas bankroto procesas (šią informaciją patikrina valstybės įmonė Statybos produkcijos sertifikavimo centras), kreiptasi į teismą dėl kvalifikacijos atestato galiojimo sustabdymo, galiojimo panaikinimo ar kitokio apribojimo;

2) privalo turėti ne mažesnę kaip vienų metų veiklos patirtį ypatingųjų statinių projektavimo ar ypatingųjų statinių ekspertizės srityje. Statinio projekto (dalies) ekspertizės rangovas ar statinio (dalies) ekspertizės rangovas atitinka šį reikalavimą, jeigu jam po reorganizavimo perėjo rangovo, kuris iki reorganizavimo atitiko šį reikalavimą, teisės ir pareigos;

3) statinio projekto ekspertizės ir statinio ekspertizės darbams turi vadovauti pagal darbo sutartį dirbantys ne mažiau kaip du statinio projekto ekspertizės vadovai ir (ar) ne mažiau kaip vienas statinio ekspertizės vadovas, ne mažiau kaip vienas statinio projekto dalies ekspertizės vadovas kiekvienai statinio projekto daliai (sklypo plano (sklypo sutvarkymo), architektūros, konstrukcijų, vandentiekio ir nuotekų šalinimo, šildymo, vėdinimo ir oro kondicionavimo, elektrotechnikos, elektroninių ryšių (telekomunikacijų), pasirengimo statybai ir statybos darbų organizavimo, statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo, gaisrinės saugos dalies, kai atliekama pastatų projektų ekspertizė; sklypo plano (sklypo sutvarkymo), konstrukcijų, susisiekimo, vandentiekio ir nuotekų šalinimo, elektrotechnikos, pasirengimo statybai ir statybos darbų organizavimo, statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalies, kai atliekama susisiekimo komunikacijų projektų ekspertizė; sklypo plano (sklypo sutvarkymo), konstrukcijų, vandentiekio ir nuotekų šalinimo, elektrotechnikos, elektroninių ryšių (telekomunikacijų), pasirengimo statybai ir statybos darbų organizavimo, statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo, gaisrinės saugos ir kitų dalių, atsižvelgiant į konkrečių statinių specifiką, kai atliekama kitų statinių projektų ekspertizė), ne mažiau kaip vienas statinio dalies ekspertizės vadovas kiekvienai statinio daliai, kurios ekspertizė atliekama;

4) statinio projekto dalies ekspertizės ir statinio dalies ekspertizės darbams turi vadovauti pagal darbo sutartį dirbantys ne mažiau kaip po vieną statinio projekto dalies ekspertizės ar statinio dalies ekspertizės vadovą prašomai atestuoti veiklai.

4. Vadovauti statinio projekto (jo dalies) ekspertizei ir statinio (jo dalies) ekspertizei (eiti statinio projekto (jo dalies) ekspertizės arba statinio (jo dalies) ekspertizės vadovo pareigas) turi teisę statybos inžinieriai ir architektai, atitinkantys šio įstatymo 12 straipsnio 4, 5, 6 ir 7 dalyse nustatytus reikalavimus.

5. Statinio projekto (jo dalies) ekspertizės rangovas privalo:

1) Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka paskirti statinio projekto (jo dalies) ekspertizės vadovą (vadovus);

2) pateikti statytojui (užsakovui), statinio projektuotojui (ar statinio projektavimo valdytojui) statinio projekto ekspertizės aktą ekspertizės rangos sutartyje nustatytu laiku;

3) pasirašyti statinio projekto ekspertizės aktą (privalomi įmonės vadovo ar jo įgalioto kito įmonės darbuotojo ir statinio projekto ekspertizės vadovo parašai), prisiimdamas atsakomybę, kad statinio projekto ekspertizės aktas, o kai statinio projekto ekspertizės akte pateikiama išvada, kad statinio projektą galima tvirtinti, – ir statinio projektas (jo dalys, kurių ekspertizė atlikta) atitinka Lietuvos Respublikos įstatymų, kitų teisės aktų, normatyvinių statybos techninių dokumentų ir normatyvinių statinio saugos ir paskirties dokumentų nuostatas;

4) patikrinti, ar pateiktas ekspertizei statinio projektas yra nustatytos sudėties, ar pridėti statinio projekto rengimo dokumentai ir dalinių statinio projekto ekspertizių aktai (kai dalines statinio projekto ekspertizes atlieka ne pats ekspertizės rangovas), specialiųjų statinio projektų ekspertizių aktai;

5) paskirstyti statinio projekto dalis dalinių statinio projekto ekspertizių vadovams, kad jie patikrintų statinio projekto dalių komplektiškumą, atitiktį Lietuvos Respublikos įstatymų, kitų teisės aktų, normatyvinių statybos techninių dokumentų ir normatyvinių statinio saugos ir paskirties dokumentų nuostatoms;

6) statytojo (užsakovo) ar statinio projektavimo valdytojo, statinio projekto vadovo ar statinio projekto dalių vadovų pageidavimu organizuoti pasitarimą ir jo metu supažindinti statytoją (užsakovą) ar statinio projektavimo valdytoją, statinio projekto vadovą ar statinio projekto dalių vadovus su ekspertizės privalomomis pastabomis (nurodymais), jas aptarti prieš pasirašant statinio projekto ekspertizės aktą (aptarimo eiga ir rezultatai protokoluojami);

7) per statinio projekto ekspertizės rangos sutartyje nustatytą terminą išnagrinėti statytojo (užsakovo) ar statinio projektavimo valdytojo, statinio projekto vadovo, statinio projekto dalių vadovų prieštaravimus, kuriais užginčijamos statinio projekto ekspertizės privalomos pastabos ir

statinio projekto (statinio projekto dalių) įvertinimas, gautus iš šių asmenų po statinio projekto ekspertizės akto pateikimo jiems, ir atsakyti jiems raštu;

8) per statinio projekto ekspertizės rangos sutartyje nustatytą terminą patikrinti pagal statinio projekto ekspertizės pastabas pataisytą statinio projektą, atitinkamai pataisyti statinio projekto ekspertizės aktą ir jį perduoti šios dalies 2 punkte nurodytiems asmenims;

9) atliekant statinio projekto bendrąją ekspertizę (kai nerengiama statinio projekto gaisrinės saugos dalis), gaisrinės saugos dalies ekspertizės vadovas privalo patikrinti, ar statinio projekto sprendiniai atitinka gaisrinės saugos reikalavimus ir pateikti bendrosios ekspertizės vadovui privalomas pastabas.

6. Statinio ekspertizės rangovas privalo:

1) atlikti statinio ekspertizę pagal ją inicijavusio viešojo administravimo subjekto (ar kito asmens) parengtą užduotį aplinkos ministro nustatyta tvarka;

2) Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka paskirti statinio (jo dalies) ekspertizės vadovą (vadovus);

3) pasirašyti statinio ekspertizės aktą (privalomi įmonės vadovo ar jo įgalioto kito įmonės darbuotojo ir statinio ekspertizės vadovo parašai), prisiimdamas atsakomybę, kad statinio ekspertizės aktas atitinka Lietuvos Respublikos įstatymų, kitų teisės aktų, normatyvinių statybos techninių dokumentų ir normatyvinių statinio saugos ir paskirties dokumentų nuostatas;

4) nustatyti, kokius statybinius tyrimus būtina atlikti statinio techninei būklei įvertinti;

5) parengti užduotis reikalingiems statybiniams tyrimams atlikti subrangos pagrindu (jeigu tai numatyta statinio ekspertizės rangos sutartyje);

6) įvertinti statybinių tyrimų rezultatus;

7) pateikti statinio ekspertizės aktą viešojo administravimo subjektui ar kitam asmeniui, inicijavusiam statinio ekspertizę;

8) išnagrinėti viešojo administravimo subjekto ar kito asmens, inicijavusio statinio ekspertizę, prieštaravimus dėl statinio ekspertizės akto, gautus po statinio ekspertizės akto pateikimo jiems, ir atsakyti jiems raštu.

7. Statinio projekto ar statinio ekspertizės rangovas turi teisę:

1) reikalauti iš statinio projekto ar statinio ekspertizės užsakovo pateikti dokumentus ir informaciją, reikalingus statinio projekto ar statinio ekspertizei atlikti;

2) statinio ekspertizės atveju reikalauti iš statinio ekspertizės užsakovo įrašyti į statinio ekspertizės rangos sutartį sąlygas, kuriomis vadovaujantis bus atliekami reikalingi statinio ir statybos sklypo statybiniai tyrimai, kas ir kokiomis sąlygomis suteiks reikalingą įrangą ir darbo jėgą;

3) užsakyti dalines statinio projekto ekspertizes atlikti subrangovams, sudarydamas su jais projekto (statinio) ekspertizės subrangos sutartis. Statinio projekto ar statinio ekspertizės rangovas (subrangovas) turi teisę sudaryti sutartį statinio projekto ar statinio ekspertizei atlikti statinių projektų ar statinių, nurodytų statinio projekto ar statinio ekspertizės rangovo kvalifikacijos atestate ar kilmės valstybėje turimos teisės pripažinimo dokumente.

8. Statinio projekto ar statinio ekspertizės rangovas (subrangovas) neturi teisės atlikti:

- 1) jo ar jo subrangovų parengto statinio projekto ar jo dalių ekspertizės;
- 2) statinio, pastatyto ar statomo pagal jo ar jo subrangovų parengtą statinio projektą, ekspertizės;
- 3) statinio, kurio statybos rangovas (subrangovas) jis yra (buvo), ekspertizės;
- 4) statinio, kurio savininkas (naudotojas) jis yra (buvo), ekspertizės.

9. Statinio projekto ir statinio ekspertizės rangovas turi ir kitų teisių ir pareigų, numatytų Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse, kituose Lietuvos Respublikos įstatymuose ir rangos sutartyse.

10. Už šiame straipsnyje nurodytų pareigų nevykdymą ar netinkamą vykdymą statinio projekto ir statinio ekspertizės rangovas atsako Lietuvos Respublikos civilinio kodekso ir šio įstatymo, o statinio projekto ir statinio ekspertizės aktą pasirašantys asmenys – šio įstatymo, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso nustatyta tvarka.

11. Branduolinės energetikos objekto statinių projekto ekspertizės rangovams ir statinio ekspertizės rangovams taikomą kvalifikacijos atestatų ir kilmės valstybėje turimos teisės pripažinimo dokumentų išdavimo, keitimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, kvalifikacijos atestatų ir kilmės valstybėje turimos teisės pripažinimo dokumentų galiojimo panaikinimo tvarką, suderinusi su Valstybine atominės energetikos saugos inspekcija, nustato Vyriausybės įgaliota institucija, vadovaudamasi šio įstatymo 22 straipsnyje nustatytais reikalavimais. Atestavimą ir teisės pripažinimą atlieka valstybės įmonė Statybos produkcijos sertifikavimo centras.

12. Ypatingųjų ar neypatingųjų statinių, esančių kultūros paveldo objekto teritorijoje, jo apsaugos zonoje, kultūros paveldo vietovėje, statinių projektų ekspertizės rangovų ir statinio ekspertizės rangovų kvalifikacijos atestatų ir kilmės valstybėje turimos teisės pripažinimo dokumentų išdavimo, keitimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir galiojimo panaikinimo tvarką, suderinęs su kultūros ministru, nustato aplinkos ministras, laikydamasis šio įstatymo 22 straipsnyje nustatytų reikalavimų. Atestavimą ir teisės pripažinimą atlieka valstybės įmonė Statybos produkcijos sertifikavimo centras.

18 straipsnis. Teisė būti rangovu. Rangovo pareigos ir teisės

1. Būti rangovu Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka turi teisę:

1) Lietuvos Respublikoje įsteigtas ar užsienio valstybės juridinis asmuo, kita užsienio organizacija ar jų padalinys, turintys teisę užsiimti šia veikla;

2) Europos Sąjungos valstybės narės, Šveicarijos Konfederacijos arba valstybės, pasirašiusios Europos ekonominės erdvės sutartį, juridiniai asmenys, kitos organizacijos ar jų padaliniai, pripažinus jų kilmės valstybėje turimą teisę užsiimti atitinkama veikla;

3) statybos inžinierius.

2. Būti ypatingųjų statinių statybos rangovu turi teisę šio straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodyti atestuoti juridiniai asmenys ir kitos užsienio organizacijos, juridinio asmens ar kitos užsienio organizacijos padaliniai. Šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodyti Europos Sąjungos valstybės narės, Šveicarijos Konfederacijos arba valstybės, pasirašiusios Europos ekonominės erdvės sutartį, juridiniai asmenys ar kitos užsienio organizacijos, juridinio asmens ar kitos užsienio organizacijos padaliniai turi teisę būti ypatingųjų statinių statybos rangovais, pripažinus jų kilmės valstybėje turimą teisę užsiimti analogiškų statinių statybos veikla. Šis reikalavimas netaikomas ypatingųjų statinių paprastojo remonto atveju.

3. Ypatingojo statinio statybos rangovas turi atitikti šiuos kvalifikacinius reikalavimus:

1) neturi būti pradėtas bankroto procesas (šią informaciją patikrina valstybės įmonė Statybos produkcijos sertifikavimo centras), kreiptasi į teismą dėl kvalifikacijos atestato galiojimo sustabdymo, galiojimo panaikinimo ar kitokio apribojimo;

2) darbams turi vadovauti aplinkos ministro nustatyta tvarka atestuoti statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovai, dirbantys pagal darbo sutartį ypatingojo statinio statybos vadovas ir (ar) ypatingojo statinio specialiųjų statybos darbų vadovai pagrindiniams specialiesiems statybos darbams;

3) privalo turėti vykdomo darbo srities darbuotojų;

4) turi būti įdiegęs kokybės vadybos sistemą;

5) privalo turėti nustatyta tvarka patvirtintas ir galiojančias įmonės statybos taisykles vykdomiems darbams atlikti;

6) rangovas, siekiantis turėti teisę atlikti visus bendruosius statybos darbus, privalo turėti ne mažesnę kaip 2 metų veiklos patirtį statybos srityje, kiti rangovai – ne mažesnę kaip vienu metų veiklos patirtį statybos srityje. Rangovas atitinka veiklos patirties statybos srityje reikalavimą, jeigu jam po reorganizavimo perėjo rangovo, kuris iki reorganizavimo atitiko šį reikalavimą, teisės ir pareigos.

4. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytiems juridiniams asmenims, kitoms užsienio organizacijoms ir jų padaliniais taikomą kvalifikacijos atestatų ir kilmės valstybėje turimos teisės pripažinimo dokumentų išdavimo, keitimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, kvalifikacijos atestatų ir kilmės valstybėje turimos teisės pripažinimo dokumentų galiojimo panaikinimo tvarką nustato aplinkos ministras, laikydamasis šio įstatymo 22 straipsnyje nustatytų reikalavimų. Atestavimą ir teisės pripažinimą atlieka valstybės įmonė Statybos produkcijos sertifikavimo centras.

5. Branduolinės energetikos objekto statinių statybos rangovams taikomus kvalifikacinius reikalavimus, kvalifikacijos atestatų ir kilmės valstybėje turimos teisės pripažinimo dokumentų išdavimo, keitimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, kvalifikacijos atestatų ir kilmės valstybėje turimos teisės pripažinimo dokumentų galiojimo panaikinimo tvarką, suderinusi su Valstybine atominės energetikos saugos inspekcija, nustato Vyriausybės įgaliota institucija, laikydamasi šio įstatymo 22 straipsnyje nustatytų reikalavimų. Atestavimą ir teisės pripažinimą atlieka Vyriausybės įgaliota institucija.

6. Ypatingųjų ar neypatingųjų statinių, esančių kultūros paveldo objekto teritorijoje, jo apsaugos zonoje, kultūros paveldo vietovėje, statybos rangovų kvalifikacijos atestatų išdavimo ir kilmės valstybėje turimos teisės pripažinimo tvarką, išduoto kvalifikacijos atestato ir teisės pripažinimo dokumento keitimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir galiojimo panaikinimo tvarką, suderinęs su kultūros ministru, nustato aplinkos ministras, laikydamasis šio įstatymo 22 straipsnyje nustatytų reikalavimų. Atestavimą ir teisės pripažinimą atlieka valstybės įmonė Statybos produkcijos sertifikavimo centras.

7. Rangovas privalo:

1) Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka paskirti (pasamdyti) statinio statybos vadovą;

2) pradėti statinio statybos darbus tik po to, kai statytojas (užsakovas) pateikė statybą leidžiantį dokumentą bei statinio projektą ir pagal aktą perdavė statybviетę (o rangovas ją priėmė);

3) vykdyti statybos darbus pagal statinio projektą, statybos taisykles (statybos taisyklės pateikiamos statytojui (užsakovui) prieš pradedant statybos darbus), taip pat aplinkos ministro nustatytais atvejais pagal rangovo parengtą statybos darbų technologijos projektą (jeigu randama statinio projekto ar statybos darbų technologijos projekto ir statybos taisyklių neatitikimų ar prieštaravimų, turi būti vadovaujamosi statinio projektu ar statybos darbų technologijos projektu), vadovautis teisės aktais, vykdyti Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos privalomuosius nurodymus, statinio saugos ir paskirties reikalavimų valstybinės priežiūros institucijų nustatytus reikalavimus, statinio projekto vykdymo

priežiūros vadovų (šios priežiūros dalių vadovų) ir statinio statybos techninės (bendrosios ir specialiosios) priežiūros vadovų nurodymus;

4) aplinkos ministro nustatytais atvejais ir tvarka įrengti prie statybos sklypo (statybvietės) stendą su informacija apie statomą statinį;

5) užtikrinti saugų darbą, gaisrinę saugą ir aplinkos apsaugą bei tinkamas darbo higienos sąlygas statybvietėje ir statomame statinyje, taip pat gretimos aplinkos bei gamtos ir nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugą, greta statybvietės gyvenančių, dirbančių, poilsiaujančių ir judančių žmonių apsaugą nuo statybos darbų keliamo pavojaus, be to, nepažeisti trečiųjų asmenų gyvenimo ir veiklos sąlygų, nurodytų šio įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje;

6) įforminti normatyviniuose statybos techniniuose dokumentuose nurodytus statinio statybos dokumentus ir perduoti juos statytojui (užsakovui) (jeigu šiuos dokumentus rangovas praranda, jis turi savo lėšomis juos atkurti); atlikti konstrukcijų tyrimus ir atidengti paslėptas konstrukcijas ir paslėptus darbus;

7) leisti Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos pareigūnams bei statytojo (užsakovo) ir statinio projektuotojo įgaliotiems asmenims, kai tai susiję su jų pareigų vykdymu, netrukdomiems patekti į statybvietes, statomus (rekonstruojamus, remontuojamus) ar griaujamus statinius (juose esančius butus) ir šių asmenų reikalavimu pateikti visus statybos dokumentus.

8. Rangovas turi teisę:

1) konkurso tvarka arba savo nuožiūra pasirinkti subrangovus, jeigu to nedraudžia statybos rangos sutartis;

2) gauti iš statytojo (užsakovo) šio įstatymo nustatyta tvarka išduotą statybą leidžiantį dokumentą, statinio tyrimų dokumentus, statinio projektą, prisijungimo sąlygas, specialiuosius reikalavimus, statytojo (užsakovo) rangovui perduodamų statybos produktų dokumentus, kuriuos rengia ir išduoda statybos produktų gamintojas pagal šių produktų teikimo Lietuvos Respublikos rinkai ar tiekimo jai reikalavimus nustatančius teisės aktus, statytojo (užsakovo) rangovui perduodamų įrenginių kokybę patvirtinančius dokumentus ir kitą informaciją, reikalingą rangos sutarties sąlygoms vykdyti;

3) atlikti kitų statybos dalyvių funkcijas, išskyrus paties statomo statinio statybos techninę priežiūrą ir šio statinio projekto bei šio statinio ekspertizę.

9. Jeigu statytojas (užsakovas) vykdo statybą ūkio būdu, jis turi šio įstatymo nustatytas statytojo (užsakovo) ir rangovo pareigas, išskyrus pareigą paskirti (pasamdyti) statinio statybos vadovą, jeigu jis yra fizinis asmuo, kuris pagal šio įstatymo reikalavimus turi teisę vadovauti statybai.

10. Rangovas turi ir kitų teisių bei pareigų, numatytų Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse ir kituose Lietuvos Respublikos įstatymuose.

11. Už šiame straipsnyje nurodytų pareigų nevykdymą ar netinkamą vykdymą rangovas atsako šio įstatymo, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso nustatyta tvarka.

19 straipsnis. Statinio statybos techninio prižiūrėtojo pareigos ir teisės

1. Statinio statytojas (užsakovas) skiria (samdo) statinio statybos techninį prižiūrėtoją Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Statinio statybos techninis prižiūrėtojas privalo:

1) tikrinti, kad statyba būtų atliekama pagal statinio projektą, kontroliuoti statybos metu naudojamų statybos produktų bei įrenginių kokybę ir neleisti jų naudoti, jeigu jie neatitinka statinio projekto, normatyvinių statybos techninių dokumentų, normatyvinių statinio saugos ir paskirties dokumentų reikalavimų, taip pat, jeigu nepateikti statybos produktų pateikimo į Lietuvos Respublikos rinką ar tiekimo jai reikalavimus nustatančiuose teisės aktuose nurodyti dokumentai;

2) tikrinti atliktų statybos darbų kokybę ir mastą, informuoti statytoją (užsakovą) apie atliktus statybos darbus, kurie neatitinka statinio normatyvinės kokybės reikalavimų;

3) tikrinti ir priimti paslėptus statybos darbus ir paslėptas statinio konstrukcijas, dalyvauti išbandant inžinerinius tinklus, inžinerines sistemas, įrenginius, konstrukcijas;

4) kartu su rangovu rengti dokumentus, reikalingus statybai užbaigti;

5) atlikti bendrosios (bendrųjų statybos darbų) statinio statybos techninės priežiūros vadovo funkcijas, koordinuoti specialiąją statinio statybos (specialiųjų statybos darbų) techninę priežiūrą ir jos vadovų veiklą.

3. Statinio statybos techninis prižiūrėtojas turi teisę reikalauti (įrašydamas į statybos darbų žurnalą), kad rangovas:

1) pateiktų atliktų statybos ir montavimo darbų, panaudotų statybos produktų pateikimo į Lietuvos Respublikos rinką ar tiekimo jai reikalavimus nustatančiuose teisės aktuose nurodytus dokumentus ir įrenginių kokybę patvirtinančius dokumentus;

2) pašalintų statinio projekto, normatyvinių statybos techninių dokumentų ir normatyvinių statinio saugos ir paskirties dokumentų reikalavimų pažeidimus;

3) ištaisytų statinio normatyvinės kokybės pažeidimus.

4. Jeigu rangovas nevykdo šio straipsnio 3 dalyje nurodytų reikalavimų, statinio statybos techninis prižiūrėtojas privalo apie tai pranešti Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos ir pareikalauti sustabdyti statybos darbus.

5. Jeigu statinys ar statinio statybos darbai kelia pavojų žmonėms ir aplinkai, statinio statybos techninis prižiūrėtojas turi teisę pats sustabdyti statybą ir kreiptis į Valstybinę teritorijų planavimo ir statybos inspekciją prie Aplinkos ministerijos, kad ši priimtų sprendimą, kuriuo patvirtinamas ar atšaukiamas statinio statybos techninio prižiūrėtojo reikalavimas.

6. Statinio statybos techninės priežiūros tvarką nustato Aplinkos ministerija.

7. Statinio statybos techninis prižiūrėtojas turi ir kitų teisių ir pareigų, numatytų Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse ir kituose Lietuvos Respublikos įstatymuose.

8. Už šiame straipsnyje nurodytų pareigų nevykdymą ar netinkamą vykdymą statinio statybos techninis prižiūrėtojas atsako šio įstatymo, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso nustatyta tvarka.

20 straipsnis. Teisė būti statinio projektavimo valdytoju ir statinio statybos valdytoju. Statinio projektavimo valdytojo ir statinio statybos valdytojo pareigos ir teisės

1. Būti statinio projektavimo valdytoju Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka turi teisę:

1) Lietuvos Respublikoje įsteigtas juridinis asmuo;
2) užsienio valstybės juridinis asmuo ar kita užsienio organizacija, juridinio asmens ar kitos užsienio organizacijos padaliniai, kurie pagal šios valstybės teisės aktus turi teisę savo šalyje užsiimti statinio projektavimo valdymo veikla;

3) architektas ar statybos inžinierius.

2. Būti statinio statybos valdytoju Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka turi teisę:

1) Lietuvos Respublikoje įsteigtas juridinis asmuo;
2) užsienio valstybės juridinis asmuo ar kita užsienio organizacija, juridinio asmens ar kitos užsienio organizacijos padaliniai, kurie pagal šios valstybės teisės aktus turi teisę savo šalyje užsiimti statinio statybos valdymo veikla;

3) architektas ar statybos inžinierius.

3. Jeigu fizinis asmuo, juridinis asmuo, kita užsienio organizacija atitinka šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytus reikalavimus, jie gali verstis ir statinio projektavimo valdymo, ir statinio statybos valdymo veikla.

4. Statinio projektavimo valdytojas veikia statytojo (užsakovo) vardu ir darbus organizuoja pagal šias statybos techninės veiklos pagrindines sritis: statybinių tyrimų, statinio projektavimo, statinio projekto vykdymo priežiūros, statinio projekto ekspertizės. Šių sričių

darbų mastas ir statytojo (užsakovo), kaip įgaliotojo, pavedamos įgaliotiniui – statinio projektavimo valdytojui teisės ir pareigos nustatomi pavedimo sutartimi.

5. Statinio statybos valdytojas veikia statytojo (užsakovo) vardu ir darbus organizuoja pagal šias statybos techninės veiklos pagrindines sritis: statybos darbai ir statinio statybos techninė priežiūra. Šių sričių darbų mastas ir statytojo (užsakovo), kaip įgaliotojo, pavedamos įgaliotiniui – statinio statybos valdytojui teisės ir pareigos nustatomi pavedimo sutartimi.

6. Už šiame straipsnyje nurodytų pareigų, kurias statytojas (užsakovas), kaip įgaliotojas, pavedimo sutartimi nustatė įgaliotiniui – statinio projektavimo valdytojui ar statinio statybos valdytojui, nevykdymą ar netinkamą vykdymą statinio projektavimo valdytojas ir statinio statybos valdytojas atsako šio įstatymo, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso nustatyta tvarka.

21 straipsnis. Statybos produktų gamintojo, importuotojo, platintojo ir įgaliotojo atstovo teisės ir pareigos

1. Statybos produktų, turinčių darniąsias technines specifikacijas, gamintojas, importuotojas, platintojas ir įgaliotasis atstovas šiuos statybos produktus pateikia į Lietuvos Respublikos rinką ar tiekia jai Reglamente (ES) Nr. 305/2011 nustatyta tvarka.

2. Statybos produktų, neturinčių darniųjų techninių specifikacijų, gamintojas, importuotojas, platintojas ar įgaliotasis atstovas šiuos statybos produktus pateikia į Lietuvos Respublikos rinką ar tiekia jai Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka. Šių statybos produktų gamintojas, importuotojas, platintojas ar įgaliotasis atstovas pateikia į Lietuvos Respublikos rinką ar tiekia jai statybos produktus, atitinkančius teisės aktų nuostatas, kuriomis siekiama užtikrinti esminių statinių reikalavimų įgyvendinimą.

3. Gamintojas, tiekdamas Lietuvos Respublikos rinkai statybos produktą, neturintį darniųjų techninių specifikacijų, Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka ir atvejais dalyvaujant paskirtajai įstaigai, atlieka statybos produkto eksploatacinių savybių pastovumo vertinimą ir tikrinimą, nustato statybos produkto tipą ir parengia: techninius dokumentus, kuriuose apibūdinami visi elementai, susiję su reikalaujama statybos produkto eksploatacinių savybių pastovumo vertinimo ir tikrinimo sistema; statybos produkto eksploatacinių savybių deklaraciją, kuria prisiima atsakomybę už statybos produkto atitiktį deklaruotoms jo eksploatacinėms savybėms; montavimo, instaliavimo, surinkimo ar naudojimo instrukcijas ir saugos informaciją.

4. Statybos produktų, neturinčių darniųjų techninių specifikacijų, gamintojai šio straipsnio 3 dalyje nurodytus techninius dokumentus ir eksploatacinių savybių deklaracijas saugo visą statybos produkto garantinį laikotarpį, tačiau ne trumpiau kaip 10 metų po statybos produkto pateikimo į Lietuvos Respublikos rinką dienos.

5. Lietuvos Respublikos rinkai tiekiamų statybos produktų, neturinčių darnųjų techninių specifikacijų, gamintojas užtikrina, kad ant šių statybos produktų būtų nurodyti jiems taikomoje techninėje specifikacijoje numatyti pateikti duomenys ir (ar) šių statybos produktų naudojimo paskirtis, eksploatacinių savybių deklaracijos numeris, joje deklaruotų eksploatacinių savybių lygiai arba klasės, nuoroda į taikomą techninę specifikaciją, paskirtosios įstaigos pavadinimas (jeigu taikoma). Ant statybos produktų, neturinčių darnųjų techninių specifikacijų, taip pat turi būti nurodyti tipo, partijos ar serijos numeriai ar kiti duomenys, iš kurių būtų galima identifikuoti produktą. Jeigu dėl statybos produkto dydžio ar pobūdžio šioje dalyje nurodytos informacijos ant paties statybos produkto nurodyti nėra galimybių, gamintojas užtikrina, kad ši informacija būtų nurodyta ant statybos produkto pakuotės arba kartu su juo teikiamame dokumente.

6. Gamintojas ant Lietuvos Respublikos rinkai tiekiamo statybos produkto, neturinčio darnųjų techninių specifikacijų, nurodo savo pavadinimą, registruotą komercinį pavadinimą arba registruotą prekių ženklą ir savo adresą. Jeigu šios informacijos nurodyti ant statybos produkto nėra galimybių, ji nurodoma ant statybos produkto pakuotės arba kartu su juo teikiamame dokumente.

7. Importuotojas, pateikdamas į Lietuvos Respublikos rinką statybos produktą, neturintį darnųjų techninių specifikacijų, užtikrina, kad jo gamintojas būtų įvertinęs ir patikrinęs statybos produkto eksploatacinių savybių pastovumą, parengęs ir kartu su juo pateikęs šio straipsnio 3 dalyje nurodytus dokumentus.

8. Importuotojas ant į Lietuvos Respublikos rinką pateikiamo statybos produkto, neturinčio darnųjų techninių specifikacijų, nurodo savo pavadinimą, registruotą komercinį pavadinimą arba registruotą prekių ženklą ir savo adresą. Jeigu šios informacijos nurodyti ant statybos produkto nėra galimybių, ji nurodoma ant statybos produkto pakuotės arba kartu su juo teikiamame dokumente.

9. Statybos produkto, neturinčio darnųjų techninių specifikacijų, importuotojas užtikrina, kad laikotarpiu, per kurį jis atsako už šį į Lietuvos Respublikos rinką pateikiamą produktą, šio statybos produkto saugojimo arba transportavimo sąlygos nekeltų pavojaus jo atitikčiai statybos produkto eksploatacinių savybių deklaracijai ir kitiems nustatytiems reikalavimams.

10. Statybos produkto, neturinčio darnųjų techninių specifikacijų, importuotojas šio statybos produkto eksploatacinių savybių deklaracijos kopiją saugo visą statybos produkto garantinį laikotarpį, tačiau ne trumpiau kaip 10 metų po jo pateikimo į Lietuvos Respublikos rinką dienos.

11. Platintojas, Lietuvos Respublikos rinkai tiekdamas statybos produktą, neturintį darnųjų techninių specifikacijų, užtikrina, kad prie statybos produkto būtų pridėta jo

eksploatacinių savybių deklaracija, montavimo, instaliavimo, surinkimo ar naudojimo instrukcijos ir saugos informacija.

12. Statybos produkto, neturinčio darnųjų techninių specifikacijų, platintojas šio straipsnio 4 dalyje nurodytu laikotarpiu rinkos priežiūrą vykdančios institucijos prašymu pateikia statybos produkto eksploatacinių savybių deklaraciją ir atitiktį jai įrodančius dokumentus.

13. Statybos produkto, neturinčio darnųjų techninių specifikacijų, platintojas užtikrina, kad laikotarpiu, per kurį jis atsako už šį Lietuvos Respublikos rinkai tiekiamą statybos produktą, šio statybos produkto saugojimo arba transportavimo sąlygos nekeltų pavojaus jo atitikčiai statybos produkto eksploatacinių savybių deklaracijai ir kitiems nustatytiems reikalavimams.

14. Statybos produktų, neturinčių darnųjų techninių specifikacijų, importuotojas arba platintojas laikomas gamintoju ir jam taikomos šio straipsnio 3, 4, 5, 6 ir 16 dalyse nurodytos gamintojo pareigos, jeigu jis į Lietuvos Respublikos rinką pateikia statybos produktą naudodamas savo pavadinimą ar prekių ženklą arba taip pakeičia jau į Lietuvos Respublikos rinką pateiktą statybos produktą, kad tai gali turėti įtakos to statybos produkto atitikčiai deklaruotoms jo eksploatacinėms savybėms.

15. Lietuvos Respublikoje veikiančios įgaliotieji atstovai turi teisę vykdyti tik gamintojo rašytiniame įgaliojime nurodytas užduotis. Pagal statybos produktų, neturinčių darnųjų techninių specifikacijų, gamintojų įgaliojimus Lietuvos Respublikoje veikiančios įgaliotieji atstovai turi saugoti šio straipsnio 3 dalyje nurodytus techninius dokumentus ir eksploatacinių savybių deklaracijas šio straipsnio 4 dalyje nurodytą laikotarpį.

16. Pateikdami į Lietuvos Respublikos rinką ar tiekdami jai statybos produktą, gamintojai, importuotojai ir platintojai užtikrina, kad statybos produkto eksploatacinių savybių deklaracija, prie produkto pridedamos montavimo, instaliavimo, surinkimo ar naudojimo instrukcijos ir saugos informacija būtų parengtos Lietuvos Respublikos valstybine kalba.

17. Kiekvienas statybos produktas, kuris neturi darnųjų techninių specifikacijų, įvežtas iš Europos Sąjungos valstybės narės, iš valstybės, pasirašiusios Europos ekonominės erdvės sutartį, iš Šveicarijos Konfederacijos arba iš Turkijos Respublikos, gali būti be apribojimų tiekiamas Lietuvos Respublikos rinkai, jeigu jis buvo pagamintas Europos Sąjungos valstybėje narėje, valstybėje, pasirašiusioje Europos ekonominės erdvės sutartį, Šveicarijos Konfederacijoje arba Turkijos Respublikoje, teisėtai būdais arba teisėtai importuotas į šias valstybes iš trečiųjų šalių ir jį leidžiama tiekti rinkai toje valstybėje. Šio statybos produkto laisvo judėjimo apribojimais pateisinami, jeigu neužtikrinamas lygiavertis jo apsaugos lygis arba visuomenės dorovės, viešosios tvarkos ar visuomenės saugumo, žmonių, gyvūnų ar augalų sveikatos ir gyvybės apsaugos, nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos bei pramoninės ir komercinės nuosavybės apsaugos sumetimais.

18. Gamintojų, importuotojų, platintojų ir įgaliotųjų atstovų pateikiamų į rinką ar tiekiamų jai statybos produktų rinkos priežiūrą vykdo Vyriausybės įgaliota institucija.

19. Statybos produktų gamintojas, importuotojas, platintojas ir įgaliotasis atstovas turi ir kitų teisių ir pareigų, nustatytų kituose Lietuvos Respublikos įstatymuose.

20. Už šiame straipsnyje nurodytų pareigų nevykdymą ar netinkamą vykdymą statybos produktų gamintojas, importuotojas, platintojas ir įgaliotasis atstovas atsako šio įstatymo, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso nustatyta tvarka.

22 straipsnis. Ypatingųjų statinių statybos rangovo, statinio projekto ekspertizės ir statinio ekspertizės rangovų kvalifikaciniai reikalavimai ir atestavimas

1. Juridinis asmuo ar kita užsienio organizacija, pageidaujantys gauti ar pakeisti kvalifikacijos atestatą, turi atitikti šio įstatymo 17 ir 18 straipsniuose nustatytus kvalifikacinius reikalavimus, pateikti Vyriausybės įgalios institucijos nustatytos formos prašymą ir nustatytus dokumentus atestavimą atliekančiai organizacijai.

2. Europos Sąjungos valstybės narės, Šveicarijos Konfederacijos arba valstybės, pasirašiusios Europos ekonominės erdvės sutartį, juridinis asmuo ar kita užsienio organizacija, juridinio asmens ar kitos organizacijos padaliniai, pageidaujantys gauti arba pakeisti teisės pripažinimo dokumentą, patvirtinantį jų kilmės valstybėje turimos teisės pripažinimą, turi pateikti Vyriausybės įgalios institucijos nustatytos formos prašymą, kilmės valstybėje galiojančius dokumentus ar teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintas jų kopijas kartu su vertimu į Lietuvos Respublikos valstybinę kalbą atestavimą atliekančiai organizacijai.

3. Kvalifikacijos atestatas ar teisės pripažinimo dokumentas išduodamas ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo visų dokumentų kvalifikacijos atestatui ar teisės pripažinimo dokumentui gauti gavimo atestavimą atliekančioje organizacijoje dienos. Kvalifikacijos atestatas ir teisės pripažinimo dokumentas išduodami neterminuotam laikui. Atestavimą atliekanti organizacija Vyriausybės įgalios institucijos nustatytu periodiškumu atlieka išduotų kvalifikacijos atestatų ir teisės pripažinimo dokumentų peržiūrą. Kvalifikacijos atestato ar teisės pripažinimo dokumento turėtojas Vyriausybės įgalios institucijos nustatytu periodiškumu turi pateikti atestavimą atliekančiai organizacijai jos prašomus peržiūrai reikalingus dokumentus.

4. Juridinis asmuo ar kita užsienio organizacija, pageidaujantys gauti arba pakeisti kvalifikacijos atestatą ir (ar) teisės pripažinimo dokumentą, už atestavimo ir teisės pripažinimo paslaugas turi sumokėti atestavimą atliekančiai organizacijai aplinkos ministro nustatytą įmoką.

5. Atestavimą atliekanti organizacija, atsižvelgdama į pažeidimo pobūdį, pasekmes, aplinkybes, kuriomis padarytas pažeidimas, išskyrus šios dalies 7 punktą, sustabdo kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento galiojimą 6 mėnesiams ir nustato kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento turėtojų terminą pažeidimams, dėl kurių sustabdomas kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento galiojimas, pašalinti šiais atvejais:

1) kai nustatoma, kad asmuo, vykdydamas kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumente nurodytą veiklą, pažeidė normatyvinių statybos techninių dokumentų, normatyvinių statinio saugos ir paskirties dokumentų reikalavimus, kurie nesusiję su esminių statinio projekto sprendinių reikalavimais arba esminiais statinių reikalavimais, tačiau dėl to neatsirado ar negalėjo atsirasti žala;

2) už statybos defektų, paašėjęs statinio garantiniu laikotarpiu, nepašalinimą po atestavimą atliekančios organizacijos įspėjimo per ne ilgesnį kaip 3 mėnesių terminą (ypatingo statinio statybos rangovo atveju);

3) jeigu statinio projekto ar statinio ekspertizė atlikta pažeidžiant ekspertizės atlikimo tvarkos reikalavimus (statinio projekto ekspertizės ar statinio ekspertizės rangovo atveju);

4) kai nustatoma, kad kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento turėtojas nevykdo valstybinę priežiūrą atliekančių pareigūnų teisėtų nurodymų;

5) jeigu kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento turėtojas po atestavimą atliekančios organizacijos įspėjimo per ne ilgesnį kaip 2 mėnesių terminą nepašalina neatitikčių nustatytiems kvalifikaciniais reikalavimams;

6) kai kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento turėtojas po atestavimą atliekančios organizacijos įspėjimo per ne ilgesnį kaip 2 mėnesių terminą Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatytu periodiškumu nepateikė atestavimą atliekančiai organizacijai jos prašomų peržiūrai reikalingų dokumentų;

7) kai teisė, kuri buvo pripažinta išduodant teisės pripažinimo dokumentą, sustabdyta asmens, gavusio teisės pripažinimo dokumentą, kilmės valstybėje.

6. Kai kilmės valstybėje nebelieka aplinkybių, dėl kurių sustabdyta teisė eiti ypatingųjų ir neypatingųjų statinių statytos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovų pareigas, asmuo gali kreiptis į teisės pripažinimo dokumentą išduodančią instituciją, prašydamas panaikinti sprendimą dėl teisės pripažinimo dokumento galiojimo sustabdymo. Pasibaigus kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento sustabdymo terminui, jo galiojimas atsinaujina be papildomų procedūrų, jeigu asmuo įvykdė atestavimą atliekančios organizacijos nurodymus pašalinti pažeidimus, jų pasekmes ar priežastis.

7. Atestavimą atliekanti organizacija panaikina kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento galiojimą šiais atvejais:

1) už Lietuvos Respublikos įstatymų, normatyvinių statybos techninių dokumentų, normatyvinių statinio saugos ir paskirties dokumentų reikalavimų šiurkščius pažeidimus. Šiurkščiais pažeidimais laikomi Lietuvos Respublikos įstatymų, kitų teisės aktų pažeidimai, susiję su esminių statinio projekto sprendinių reikalavimais arba esminiais statinių reikalavimais, dėl kurių įvyko nelaimingas atsitikimas, atsirado ar galėjo atsirasti žala;

2) kai paaiškėja, kad buvo pateikti suklastoti, melagingi duomenys kvalifikacijos atestatui gauti;

3) jeigu po kvalifikacijos atestato galiojimo sustabdymo per 2 metus buvo padaryti pakartotiniai pažeidimai, dėl kurių buvo sustabdytas kvalifikacijos atestato galiojimas;

4) kai teisė, kuri buvo pripažinta išduodant teisės pripažinimo dokumentą, panaikinta asmens, gavusio teisės pripažinimo dokumentą, kilmės valstybėje;

5) kai to prašo kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento turėtojas;

6) kai paaiškėja, kad kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento turėtojas bankrutavo ar išregistruotas iš Juridinių asmenų registro;

7) kai kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento turėtojas ypatingajame statinyje vykdė veiklą, kuri nėra nurodyta kvalifikacijos atestate ir (ar) teisės pripažinimo dokumente;

8) kai išduotas statinio projekto ar statinio ekspertizės aktas prieštarauja esminiams statinio projekto sprendiniams arba esminiams statinių reikalavimams;

9) kai, sustabdžius kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento galiojimą, asmuo tęsia veiklą neturėdamas tam teisės;

10) kai kvalifikacijos atestato ar teisės pripažinimo dokumento turėtojas per 6 mėnesius nepašalina šio straipsnio 5 dalies 2, 4, 5, 6 ir 7 punktuose nurodytų kvalifikacijos atestato ar teisės pripažinimo dokumento galiojimo sustabdymo priežasčių;

11) kai kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento turėtojas, vykdydamas veiklą ypatingajame statinyje, samdo neatestuotus statybos rangovus.

8. Panaikinus kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento galiojimą, dėl naujo kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento išdavimo galima kreiptis ne anksčiau kaip po vieno metų nuo sprendimo panaikinti kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento galiojimą priėmimo dienos, išskyrus šio straipsnio 7 dalies 5 punkte nurodytą atvejį, kai prašymas išduoti kvalifikacijos atestatą ir (ar) teisės pripažinimo dokumentą gali būti teikiamas nepraėjus vienu metų laikotarpiui.

9. Atestavimą atliekanti organizacija gali pareikšti išpėjimą, kai kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento turėtojas padaro neesminių (nenurodytų šio straipsnio 5 ir 7 dalyse) pažeidimų. Jeigu kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento turėtojui per kalendorinius metus pareiškiami du išpėjimai, atestavimą atliekanti organizacija sustabdo kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento galiojimą šio straipsnio 5 dalyje nustatytam laikotarpiui.

10. Juridiniai asmenys, pageidaujantys gauti arba pakeisti kvalifikacijos atestatą ir (ar) teisės pripažinimo dokumentą, turi teisę prašymą ir nustatytus dokumentus atestavimą atliekančios organizacijos nustatyta tvarka pateikti per atstumą, elektroninėmis priemonėmis arba tiesiogiai kreipdamiesi į atestavimą atliekančią organizaciją, o jeigu yra techninių galimybių, elektroninėmis priemonėmis atlikti ir kitas su atestavimu susijusias procedūras bei gauti kvalifikacijos atestatą ir (ar) teisės pripažinimo dokumentą elektronine forma.

PENKTASIS SKIRSNIS

STATYBINIAI TYRIMAI. STATINIO PROJEKTAVIMAS

23 straipsnis. Statybiniai tyrimai

1. Statybiniai tyrimai atliekami vadovaujantis:

1) tyrimų užsakovo – statytojo (užsakovo), statinio projektuotojo ar rangovo – patvirtinta tyrimų užduotimi ir tyrimų darbų rangos sutartimi;

2) Lietuvos Respublikos įstatymais, Vyriausybės nutarimais, statybos techniniais reglamentais, Vyriausybės įgaliotų institucijų patvirtintais tyrimų normatyviniais dokumentais.

2. Tyrimai atliekami iki statinio projekto rengimo pradžios, o tam tikrais atvejais – statinio projektavimo ir statybos metu (kai vykdant statybos darbus paaiškėja statinio projekte nenumatytos aplinkybės).

3. Tyrėjas privalo pateikti tyrimų užsakovui tyrimų dokumentus. Jų turinį pagal kiekvieną tyrimų rūšį nustato Vyriausybės įgaliotos institucijos.

24 straipsnis. Statinio projektas. Prisijungimo sąlygos

1. Statinio projektas rengiamas:

1) statybos projektas – naujo ypatingojo ir neypatingojo statinio statybai;

2) rekonstravimo projektas – ypatingojo ar neypatingojo statinio rekonstravimui, taip pat kai nesudėtingasis statinys rekonstruojamas į neypatingąjį ar ypatingąjį statinį;

3) pastato atnaujinimo (modernizavimo) projektas – pastato atnaujinimui (modernizavimui). Toks projektas gali būti rengiamas pagal Aplinkos ministerijos ar jos

įgaliotos institucijos patvirtintus tipinius statinio projektus, pritaikytus konkrečioms atnaujinamiems (modernizuojamiems) pastatams (kai tai nėra kultūros paveldas), arba pagal Aplinkos ministerijos ar jos įgaliotos institucijos patvirtintus tipinius konstrukcinius elementus;

4) kapitalinio remonto projektas – ypatingojo ar neypatingojo statinio kapitaliniam remontui; kultūros paveldo statinio kapitaliniam remontui;

5) paprastojo remonto projektas – branduolinės energetikos objekto statinių paprastajam remontui; kultūros paveldo statinio paprastajam remontui;

6) supaprastintas statybos projektas – naujo nesudėtingojo statinio statybai;

7) supaprastintas rekonstravimo projektas – nesudėtingojo statinio rekonstravimui;

8) kapitalinio remonto aprašas – nesudėtingojo statinio kapitaliniam remontui;

9) paprastojo remonto aprašas – statinio, išskyrus šios dalies 5 punkte nurodytus branduolinės energetikos objekto ir kultūros paveldo statinius, paprastajam remontui;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. XIII-706, 2017-11-07, paskelbta TAR 2017-11-14, i. k. 2017-17968

10) griovimo projektas – ypatingajam statiniui griauti;

11) griovimo aprašas – neypatingajam statiniui griauti;

12) pastato (patalpos, patalpų) ar inžinerinio statinio paskirties keitimo projektas – keičiant pastato (patalpos, patalpų) ar inžinerinio statinio paskirtį, kai atliekami statinio paprastojo remonto darbai arba neatliekami jokie statybos darbai.

2. Jeigu numatoma atlikti statybos darbus, priskiriamus skirtingoms statybos rūšims, arba numatoma atlikti kultūros paveldo statinio tvarkomuosius statybos darbus, tvarkomuosius paveldosaugos darbus, gali būti rengiamas vienas skirtingas statybos rūšis, tvarkomuosius statybos ir paveldosaugos darbus jungiantis statinio projektas, statinio projekto pavadinime nurodant atliekamų darbų rūšis.

3. Statinio projektas turi būti parengtas tais atvejais, kai privaloma gauti šio įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 1–7 punktuose nurodytus statybą leidžiančius dokumentus, taip pat tais atvejais, kai šio įstatymo 27 straipsnio 1 dalyje nurodytiems krašto apsaugos tikslams skirtose teritorijose statomiems statiniams statybą leidžiantis dokumentas nereikalingas, išskyrus daugiabučių namų ar viešųjų pastatų kapitalinio remonto projektus, kurie turi būti parengti visais atvejais. Statinių griovimo projektai vykdam teismų sprendimus ar Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos privalomuosius nurodymus rengiami tik Aplinkos ministerijos nustatytais atvejais. Statinio projektas rengiamas vadovaujantis privalomaisiais statinio projekto rengimo dokumentais (atrankos išvada dėl poveikio aplinkai vertinimo, poveikio aplinkai vertinimo ataskaita, sprendimu dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių (kai pagal Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio

aplinkai vertinimo įstatymo nuostatas turi būti atliktos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procedūros); poveikio visuomenės sveikatai vertinimo dokumentais (jeigu atliekamos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procedūros); teritorijų planavimo dokumentais, žemėtvarkos planavimo dokumentais, nuosavybės teisę ar kitokias teises į žemę (statybos sklypą) patvirtinančiais dokumentais; technine užduotimi; žemės sklypo (teritorijos) ir statinio statybinių tyrimų (jeigu juos atlikti privaloma arba jie atlikti) dokumentais; kultūros paveldo tyrimų medžiaga; projektiniais pasiūlymais (kai juos rengti privaloma aplinkos ministro nustatytais atvejais); specialiaisiais reikalavimais (jeigu jie buvo gauti), prisijungimo sąlygomis); galiojančiais teisės aktais.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1321](#), 2018-06-27, paskelbta TAR 2018-07-04, i. k. 2018-11315

4. Specialiesiems reikalavimams gauti, išskyrus atvejus, kai jie gaunami atlikus visuomenės informavimą apie projektinius pasiūlymus pagal šio įstatymo 37 straipsnio nuostatas, statytojas (užsakovas) pateikia savivaldybės administracijos direktoriui (jo įgaliotam savivaldybės administracijos valstybės tarnautojui) prašymą ir:

1) aplinkos ministro nustatytą užpildytą formą su žemės sklypo ir statinio (statinių grupės) duomenimis;

2) projektinius pasiūlymus (jeigu jie buvo rengti), suderintus su šio įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 13 ir 15 punktuose nurodytais asmenimis, o atvejais, nenustatytais šio įstatymo 37 straipsnyje, – šio įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 13 ir 15 punktuose nurodytų asmenų sutikimus.

5. Jeigu pateikti ne visi specialiesiems reikalavimams išduoti privalomi pateikti dokumentai ar prašantis išduoti specialiuosius reikalavimus asmuo negali įgyvendinti statytojo (užsakovo) teisės pagal šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 ir 3 punktuose nustatytus reikalavimus, apie tai ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo prašymo išduoti specialiuosius reikalavimus pateikimo pranešama prašymą pateikusiam asmeniui. Trūkstantiems dokumentams pateikti nustatomas 30 darbo dienų terminas. Pasibaigus šiam terminui ir nepateikus trūkstamų dokumentų, prašymą pateikęs asmuo per 3 darbo dienas nuo šio termino pabaigos dienos informuojamas, kad, norėdamas gauti specialiuosius reikalavimus, jis privalo teikti naują prašymą.

6. Savivaldybės administracijos direktorius ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas, gavęs šio straipsnio 4 dalyje nurodytus duomenis, per 3 darbo dienas pateikia aplinkos ministro patvirtintos formos paraiškas:

1) Kultūros paveldo departamentui prie Kultūros ministerijos (jo teritoriniam padaliniui) – specialiesiems paveldosaugos reikalavimams, taikomiems kultūros paveldo

objektui ar jo teritorijai, kultūros paveldo objekto teritorijoje esančiam statiniui, kultūros paveldo vietovėje ar jų apsaugos zonose, parengti;

2) saugomos teritorijos direkcijai – specialiesiems saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimams, taikomiems konkrečiam projektuojamam statiniui, sklypui ar teritorijai konservacinės apsaugos prioriteto teritorijoje ar kompleksinėje saugomoje teritorijoje, parengti.

7. Specialieji paveldosaugos reikalavimai ir specialieji saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimai parengiami per 7 darbo dienas gavus savivaldybės administracijos direktoriaus ar jo įgalioto savivaldybės administracijos valstybės tarnautojo paraišką ir pateikiami savivaldybės administracijos direktoriui ar jo įgaliotam asmeniui. Savivaldybės administracijos direktorius ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas, gavęs šio straipsnio 4 dalyje nurodytus duomenis, per 10 darbo dienų parengia specialiuosius architektūros reikalavimus.

8. Specialiuosius paveldosaugos reikalavimus, specialiuosius saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimus, specialiuosius architektūros reikalavimus nagrinėja, derina, jeigu reikia, šiuos reikalavimus nustačiusioms institucijoms siūlo pakeisti (siekdamas rasti sprendimą, tenkinantį statytojo (užsakovo), trečiųjų asmenų, visuomenės, savivaldybės ir valstybės interesus) savivaldybės administracijos direktorius ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas. Jeigu dėl specialiųjų paveldosaugos reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų, specialiųjų architektūros reikalavimų neiškyla poreikis kreiptis į jas išdavusias institucijas dėl jų pakeitimo, specialieji reikalavimai išduodami per 3 darbo dienas nuo specialiųjų paveldosaugos reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų ir specialiųjų architektūros reikalavimų gavimo dienos. Jeigu savivaldybės administracijos direktorius ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas priima sprendimą teikti siūlymus dėl specialiųjų paveldosaugos reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų ar specialiųjų architektūros reikalavimų pakeitimo, šie reikalavimai turi būti suderinti per 3 darbo dienas nuo jų gavimo dienos. Jeigu per šį terminą savivaldybės administracijos direktoriui ar jo įgaliotam savivaldybės administracijos valstybės tarnautojui pavyksta suderinti specialiuosius paveldosaugos reikalavimus, specialiuosius saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimus ar specialiuosius architektūros reikalavimus su juos išdavusiomis institucijomis, specialieji reikalavimai išduodami per 3 darbo dienas nuo suderintų specialiųjų paveldosaugos reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ar apsaugos reikalavimų, specialiųjų architektūros reikalavimų gavimo dienos. Jeigu šių reikalavimų suderinti nepavyksta, savivaldybės administracijos direktorius ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas perduoda ginčą dėl specialiųjų reikalavimų

suderinamumo nagrinėti savivaldybės administracijos direktoriaus sudarytai komisijai. Išnagrinėjus ginčą, savivaldybės administracijos direktorius ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas išduoda specialiuosius reikalavimus per 3 darbo dienas nuo ginčą išsprendusios institucijos sprendimo priėmimo dienos.

9. Savivaldybės administracijos direktoriaus sudarytoje komisijoje, kurios darbo pavyzdinius nuostatus tvirtina aplinkos ministras, turi dalyvauti specialiuosius paveldosaugos reikalavimus, specialiuosius saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimus, specialiuosius architektūros reikalavimus išduodančių institucijų atstovai. Savivaldybės administracijos direktoriaus sudaryta komisija per 10 darbo dienų balsų dauguma gali nuspręsti:

1) siūlyti savivaldybės administracijos direktoriui ar jo įgaliotam savivaldybės administracijos valstybės tarnautojui išduoti specialiuosius reikalavimus, vadovaujantis šios komisijos suderintais specialiaisiais paveldosaugos reikalavimais, specialiaisiais saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimais ir (ar) specialiaisiais architektūros reikalavimais;

2) perduoti ginčą nagrinėti aplinkos ministro ir kultūros ministro sudarytai komisijai (jeigu nepriimamas šios dalies 1 punkte nurodytas sprendimas ar atsiranda bent vieno komisijos nario asmeninis suinteresuotumas ginčo baigtimi ar kitoks pagrindas nusišalinti arba to motyvuotai prašo statytojas (užsakovas).

10. Šio straipsnio 9 dalies 2 punkte nurodytu atveju savivaldybės administracijos direktoriaus sudaryta komisija per 3 darbo dienas ginčą perduoda nagrinėti aplinkos ministro ir kultūros ministro sudarytai komisijai. Aplinkos ministras ir kultūros ministras tvirtina šios komisijos nuostatus ir sudėtį.

11. Per 10 darbo dienų išnagrinėjusi ginčą dėl specialiųjų paveldosaugos reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų ir specialiųjų architektūros reikalavimų suderinamumo, aplinkos ministro ir kultūros ministro sudaryta komisija gali nurodyti savivaldybės administracijos direktoriui ar jo įgaliotam savivaldybės administracijos valstybės tarnautojui išduoti specialiuosius reikalavimus vadovaujantis šios komisijos suderintais specialiaisiais paveldosaugos reikalavimais, specialiaisiais saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimais, ir (ar) specialiaisiais architektūros reikalavimais. Kilus ginčui dėl specialiųjų paveldosaugos reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų, specialiųjų architektūros reikalavimų suderinamumo, specialiųjų reikalavimų išdavimo procedūros sustabdomos ir specialiųjų reikalavimų išdavimo terminas neskaičiuojamas, kol ginčas išsprendžiamas.

12. Statytojas (užsakovas) turi teisę pasirinkti paslaugų teikėją – inžinerinių tinklų ir susisiekimo komunikacijų savininką ar naudotoją, jeigu tokia galimybė yra numatyta teritorijų planavimo dokumentuose ar žemės valdos projektuose.

13. Statytojas (užsakovas) turi teisę pasirinkti, ar jis naudosis komunaliniais inžineriniais tinklais, ar ties vietinius, jeigu tokia galimybė yra numatyta teritorijų planavimo dokumentuose arba jeigu teritorijų planavimo dokumentų sprendiniai, kuriuose numatomas komunalinių tinklų tiesimas, neįgyvendinti.

14. Prisijungimo sąlygose draudžiama nustatyti reikalavimą, kad statytojas (užsakovas) atliktų esamų inžinerinių tinklų ir susisiekimo komunikacijų remonto ar rekonstravimo darbus. Šiuos darbus privalo atlikti šių tinklų ar komunikacijų savininkas ar naudotojas.

15. Nauji inžineriniai tinklai ar susisiekimo komunikacijos tiesiami statytojo (užsakovo) ir inžinerinių tinklų ar susisiekimo komunikacijų savininko (valdytojo) arba naudotojo sutarčių pagrindu.

16. Energijos pirkimo–pardavimo sutartys su naujai pastatytų daugiabučių gyvenamųjų namų atskirų butų ar kitų patalpų savininkais (naudotojais) gali būti sudaromos tik įvykdžius šio įstatymo 28 straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus.

17. Inžinerinių tinklų ir susisiekimo komunikacijų savininkas (valdytojas) ar naudotojas, išduoda arba motyvuotai atsisako išduoti prisijungimo sąlygas per 10 darbo dienų nuo statytojo (užsakovo) prašymo išduoti šias sąlygas gavimo dienos.

18. Už prisijungimo sąlygų, specialiųjų paveldosaugos reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų ir specialiųjų architektūros reikalavimų atitiktį Lietuvos Respublikos įstatymams ir kitiems teisės aktams pagal kompetenciją atsako juos parengę asmenys teisės aktų nustatyta tvarka.

19. Statinio projektą pasirašo statinio projektuotojas ar jo įgaliotas asmuo, statinio projekto vadovas, statinio projekto dalių vadovai, statinio architektai ir statinio projekto rengėjai.

20. Statinio projekto rengimo tvarką ir jo sudedamąsias dalis, statybos darbų priskyrimo atskiroms statybos rūšims ypatumus, nesudėtingųjų statinių sąrašą nustato aplinkos ministras.

21. Už statinio projekto sprendinių atitiktį nustatytiems reikalavimams atsako statinio projektą pasirašę asmenys teisės aktų nustatyta tvarka.

22. Specialiųjų reikalavimų, specialiųjų architektūros reikalavimų ir specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų struktūrą nustato aplinkos ministras. Specialiųjų paveldosaugos reikalavimų turinį nustato kultūros ministras.

23. Specialieji reikalavimai ir prisijungimo sąlygos galioja 5 metus nuo jų išdavimo dienos, jeigu statybą leidžiantis dokumentas negautas. Gavus statybą leidžiantį dokumentą, specialieji reikalavimai ir prisijungimo sąlygos galioja iki statybos užbaigimo procedūrų užbaigimo dienos.

24. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti statinio projektai turi atitikti Lietuvos Respublikos įstatymų, kitų teisės aktų, normatyvinių statybos techninių dokumentų reikalavimus, kurie

galiojo tą dieną, kai buvo išduoti specialieji reikalavimai. Praėjus 5 metams po specialiųjų reikalavimų išdavimo ir tais atvejais, kai specialieji reikalavimai nebuvo išduoti, šio straipsnio 1 dalyje nurodyti statinio projektai turi atitikti Lietuvos Respublikos įstatymų, kitų teisės aktų, normatyvinių statybos techninių dokumentų reikalavimus, kurie galiojo prašymo gauti statybą leidžiantį dokumentą, kuris buvo priimtas, pateikimo dieną. Jeigu statinio projektas buvo pradėtas rengti iki Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo įsigaliojimo, jis turi atitikti Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nustatytus reikalavimus. Šiuo atveju, kai buvo išduoti specialieji reikalavimai, statytojas (užsakovas) kreipiasi į savivaldybės administracijos direktorių (jo įgaliotą savivaldybės administracijos valstybės tarnautoją) dėl specialiųjų reikalavimų, atitinkančių Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo reikalavimus, gavimo. Kai teisės aktų numatytais atvejais yra privaloma parengti statinio projektą, tačiau nėra privaloma gauti statybą leidžiantį dokumentą, statinio projektas turi atitikti normatyvinių statybos techninių dokumentų reikalavimus, kurie galiojo statinio projektavimo darbų rangos sutarties pasirašymo dieną.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2187](#), 2019-06-06, paskelbta TAR 2019-06-20, i. k. 2019-09971

25 straipsnis. Statinio projekto architektūriniai sprendiniai. Statinio architektas

1. Visų antžeminių statinių ir tų požeminių (povandeninių) statinių, kurie skirti žmonėms gyventi, dirbti ar kitoms jų reikmėms tenkinti (išskyrus požeminius statinius, kuriuose žmonės negyvena ir nedirba, o būna tik atlikdami tų statinių priežiūrą (inžineriniai tinklai, techniniai tuneliai ir pan.), be kitų nustatytų statinio projekto dalių, statinio projekto architektūrinė dalis yra privaloma.

2. Statinio architektas, jeigu jis atitinka šio įstatymo 12 straipsnyje nustatytus reikalavimus, yra statinio projekto architektūrinės dalies vadovas ir kartu gali būti statinio projekto vadovas.

3. Atliekant statinio projekto ekspertizę, tikrinami tik tie architektūriniai sprendiniai, kuriuos reglamentuoja normatyviniai statybos techniniai dokumentai ir statinio projekto rengimo privalomieji dokumentai.

4. Statinio architektas, rengdamas statinio projekto architektūrinę dalį, privalo vadovautis šio įstatymo 5 straipsniu.

26 straipsnis. Statinio projekto tvirtinimas

1. Statinio projektas iki statybą leidžiančio dokumento gavimo turi būti patvirtintas statytojo (užsakovo) (tik tuo atveju, kai pagal šio įstatymo 34 straipsnio nuostatas yra privaloma

pateikti statinio projekto ekspertizės aktą, kuriame nurodyta, kad statinio projektą galima tvirtinti).

2. Statinio projekto tvirtinimo tvarką nustato Vyriausybės įgaliota institucija.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

STATYBĄ LEIDŽIANTYS DOKUMENTAI. STATYBOS UŽBAIGIMAS

27 straipsnis. Statybą leidžiantys dokumentai

1. Statybą leidžiantys dokumentai yra:

1) leidimas statyti naują statinį – naujo ypatingojo ir neypatingojo statinio statybai (išskyrus krašto apsaugos tikslams skirtose teritorijose statomą naują neypatingąjį statinį); naujo nesudėtingojo statinio statybai mieste (išskyrus krašto apsaugos tikslams skirtose teritorijose statomą naują nesudėtingąjį statinį), konservacinės apsaugos prioriteto ar kompleksinėje saugomoje teritorijoje, kitoje teritorijoje aplinkos ministro nustatytais atvejais; naujo nesudėtingojo statinio statybai kultūros paveldo objekto teritorijoje, kultūros paveldo objekto apsaugos zonoje, kultūros paveldo vietovėje ir jos apsaugos zonoje kultūros ministro ir aplinkos ministro nustatytais atvejais;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2187](#), 2019-06-06, paskelbta TAR 2019-06-20, i. k. 2019-09971

2) leidimas rekonstruoti statinį – ypatingojo ar neypatingojo statinio rekonstravimui (išskyrus krašto apsaugos tikslams skirtose teritorijose rekonstruojamą neypatingąjį statinį); nesudėtingojo statinio rekonstravimui mieste (išskyrus krašto apsaugos tikslams skirtose teritorijose rekonstruojamą nesudėtingąjį statinį), konservacinės apsaugos prioriteto ar kompleksinėje saugomoje teritorijoje, kitoje teritorijoje aplinkos ministro nustatytais atvejais; nesudėtingojo statinio rekonstravimui kultūros paveldo objekto teritorijoje, kultūros paveldo objekto apsaugos zonoje, kultūros paveldo vietovėje ir jos apsaugos zonoje kultūros ministro ir aplinkos ministro nustatytais atvejais;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2187](#), 2019-06-06, paskelbta TAR 2019-06-20, i. k. 2019-09971

3) leidimas atnaujinti (modernizuoti) pastatą – pastato atnaujinimui (modernizavimui);

4) leidimas atlikti statinio kapitalinį remontą – ypatingojo ir neypatingojo daugiabučio namo, viešojo pastato kapitaliniam remontui (išskyrus krašto apsaugos tikslams skirtose teritorijose remontuojamą neypatingąjį statinį), atliekamam mieste, konservacinio prioriteto ar kompleksinėje saugomoje teritorijoje, aplinkos ministro nustatytais atvejais – kitoje teritorijoje, kai keičiama pastato išvaizda, taip pat kai atliekant šių pastatų kapitalinį remontą įrengiamos,

pertvarkomos, išmontuojamos pastato dujų, šildymo ar elektros bendrosios inžinerinės sistemos, išskyrus atvejus, kai būtina skubiai atlikti statybos darbus, reikalingus avarijos grėsmei, jos ar stichinės nelaimės padariniams pašalinti; kultūros paveldo statinio kapitaliniam remontui; statinio kapitaliniam remontui, kai keičiama statinio ar patalpų paskirtis (išskyrus krašto apsaugos tikslams skirtose teritorijose remontuojamą neypatingą ir nesudėtingą statinį); ypatingojo ir neypatingojo daugiabučio namo, viešojo pastato, nesudėtingojo statinio kapitaliniam remontui kultūros paveldo objekto teritorijoje arba kultūros paveldo vietovėje kultūros ministro ir aplinkos ministro nustatytais atvejais;

5) leidimas atlikti statinio paprastąjį remontą – branduolinės energetikos objekto statinių paprastajam remontui; kultūros paveldo statinio paprastajam remontui, kai keičiama statinio išvaizda, išskyrus atvejus, kai būtina skubiai sutvarkyti stichinės nelaimės sukeltus padarinius; įrengiant, pertvarkant, išmontuojant pastato dujų, šildymo ar elektros bendrąsias inžinerines sistemas (išskyrus vienbutį gyvenamąjį namą ir pagalbinių ūkio paskirties statinį, nesudėtingą statinį); aplinkos ministro nustatytais atvejais statinio paprastajam remontui mieste, konservacinės apsaugos prioriteto ar kompleksinėje saugomoje teritorijoje, kultūros ir aplinkos ministrų nustatytais atvejais kultūros paveldo objekto teritorijoje, kultūros paveldo vietovėje ar kitoje teritorijoje – kai keičiama pastato išvaizda, išskyrus atvejus, kai būtina skubiai atlikti statybos darbus, reikalingus avarijos grėsmei, jos ar stichinės nelaimės padariniams pašalinti;

6) leidimas pakeisti statinio ar jo dalies paskirtį – keičiant ypatingojo ar neypatingojo pastato (patalpos, patalpų) ar inžinerinio statinio paskirtį (išskyrus krašto apsaugos tikslams skirtose teritorijose esantį neypatingą pastatą (patalpą, patalpas) ar inžinerinį statinį), kai atliekami statinio paprastojo remonto darbai arba neatliekami jokie statybos darbai;

7) leidimas nugriauti statinį – ypatingojo ar neypatingojo statinio griovimui, išskyrus atvejus, kai statinys griaunamas vykdant teismo sprendimą ar Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos privalomąjį nurodymą, griaunamas krašto apsaugos tikslams skirtose teritorijose esantis neypatingasis statinys arba nedarant fizinės įtakos kitiems savininkams priklausančio turto būklei išardomos (pašalinamos) statinio dalys, likusios po statinio avarijos ar stichinės nelaimės, pašalinamos sunykusio, sugriuvusio statinio likusios dalys, nugriaunamas atskirai stovintis neypatingasis statinys;

8) leidimas tęsti sustabdytą statybą, išskyrus atvejus, kai statyba tęsiama pašalinus savavališkos statybos padarinius.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1321](#), 2018-06-27, paskelbta TAR 2018-07-04, i. k. 2018-11315

2. Statybą leidžiančius dokumentus, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje ir kituose Lietuvos Respublikos įstatymuose nurodytus dokumentus, išduoda savivaldybės administracijos

direktorius ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas. Kai išduodamas statybą leidžiantis dokumentas statyti laikinąjį statinį, jame nurodomas šio statinio naudojimo terminas. Laikinių statinių naudojimo termino nustatymo sąlygas ir tvarką nustato aplinkos ministras.

3. Statybą leidžiančius dokumentus Lietuvos Respublikos teritoriniuose vandenyse, išskirtinėje ekonominėje zonoje ir kontinentiniame šelfe, taip pat įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus ir leidimus tęsti sustabdytą statybą išduoda aplinkos ministro nustatyta tvarka Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos. Statybą leidžiančius dokumentus naujų ypatingųjų ir neypatingųjų statinių statybai pajūrio juostoje išduoda Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos Lietuvos Respublikos pajūrio juostos įstatymo ir aplinkos ministro nustatyta tvarka.

4. Jeigu statinys statomas kelių savivaldybių teritorijoje, kiekvienos savivaldybės administracijos direktorius ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas išduoda statinio dalies, kuri yra tos savivaldybės teritorijoje, statybą leidžiantį dokumentą.

5. Statybą leidžiančiam dokumentui, išskyrus šio straipsnio 1 dalies 8 punkte nurodytą dokumentą, gauti pateikiami šie dokumentai:

- 1) prašymas;
- 2) šio įstatymo 24 straipsnio 1 dalyje nurodytas atitinkamas statinio projektas ir jo elektroninė versija arba tik statinio projekto elektroninė versija, pasirašyta elektroniniu parašu privalančių jį pasirašyti asmenų (įskaitant ir atvejus, kai ši versija teikiama per prieigą), – Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka ir sąlygomis; jeigu statinio projektas sudarytas iš atskirų dalių, pateikiama bendroji, architektūrinė, kultūros paveldo tvarkybos (su leidimu atlikti tvarkomuosius paveldosaugos darbus, kai ši dalis privaloma) dalys ir (ar) jų kompiuterinis įrašas;
- 3) statinio projekto ekspertizės aktas (kai statinio projekto ekspertizė privaloma pagal šio įstatymo 34 straipsnio 1 dalį);
- 4) žemės sklypo bendraturčių rašytinis sutikimas, jeigu žemės sklypas jiems priklauso bendrosios nuosavybės teise, išskyrus atvejį, kai žemės sklypas bendrosios dalinės nuosavybės teise priklauso butų ir kitų patalpų savininkams ir yra priimtas jų sprendimas pagal šios dalies 7 punkte nustatytus reikalavimus;
- 5) statytojo (užsakovo) įgaliojimas raštu pateikti prašymą – jeigu prašymą teikia įgaliotas asmuo;
- 6) žemės sklype (teritorijoje), kurio nuosavybės teise ar kita valdymo ir naudojimo teise nevaldo statytojas (užsakovas), numatoma vykdyti statybos darbus (išskyrus atvejus, kai valstybinėje žemėje atnaujinami (modernizuojami) pastatai neatliekant rekonstravimo darbų; kai

valstybinėje žemėje nesuformuotame žemės sklype atliekamas statinio kapitalinis remontas; kai statomi inžineriniai tinklai, kuriems statyti teritorijų planavimo dokumentu buvo įformintas suformuotas inžinerinių tinklų koridorius) arba statinius statyti ar rekonstruoti mažesniais negu norminiai atstumais iki gretimo sklypo ribos, taip pat, jeigu kitą žemės sklypą (teritoriją) numatoma laikinai naudoti statybos metu, – sutartis, sutikimas ar susitarimas su šio žemės sklypo (teritorijos) savininku, valdytoju ar servituto nustatymą patvirtinantys dokumentai (statant inžinerinius statinius);

7) statinio (jo dalies) bendraturčių rašytinis sutikimas ar butų ir kitų patalpų savininkų protokolinio sprendimo dėl šio straipsnio 1 dalyje nurodytų statybos darbų atlikimo (atitinkamo statinio projekto rengimo ir (ar) įgyvendinimo), priimto Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.85 straipsnyje nustatyta tvarka, kopija, išskyrus atvejus, kai reikia atlikti rekonstravimo, remonto darbus siekiant pritaikyti gyvenamąjį namą neįgaliesiems, kai pateikiamas prašymas išduoti statybą leidžiančius dokumentus, nurodytus šio straipsnio 1 dalies 5 punkte (atliekant darbus statytojo (užsakovo) patalpų viduje), taip pat Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.83 straipsnio 2 dalyje nustatyto galimos žalos atsiradimo ir grėsmės bendrojo naudojimo objektams pašalinimo atvejus ir kituose Lietuvos Respublikos įstatymuose nurodytus atvejus, daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų paprastojo ar kapitalinio remonto atvejus, kai šie darbai vykdomi pagal privalomuosius statinių naudojimo ir priežiūros reikalavimus ir atitinkamai nustatyta tvarka patvirtintą namo bendrojo naudojimo objektų atnaujinimo (remonto) ilgalaikį ar metinį planą – šiuo atveju pateikiama nustatyta tvarka patvirtinto namo atnaujinimo ilgalaikio ar metinio plano kopija;

8) atrankos išvada dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo arba sprendimas dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių ir atrankos išvados ar sprendimo viešinimo dokumentai, kai pagal Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nuostatas turi būti atliktos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procedūros;

9) statinio kadastro duomenų byla, išskyrus šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytą atvejį;

10) atsakingos institucijos sprendimas dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių poveikio visuomenės sveikatai vertinimo požiūriu ir sanitarinės apsaugos zonos ribų nustatymo, kai pagal Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymą atliekamas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas;

11) statinio projekto pakeitimų pagal gautus motyvuotus nepritarimo statinio projektui argumentus aprašymas (pakartotinio prašymo teikimo atveju);

12) statinio projektuotojo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo dokumento kopija (kai toks draudimas privalomas). Kai statytojas (užsakovas) sudaro sutartis su skirtingais statinio projektuotojais statinio projekto atskiroms dalims parengti, bet nesudaro su statinio projektuotoju statinio projektavimo sutarties visam statinio projektui parengti, pateikiamos visų statinio projektuotojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo dokumentų kopijos;

13) sanitarinės apsaugos zonos ribų planas arba kitas brėžinys, kuriame pažymėtos sanitarinių apsaugos zonų ribos, kai sanitarinės apsaugos zonos ribas dėl statytojo vykdomos ar numatomos vykdyti ūkinės veiklos privaloma nustatyti pagal teisės aktų reikalavimus;

14) žemės sklypo savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas dėl Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytų teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, įrašymo į Nekilnojamojo turto registrą, Nekilnojamojo turto kadastrą, kai šiam sklypui dėl statytojo žemės sklype numatomos vykdyti ar vykdomos ūkinės veiklos šios teritorijos turi būti nustatytos, arba valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio rašytinis sutikimas, kai dėl šios veiklos atsiranda apribojimų valstybinėje ar savivaldybės žemėje;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2187](#), 2019-06-06, paskelbta TAR 2019-06-20, i. k. 2019-09971

15) statybos techniniuose reglamentuose nurodytų subjektų rašytiniai pritarimai statinio projektui statybos techniniuose reglamentuose nustatytais atvejais;

16) statinio projekto priėmimo–perdavimo aktas;

17) dokumentas, patvirtinantis nurodytos įmokos už savavališkos statybos įteisinimą šio įstatymo 1 priede sumokėjimą, ir dokumentai, pagrindžiantys šios įmokos apskaičiavimo dydį, – savavališkos statybos atveju.

6. *Neteko galios 2019-01-01.*

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1643](#), 2018-11-15, paskelbta TAR 2018-11-23, i. k. 2018-18930

7. Leidimui tęsti sustabdytą statybą gauti pateikiami dokumentai, patvirtinantys, kad statybos sustabdymo priežastys pašalintos.

8. Jeigu pateikti ne visi statybą leidžiančiam dokumentui išduoti privalomi dokumentai ar prašantis išduoti statybą leidžiantį dokumentą asmuo negali įgyvendinti statytojo teisės pagal šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 ir 3 punktų reikalavimus, ar nepateikta informacija, patvirtinanti apie žyminio mokesčio už statybą leidžiančio dokumento išdavimą sumokėjimą, Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“ įregistruotas prašymas išduoti statybą leidžiantį dokumentą nepriimamas ir apie tai ne vėliau kaip per 3 darbo dienas (išskyrus šio straipsnio 11 dalyje nustatytą atvejį) nuo prašymo išduoti statybą leidžiantį dokumentą įregistravimo dienos pasinaudojant Lietuvos Respublikos

statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinė sistema „Infostatyba“ pranešama prašymą teikusiam asmeniui.

9. Šio įstatymo 24 straipsnio 1 dalies 1, 2, 3 punktuose nurodytų statinio projektų sprendinių atitiktį nustatytiems reikalavimams aplinkos ministro nustatytais atvejais ir tvarka tikrina:

- 1) savivaldybės administracija;
- 2) saugomų teritorijų direkcijos;
- 3) Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos;
- 4) Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos;
- 5) Radiacinės saugos centras;
- 6) susisiekimo ministro įgaliota įstaiga, atsakinga už geležinkelių transporto eismo saugą;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-591](#), 2017-06-30, paskelbta TAR 2017-07-11, i. k. 2017-11960

7) Neįgaliųjų reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ar jo įgaliota institucija;

- 8) Aplinkos apsaugos agentūra;
- 9) Valstybinė energetikos inspekcija prie Energetikos ministerijos;

10) inžinerinių tinklų ir susisiekimo komunikacijų, prie kurių prijungiami sklypo inžineriniai tinklai ar susisiekimo komunikacijos, savininkai, valdytojai ar naudotojai.

10. Šio įstatymo 24 straipsnio 1 dalies 4–12 punktuose nurodytų statinio projektų sprendinių atitiktį nustatytiems reikalavimams aplinkos ministro nustatyta tvarka tikrina savivaldybės administracija, kai statybą leidžiantį dokumentą išduoda ji, Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos, kai statybos darbai projektuojami kultūros paveldo statinyje, jo teritorijoje, kultūros paveldo vietovėje, jos apsaugos zonoje, saugomoje kultūrinėje teritorijoje (kultūriniame arba kompleksiniame (kraštovaizdžio) draustinyje, istoriniame nacionaliniame, istoriniame regioniniame parke) esančiuose statiniuose. Šio įstatymo 24 straipsnio 1 dalies 4 ir 12 punktuose nurodytų statinio projektų sprendinių atitiktį nustatytiems reikalavimams aplinkos ministro nustatyta tvarka tikrina ir Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos. Šio įstatymo 24 straipsnio 1 dalies 4, 6, 7 ir 8 punktuose nurodytų statinio projektų sprendinių atitiktį nustatytiems reikalavimams aplinkos ministro nustatyta tvarka tikrina ir Neįgaliųjų reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ar jo įgaliota institucija. Šio įstatymo 24 straipsnio 1 dalies 4 ir 9 punktuose nurodytų statinio projektų sprendinių atitiktį nustatytiems reikalavimams pagal kompetenciją tikrina ir Valstybinė energetikos inspekcija prie Energetikos ministerijos, kai pertvarkoma daugiabučio namo ar jo dalies šildymo ir apsirūpinimo karštu vandeniu bendroji inžinerinė

sistema (keičiamas šildymo būdas, atsijungiama nuo (prisijungiama prie) šilumos tiekimo inžinerinių tinklų).

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-706](#), 2017-11-07, paskelbta TAR 2017-11-14, i. k. 2017-17968

Nr. [XIII-2187](#), 2019-06-06, paskelbta TAR 2019-06-20, i. k. 2019-09971

11. Kai šio įstatymo nustatytais atvejais statybą leidžiančius dokumentus išduoda Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos, statybą leidžiančio dokumento išdavimo procedūras ji atlieka aplinkos ministro nustatyta tvarka.

12. Statinio projektui patikrinti, skaičiuojant nuo statinio projektą privalančių patikrinti subjektų paskelbimo Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“ dienos, skiriama:

- 1) 20 darbo dienų – ypatingojo statinio statybos ir rekonstravimo atveju;
- 2) 10 darbo dienų – kitais, negu nurodyti šios dalies 1 punkte, atvejais.

13. Šio straipsnio 1 dalies 1–7 punktuose nurodyti statybą leidžiantys dokumentai išduodami savivaldybės administracijos valstybės tarnautojui statybą leidžiančių dokumentų duomenis per 3 darbo dienas praėjus nustatytam statinio projekto patikrinimo terminui registruojant ir šio straipsnio 15¹ dalyje nurodytus jų duomenis (dokumentus) paskelbiant Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“, jeigu per statinio projektui patikrinti nustatytą terminą negauta statinio projektą turėjusių patikrinti subjektų nepritarimų statinio projektui, arba anksčiau, jeigu gauti visų statinio projektą turėjusių patikrinti subjektų pritarimai statinio projektui. Gavus nepritarimą (nepritarimų), statybą leidžiantis dokumentas neišduodamas ir statytojas apie tai per 3 darbo dienas praėjus statinio projekto patikrinimo terminui per Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinę sistemą „Infostatyba“ informuojamas nurodant neišdavimo priežastis ir pateikiant nepritarimo (nepritarimų) kopiją (kopijas). Šiame straipsnyje nustatyta tvarka pakartotinai teikto pakeisto pagal pastabas statinio projekto tikrinimo procedūras atlieka institucijos ar subjektai, nepritarę statinio projektui, taip pat institucijos ar subjektai, kurių kompetencija – statinio projekto sprendinių, kuriems įtaką daro pakeisto statinio projekto sprendiniai, patikrinimas; šiuo atveju tikrinimo procedūros atliekamos per 10 darbo dienų, skaičiuojant nuo dienos, kurią Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“ pakartotinis prašymas išduoti statybą leidžiantį dokumentą pažymimas kaip priimtas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1643](#), 2018-11-15, paskelbta TAR 2018-11-23, i. k. 2018-18930

14. Kai statybą leidžiančius dokumentus šio įstatymo nustatytais atvejais išduoda Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos, šio straipsnio 13 dalyje nurodytas procedūras atlieka jos įgaliotas valstybės tarnautojas.

15. Laikoma, kad statybą leidžiantis dokumentas yra išduotas ir galiojantis, jeigu jo duomenys įregistruoti ir apie jo išdavimą visuomenė informuota paskelbiant šio straipsnio 15¹ dalyje nurodytus duomenis (dokumentus) Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“ (apie įregistruotą statybą leidžiantį dokumentą statytojas (užsakovas) ar jo įgaliotas asmuo turi būti informuojamas). Įregistravus statybą leidžiančio dokumento duomenis ir apie statybą leidžiančio dokumento išdavimą informavus visuomenę, tik statytojo (užsakovo) ar jo įgalioto asmens prašymu ne vėliau kaip per 3 darbo dienas išduodamas įgalioto valstybės tarnautojo pasirašytas statybą leidžiantis dokumentas ar nuotoliniu būdu pateikiamas įgalioto valstybės tarnautojo elektroniniu parašu pasirašytas statybą leidžiantis dokumentas. Pasikeitus statytojui (užsakovui), statybos darbai ir statybos užbaigimo procedūros gali būti vykdomi pagal tą patį statybą leidžiantį dokumentą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1643](#), 2018-11-15, paskelbta TAR 2018-11-23, i. k. 2018-18930

15¹. Apie statybą leidžiančio dokumento išdavimą, siekiant sukurti galimybes visuomenei ginti teisę gyventi sveikatai ir gerovei tinkamoje aplinkoje, visuomenė informuojama Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“ paskelbiant statybą leidžiančio dokumento duomenis (statybą leidžiančio dokumento tipą, nurodytą šio įstatymo 27 straipsnio 1 dalyje, registracijos numerį, registracijos datą, statinių adresus, dokumento būseną (galiojantis, negaliojantis), dokumentą išdavusios institucijos pavadinimą), statinio projekto duomenis (projekto pavadinimą, numerį, parengimo metus), statinių duomenis (statinio pavadinimą, statybos rūšį, naudojimo paskirtį, kategoriją (ypatingasis, neypatingasis, nesudėtingasis), laikinojo statinio požymį, savavališkos statybos požymį, adresą, žemės sklypo registracijos duomenis (unikalų numerį, registro numerį), statinio registracijos duomenis (unikalų numerį, registro numerį), statinio statybos metus, planuojamų statyti naujų ar rekonstruoti esamų pastatų rodiklius (pastatų skaičių, butų skaičių, bendrą plotą, naudingą plotą, tūrį), statinio projekto patikrinimo išvadas (rezultatus) ir prie jų pridėtus dokumentus, statinio, kuriam išduotas statybą leidžiantis dokumentas, bendruosius rodiklius (sklypo užstatymo intensyvumą, sklypo užstatymo tankį, pastato bendrą plotą, aukštų skaičių, pastato aukštį). Kai išduodamas leidimas statyti naują statinį, leidimas rekonstruoti statinį, leidimas atnaujinti (modernizuoti) pastatą, leidimas pakeisti statinio ar jo dalies paskirtį, be šioje dalyje nurodytų duomenų (dokumentų), Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“ turi būti paskelbti šio straipsnio

5 dalies 2, 3, 8, 10, 11, 13 ir 15 punktuose nurodyti dokumentai. Draudžiama skelbti statytojo (užsakovo), kuris yra fizinis asmuo, ir kitų fizinių asmenų, išskyrus asmenis, dalyvaujančius rengiant statinio projektą, atliekant statinio projekto ekspertizę, tikrinant statinio projektą, vardą ir pavardę. Draudžiama skelbti fizinių asmenų asmens kodą, gimimo datą, gyvenamąją vietą. Už duomenų pateikimą be draudžiamų skelbti asmens duomenų atsako asmenys, teikiantys skelbti duomenis (dokumentus) Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“. Šioje dalyje nurodytų duomenų (dokumentų) skelbimą ir jo užbaigimą užtikrina Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1643](#), 2018-11-15, paskelbta TAR 2018-11-23, i. k. 2018-18930

15². Šio straipsnio 15¹ dalyje nurodytų duomenų (dokumentų) skelbimas Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“ baigiamas po 1 metų nuo statinio statybos užbaigimo.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1643](#), 2018-11-15, paskelbta TAR 2018-11-23, i. k. 2018-18930

16. Šiame straipsnyje nurodytos statybą leidžiančio dokumento išdavimo procedūros neatliekamos ir statybą leidžiantis dokumentas neišduodamas, jeigu:

1) iš Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos gauta informacija, kad žemės sklype (ar žemės sklypo dalyje, jeigu žemės sklypą nuosavybės ar kita teise valdo keli asmenys), dėl kurio prašoma išduoti statybą leidžiantį dokumentą, yra nustatytas savavališkos statybos faktas ir savavališkos statybos padariniai teisės aktų nustatyta tvarka nepašalinti. Tokiu atveju gali būti išduodamas statybą leidžiantis dokumentas tik su savavališkos statybos padarinių šalinimu susijusiems statybos darbams atlikti;

2) prašantis išduoti statybą leidžiantį dokumentą asmuo neturi teisės būti statytoju pagal šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 ir 3 punktų reikalavimus;

3) kai nepateiktas žemės sklypo savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas dėl Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytų teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, įrašymo į Nekilnojamojo turto registrą, Nekilnojamojo turto kadastrą, kai šiam sklypui dėl statytojo žemės sklype numatomos vykdyti ar vykdomos ūkinės veiklos šios teritorijos turi būti nustatytos, arba valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio rašytinis sutikimas, kai dėl šios veiklos atsiranda apribojimų valstybinėje ar savivaldybės žemėje.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2187](#), 2019-06-06, paskelbta TAR 2019-06-20, i. k. 2019-09971

17. Statytojas (užsakovas) turi teisę kreiptis į Valstybinę teritorijų planavimo ir statybos inspekciją prie Aplinkos ministerijos su prašymu išduoti statybą leidžiantį dokumentą, jeigu jis nesutinka su tuo, kad, visiems statinio projektą tikrinusiems subjektams šiam statinio projektui pritarus, statybą leidžiantį dokumentą atsisakoma išduoti, per 10 darbo dienų nuo atsisakymo išduoti statybą leidžiantį dokumentą gavimo dienos.

18. Savivaldybės administracijos direktorius ar jo įgaliotas išduoti statybą leidžiantį dokumentą savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas, nagrinėdamas prašymą dėl statybą leidžiančio dokumento išdavimo, privalo statybos techniniame reglamente nustatyta tvarka patikrinti, ar nėra požymių, kad prašymą pateikęs asmuo siekia gauti statybą leidžiantį dokumentą, įteisinantį jau atliktus savavališkus statybos darbus, dėl kurių nėra surašytas savavališkos statybos aktas. Nustatęs tokius požymius, jis privalo sustabdyti statybą leidžiančio dokumento išdavimo procedūras ir informuoti apie tai Valstybinę teritorijų planavimo ir statybos inspekciją prie Aplinkos ministerijos ir prašymą pateikusį asmenį. Gavusi šioje dalyje nurodytą informaciją, Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos per 20 darbo dienų nuo statybą leidžiančio dokumento išdavimo procedūros sustabdymo atlieka gautos informacijos patikrinimą ir apie patikrinimo rezultatus informuoja informaciją pateikusį asmenį. Statybą leidžiančio dokumento išdavimo procedūros atnaujinamos praėjus 20 darbo dienų nuo jų sustabdymo arba anksčiau, kai yra gaunamas atsakymas iš Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos. Jeigu iš Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos gaunama informacija apie surašytą savavališkos statybos aktą ir yra nustatoma, kad nėra pateiktas dokumentas, patvirtinantis nurodytos įmokos už savavališkos statybos įteisinimą šio įstatymo 1 priede, sumokėjimą, ir dokumentai, pagrindžiantys šios įmokos apskaičiavimo dydį, statybą leidžiantis dokumentas yra neišduodamas.

19. Jeigu asmuo, siekiantis gauti statybą leidžiantį dokumentą, prašyme ar su prašymu pateiktuose dokumentuose nurodo, kad atliko savavališkus statybos darbus, dėl kurių nėra surašytas savavališkos statybos aktas, statybą leidžiančio dokumento išdavimo procedūros nestabdomos ir, asmeniui sumokėjus įmoką už savavališkos statybos įteisinimą, atliekamos šiame straipsnyje nustatyta tvarka. Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos apie tokį prašymą informuojama per 3 darbo dienas nuo jo gavimo.

20. Prašymų išduoti statybą leidžiantį dokumentą turinį, prašant išduoti statybą leidžiantį dokumentą pateikiamo statinio projekto apimtį, statybą leidžiančių dokumentų turinį ir jų skelbimo tvarką nustato aplinkos ministras.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1643](#), 2018-11-15, paskelbta TAR 2018-11-23, i. k. 2018-18930

21. Statybą leidžiančių dokumentų apskaitą ir statistines ataskaitas tvarko šiuos dokumentus išduodančios institucijos. Leidimų statyti, rekonstruoti, atlikti kapitalinį remontą ar griauti branduolinės energetikos objekto statinius apskaita ir sąrašas tvarkomas Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

22. Statyba be galiojančio statybą leidžiančio dokumento, kai jis privalomas, draudžiama.

23. Statybą leidžiančio dokumento galiojimas panaikinamas:

1) įsiteisėjusiu teismo sprendimu;

2) viešojo administravimo subjekto, išdavusio šio straipsnio 1 dalies 1–7 punktuose nurodytus statybą leidžiančius dokumentus, sprendimu šiais atvejais: jeigu, pakeitus esminius statinio projekto sprendinius, šis subjektas išdavė naują statybą leidžiantį dokumentą; jeigu buvo pakeisti žemės sklypo matmenys jį padalijant į atskirus žemės sklypus, sujungiant žemės sklypus, atlikus žemės sklypų perdalijimą (amalgamaciją) ir dėl to pažeidžiami leidžiami žemės sklypo užstatymo rodikliai ir kiti teisės aktai; statytojo (užsakovo) prašymu;

3) Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos sprendimu – leidimo tęsti sustabdytą statybą, jeigu statinio statyba po šio statybą leidžiančio dokumento išdavimo pakartotinai sustabdyta;

4) užbaigus statinio statybą.

24. Kreiptis į teismą dėl statybą leidžiančio dokumento galiojimo panaikinimo turi teisę asmenys, kurių teisės ir teisėti interesai pažeidžiami, šių asmenų skundų ar pranešimų pagrindu arba savo iniciatyva – Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos, Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos ar statinio saugos ir paskirties valstybinės priežiūros institucijos pagal kompetenciją. Jeigu pažeistas viešasis interesas, šios institucijos dėl viešojo intereso gynimo turi teisę kreiptis į prokuratūrą arba į teismą. Bylose dėl išduotų statybą leidžiančių dokumentų galiojimo panaikinimo atsakovais laikomi asmenys, pritarę statybą leidžiančio dokumento išdavimui, ir šiuos dokumentus išdavę subjektai.

25. Statytojas (užsakovas) turi teisę teikti prašymus išduoti statybą leidžiančius dokumentus per Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinę sistemą „Infostatyba“. Su prašymu teikiami dokumentai (išskyrus atitinkamą statinio projektą) turi būti patvirtinti statytojo (užsakovo) arba jo įgalioto asmens elektroniniu parašu.

26. Už statybą leidžiančių dokumentų išdavimo tvarkos pažeidimus pagal kompetenciją atsako asmenys, privalantys patikrinti ar tikrinę statinio projektą ir įgalinti išduoti statybą

leidžiantį dokumentą. Žala, atsiradusi dėl neteisėtai išduoto statybą leidžiančio dokumento, atlyginama Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

27. Sprendimą neišduoti statybą leidžiantį dokumentą statytojas (užsakovas) turi teisę apskųsti teismui. Atsakovais šiose bylose laikomi asmenys, nepritarę statybą leidžiančio dokumento išdavimui, ir statybą leidžiantį dokumentą atsisakęs išduoti subjektas.

28. Statybą leidžiančio dokumento išdavimo proceso metu iki statybą leidžiančio dokumento išdavimo neteisėtai priimtus administracinius sprendimus administracine tvarka panaikina šiuos sprendimus priėmę subjektai arba teismas.

29. Leidimas statyti, rekonstruoti, atlikti kapitalinį remontą ar griauti branduolinės energetikos objekto statinius išduodamas Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo nustatyta tvarka. Leidimas atlikti branduolinės energetikos objekto statinio atnaujinimą (modernizavimą), paprastąjį remontą, pakeisti branduolinės energetikos objekto statinio ar jo dalies paskirtį, tęsti sustabdytą branduolinės energetikos objekto statinio statybą išduodamas šio įstatymo nustatyta tvarka.

30. Statybą leidžiantis dokumentas kultūros paveldo statinio tvarkomiesiems statybos darbams atlikti išduodamas šio įstatymo nustatyta tvarka, atsižvelgiant į statybos rūšį.

31. Laikinių statinių naudojimo terminas gali būti pratęstas suinteresuotųjų asmenų prašymu. Laikinių statinių naudojimo termino pratęsimo tvarką nustato aplinkos ministras. Laikinas statinys ir teisės į jį Nekilnojamojo turto registre neregistruojami.

32. Statybą leidžiantis dokumentas išduodamas vieno asmens vardu.

28 straipsnis. Statybos užbaigimas

1. Ypatingųjų ir neypatingųjų statinių, išskyrus nurodytuosius šio straipsnio 2 dalyje, kurių statybai išduotas šio įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 1, 2 arba 3 punkte nurodytas statybą leidžiantis dokumentas, statyba užbaigiama, taip pat ir daugiabučio namo šildymo ir apsirūpinimo karštu vandeniu bendrosios inžinerinės sistemos pertvarkymas (visame pastate ar jo dalyje keičiant šildymo būdą, prisijungiant prie ar atsijungiant nuo centralizuotų šilumos tiekimo inžinerinių tinklų) užbaigiamas surašant statybos užbaigimo aktą.

2. Ypatingųjų ir neypatingųjų vieno ar dviejų butų gyvenamųjų, pagalbinio ūkio paskirties pastatų (išskyrus kultūros paveldo statinius), ypatingųjų ir neypatingųjų statinių pagal aplinkos ministro patvirtintą sąrašą ir krašto apsaugos tikslams skirtose teritorijose statomų neypatingųjų statinių statyba (naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas) užbaigiama statytojui ar jo teises ir pareigas perėmusiam asmeniui surašant deklaraciją apie statybos užbaigimą, ją patvirtinant ir įregistruojant Valstybinėje teritorijų planavimo ir statybos inspekcijoje prie Aplinkos ministerijos. Deklaracijas apie statybos užbaigimą tvirtina statybos valstybinę priežiūrą vykdančios pareigūnai. Šioje dalyje nurodytais atvejais deklaracijos apie

statybos užbaigimą neprivaloma tvirtinti, jeigu atlikta statinio ekspertizė Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1321](#), 2018-06-27, paskelbta TAR 2018-07-04, i. k. 2018-11315

3. Statinių, išskyrus nesudėtinguosius statinius ir statinius, kuriems pagal aplinkos ministro patvirtintą sąrašą nereikalingas statybą leidžiantis dokumentas, kapitalinis remontas užbaigiamas statytojui ar jo teises ir pareigas perėmusiam asmeniui surašant deklaraciją apie statybos užbaigimą, ją patvirtinant ir įregistruojant Valstybinėje teritorijų planavimo ir statybos inspekcijoje prie Aplinkos ministerijos. Deklaracijas apie statybos užbaigimą tvirtina statybos valstybinę priežiūrą vykdančios pareigūnai. Šioje dalyje nurodytais atvejais deklaracijos apie statybos užbaigimą neprivaloma tvirtinti, jeigu atlikta statinio ekspertizė Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka.

4. Statinių paprastasis remontas, statinių ar patalpų paskirties keitimas, kai atliekami tik statinio paprastojo remonto darbai arba statybos darbai iš viso neatliekami, nesudėtingųjų statinių ir statinių (statytojui (užsakovui) pageidaujant), kuriems pagal aplinkos ministro patvirtintą sąrašą nereikalingas statybą leidžiantis dokumentas, statyba (naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, statinio kapitalinis remontas, statinio paprastasis remontas, statinio griovimas) užbaigiami statytojui ar jo teises ir pareigas perėmusiam asmeniui surašant deklaraciją apie statybos užbaigimą.

5. Atlikus statybos užbaigimo procedūras, statinį ir daiktines teises į jį privaloma įregistruoti Nekilnojamojo turto registre ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo statybos užbaigimo akto gavimo dienos, deklaracijos apie statybos užbaigimą patvirtinimo ir įregistravimo dienos arba nuo deklaracijos apie statybos užbaigimą pasirašymo dienos (kai ji netvirtinama ir neregistruojama).

6. Statybos užbaigimo akto galiojimą ar deklaracijos apie statybos užbaigimą patvirtinimą ir įregistravimą panaikina:

1) Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos statytojo prašymu, išskyrus atvejus, kai Nekilnojamojo turto registre daiktinės teisės į statinį įregistruotos ne tik statytojo vardu;

2) Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos, jeigu nustatoma, kad statybos užbaigimo aktas pasirašytas ar deklaracija įregistruota ir patvirtinta nesilaikant teisės aktų nustatytų šios procedūros reikalavimų ar nustačius techninio pobūdžio klaidų, – iki statinio įregistravimo Nekilnojamojo turto registre;

3) teismas.

7. Deklaracijos apie statybos užbaigimą galiojimą panaikina statytojas, apie tai nedelsiant raštu informuodamas subjektus, kuriems ši deklaracija pateikta, arba teismas.

8. Kreiptis į teismą dėl statybos užbaigimo akto galiojimo ar deklaracijos apie statybos užbaigimą galiojimo arba jos patvirtinimo ir įregistravimo panaikinimo turi teisę suinteresuotieji asmenys, šių asmenų skundų ar pranešimų pagrindu arba savo iniciatyva – Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos, Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos ar statinio saugos ir paskirties valstybinės priežiūros institucijos pagal kompetenciją.

9. Statybos užbaigimo tvarka nustatyta Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatyme.

10. Branduolinės energetikos objekto statinių statybos užbaigimo tvarką ir reikalavimus nustato aplinkos ministras, suderinęs su Valstybine atominės energetikos saugos inspekcija.

SEPTINTASIS SKIRSNIS

STATINIO AVARIJA

29 straipsnis. Statinio avarija

1. Statinio avarija (toliau – avarija) yra statinio ar jo dalies, konstrukcijų elementų, pertvarų ar ramsčių nevaldoma griūtis, taip pat žemės nuošliaužos statinio pagrindą ribojančiuose šlaituose, statybų iškasose ar pylimuose. Įrenginių avarijos sąvoką apibrėžia konkrečių įrenginių reikalavimus nustatančios Vyriausybės įgaliotos institucijos.

2. Kai avarija įvyksta statinį statant, rekonstruojant, remontuojant ar griaunant, statybos rangovas (kai statyba vykdoma ūkio arba mišriu būdu – statytojas (užsakovas), o kai įvyksta naudojamo statinio avarija – statinio naudotojas ir (arba) statinio techninis prižiūrėtojas privalo nedelsdami:

- 1) organizuoti ir suteikti pagalbą nukentėjusiems asmenims;
- 2) imtis skubių priemonių, kad būtų išvengta tolesnių avarijos padarinių;
- 3) pranešti apie avariją teisėsaugos institucijai, jeigu yra nukentėjusių asmenų;
- 4) užtikrinti statinio avarijos vietos apsaugą nuo poveikio, galinčio trukdyti tirti avarijos priežastis;

5) pranešti apie avariją savivaldybės administracijos direktoriui (jo įgaliotam savivaldybės administracijos valstybės tarnautojui), Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos; jeigu avarija įvyko kultūros paveldo statinio, statinio kultūros paveldo objekto teritorijoje, kultūros paveldo vietovėje, – Kultūros paveldo

departamentui prie Kultūros ministerijos, viešojo administravimo subjektui, atliekančiam statinio naudojimo priežiūrą; jeigu avarija įvyko statybos metu, – taip pat statytojui (užsakovui), statinio statybos techninės priežiūros vykdytojui ir statinio projektuotojui. Jeigu įvyksta avarija, dėl kurios buvo (gali būti) užteršta aplinka, – už aplinkos apsaugą atsakingai institucijai;

6) jeigu statinio avarija įvyko dėl energetikos įrenginio avarijos, avarijos pavojingame objekte ar potencialiai pavojingų įrenginių avarijos arba jeigu dėl statinio avarijos buvo pažeisti šie įrenginiai, šių avarijų tyrimą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka pranešti apie tai atitinkamoms valstybinės priežiūros bei kontrolės institucijoms, o branduolinės energetikos objektų avarijos atveju – Valstybinei atominės energetikos saugos inspekcijai;

7) aprašyti statinio būklę po avarijos, statinio pakitimus ir jų atsiradimo vietas.

3. Avarijos tyrimo ir likvidavimo tvarką nustato Vyriausybės įgaliota institucija (avarijos, susijusios su įrenginiais, – valstybinės priežiūros institucijos pagal kompetenciją).

AŠTUNTASIS SKIRSNIS

STATYBOS VALSTYBINIS VALDYMAS. STATYBOS PRIEŽIŪRA

30 straipsnis. Statybos valstybinis valdymas

Statybos valstybinį valdymą vykdo Vyriausybė.

31 straipsnis. Statybos valstybinė priežiūra

1. Statybos valstybinė priežiūra atliekama Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo nustatyta tvarka.

2. Branduolinės energetikos objekto statinių statybos valstybinė priežiūra atliekama Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo nustatyta tvarka.

32 straipsnis. Savavališkos statybos padarinių šalinimas

Savavališkos statybos padariniai šalinami Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo nustatyta tvarka.

33 straipsnis. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas

1. Jeigu statybą leidžiantis dokumentas išduotas neteisėtai, Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos, kiti šio įstatymo 27 straipsnio 24 dalyje nurodyti viešojo administravimo subjektai ar kiti asmenys, kurių teisės ir teisėti interesai yra pažeidžiami, kreipiasi į:

1) bendrosios kompetencijos teismą – dėl statybą leidžiančio dokumento galiojimo panaikinimo ir statybos padarinių šalinimo, kai statyba yra pradėta;

2) administracinę teismą, kai statyba dar nėra pradėta ir teisme ginčijamas tik statybą leidžiantis dokumentas.

2. Jeigu teismas savo sprendimu panaikina statybą leidžiančio dokumento galiojimą, jis savo sprendimu:

1) įpareigoja statytoją (užsakovą), jeigu jo nėra, – statinio ar jo dalies savininką, valdytoją, naudotoją, žemės sklypo ar jo dalies, kurioje pastatytas ar statomas statinys (jo dalis), savininką, valdytoją ar naudotoją per nustatytą terminą teismo pripažintų kaltais asmenų lėšomis nugriauti statinį ir sutvarkyti statybvietę;

2) įpareigoja statytoją (užsakovą) ar kitą šios dalies 1 punkte nurodytą asmenį per nustatytą terminą teismo pripažintų kaltais asmenų lėšomis išardyti perstatytas ar pertvarkytas statinio dalis ar atstatyti (atkurti) kultūros paveldo statinį (jo dalį) arba statinį (jo dalį), kuri (kuria) nugriovus (išardžius) buvo pažeistas viešasis interesas;

3) leidžia šios dalies 1 punkte nurodytam asmeniui per nustatytą terminą pagal reikiamai pertvarkytus statinio projektinius dokumentus gavus naują statybą leidžiantį dokumentą perstatyti ar pertvarkyti statinį ar jo dalį, jeigu toks statinio perstatymas ar pertvarkymas yra galimas pagal galiojančius detaliuosius planus ar žemės valdos projektus (jeigu jie privalomi), taip pat bendruosius planus ar specialiojo teritorijų planavimo dokumentus ir tokia statyba neprieštarauja imperatyviems aplinkos apsaugos, paveldosaugos, saugomų teritorijų apsaugos teisės aktų reikalavimams; šių veiksmų per nustatytą terminą neatlikus, – vykdyti šios dalies 1 ar 2 punkte nurodytus reikalavimus;

4) įpareigoja kompetentingas institucijas per nustatytą terminą pagal statytojo (užsakovo) ar kito šios dalies 1 punkte nurodyto asmens tinkamai pertvarkytus statinio projektinius dokumentus (jeigu tai būtina), jeigu statinio statyba nepažeidžia galiojančių detaliųjų planų ar žemės valdos projektų (jeigu jie privalomi), taip pat bendrųjų planų ar specialiojo teritorijų planavimo dokumentų sprendinių ir tokia statyba neprieštarauja imperatyviems aplinkos apsaugos, paveldosaugos, saugomų teritorijų apsaugos teisės aktų reikalavimams, išduoti naują statybą leidžiantį dokumentą tuo atveju, kai statybą leidžiantis dokumentas buvo išduotas neteisėtai dėl kompetentingų institucijų neteisėtai atliktų procedūrų.

3. Teismas, sprenddamas klausimą, ar įpareigoti statytoją (užsakovą) ar kitą šio straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytą asmenį nugriauti statinį ar jo nenugriauti, atsižvelgia į statybos pagal neteisėtai išduotus statybą leidžiančius dokumentus sukeltų padarinių aplinkai ir visuomenės interesams mastą, statybos pagal neteisėtai išduotus statybą leidžiančius dokumentus padarinių šalinimo pasekmes ir galimybes atkurti iki statybos pagal neteisėtai išduotus statybą leidžiančius

dokumentus buvusią padėti, taip pat administracinių aktų pagrindu įvertina turtines teises įgijusių asmenų sąžiningumą.

4. Priimdamas vieną iš šio straipsnio 2 dalyje nurodytų sprendimų, teismas savo sprendime nurodo, kad, jeigu per nustatytą terminą teismo reikalavimas neįvykdomas, statinys ar jo dalis, pastatytas (pastatyta) pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą, nugriaunamas (nugriaunama), išardomas (išardoma) ar atstatomas (atstatoma), atkuriamas (atkuriama) statytojo (užsakovo) ar kito šio straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodyto asmens lėšomis. Jeigu vykdant byloje dėl statybą leidžiančio dokumento panaikinimo priimtą sprendimą dėl neteisėtos statybos padarinių pašalinimo Lietuvos valstybei atstovaus Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos, teismas, priimdamas vieną iš šio straipsnio 2 dalyje nurodytų sprendimų, savo sprendime nurodo, kad statytojo (užsakovo) ar kito šio straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodyto asmens lėšomis gali būti įvykdytas tik šio straipsnio 2 dalies 1 punkte nustatytas reikalavimas.

5. Asmenys, vykdydami šio straipsnio 2 dalies 3 punkte nurodytą teismo sprendimą, apie statybą leidžiančių dokumentų išdavimą ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šių dokumentų išdavimo dienos privalo informuoti Valstybinę teritorijų planavimo ir statybos inspekciją prie Aplinkos ministerijos.

6. Procedūrų, susijusių su statybos pagal neteisėtai išduotus statybą leidžiančius dokumentus padarinių šalinimu, atlikimo tvarką nustato Aplinkos ministerija.

34 straipsnis. Statinio projekto ekspertizė. Statinio ekspertizė

1. Ypatingojo statinio ir statinio, kurio projektavimas ir (ar) statyba finansuojama Lietuvos Respublikos ir (ar) Europos Sąjungos biudžeto lėšomis, projektų ekspertizė privaloma. Kultūros paveldo statinių tvarkomųjų statybos darbų projektų ekspertizės atlikimo privalomus atvejus nustato kultūros ministras, suderinęs su aplinkos ministru. Kitus statinio projekto ar atskirų statinio projekto dalių ekspertizės privalomus atvejus nustato aplinkos ministras. Statinio projekto ekspertizė neprivaloma krašto apsaugos tikslams skirtose teritorijose projektuojant nesudėtingąjį statinį, kurio projektavimas ir statyba finansuojama Lietuvos Respublikos biudžeto lėšomis.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1321](#), 2018-06-27, paskelbta TAR 2018-07-04, i. k. 2018-11315

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytų statinių projektų ekspertizė atliekama dėl naujų statinių statybos, statinių rekonstravimo, kapitalinio remonto projektų ir statinių projektų, kuriuose numatyti kultūros paveldo statinio tvarkomieji paveldosaugos darbai.

3. Statinio ekspertizė atliekama viešojo administravimo subjektų, pagal kompetenciją atliekančių statybos valstybinę priežiūrą arba statinių naudojimo priežiūrą, iniciatyva, kai:

- 1) įvyko statinio avarija ar yra nustatyta jos grėsmė, pastebėtos statinio deformacijos;
- 2) gautas statytojo (užsakovo) ar statinio naudotojo skundas arba yra prielaidų, kad statinys neatitinka esminių statinių reikalavimų, nustatytų Reglamente (ES) Nr. 305/2011.

4. Statinio projekto ekspertizės, statinio ekspertizės rūšis ir atlikimo tvarką nustato aplinkos ministras, o kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų projekto ekspertizės tvarką kultūros ministras kartu su aplinkos ministru.

5. Statinio projekto ar statinio ekspertizės išlaidas apmoka statytojas (užsakovas) arba statinio naudotojas.

35 straipsnis. Statinio statybos techninė priežiūra

1. Statinio statybos techninė priežiūra privaloma (išskyrus atvejus, kai ne didesnių kaip 300 m² bendrojo ploto nesublokuotų vieno buto gyvenamųjų namų, pagalbinio ūkio paskirties pastatų, nesudėtingųjų statinių statyba vykdoma ūkio būdu), kai statybos darbai turi būti vykdomi vadovaujantis šiais dokumentais: statybos projektu, rekonstravimo projektu, pastato atnaujinimo (modernizavimo) projektu, kapitalinio remonto projektu, griovimo projektu, griovimo aprašu.

2. Statinio statybos techninės priežiūros atlikimo tvarką nustato Vyriausybės įgaliota institucija.

36 straipsnis. Statinio projekto vykdymo priežiūra

1. Statant, rekonstruojant ypatingąjį statinį ar statinį saugomoje teritorijoje ar atliekant jo kapitalinį remontą, statinio projekto vykdymo priežiūra yra privaloma, išskyrus atvejus, kai pastatai atnaujinami (modernizuojami) pagal Aplinkos ministerijos ar jos įgaliotos institucijos patvirtintus tipinius statinių projektus, pritaikytus konkrečioms atnaujinamiems (modernizuojamiems) pastatams.

2. Statytojas (užsakovas) turi teisę pavesti statinio projektuotojui statinio projekto vykdymo priežiūrą ir statinio statybos techninę priežiūrą.

3. Statinio projekto vykdymo priežiūrą (statybos metu) statinio projektuotojo pavedimu atlieka statinio projekto rengėjas pagal statytojo (užsakovo) ir statinio projektuotojo sutartį. Statinio projektuotojo rašytiniu sutikimu arba kai statinio projektuotojo nebėra (nebeveikia statinio projektą parengusi projektavimo įmonė, statinio projektuotojas fizinis asmuo jau nesiverčia projektavimo veikla, neturi šios veiklos verslo liudijimo ar statinio projekto vadovo atestato arba yra miręs), statinio projekto vykdymo priežiūrą gali atlikti kitas statytojo

(užsakovo) pasirinktas statinio projektuotojas. Jeigu statinio projektuotojas nevykdo ar pažeidžia statinio projekto vykdymo priežiūros reikalavimus (nustatytus Vyriausybės įgaliotos institucijos), statytojas (užsakovas) turi teisę nutraukti statinio projekto vykdymo priežiūros sutartį ar pasirinkti kitą statinio projektuotoją (neprojektavusį statomo statinio) šiai priežiūrai atlikti.

4. Statinio projekto vykdymo priežiūros vadovą samdo (skiria) statytojas (užsakovas) arba statinio projektuotojas (tas, kas skyrė ar pasamdė statinio projekto vadovą).

5. Statinio projekto vykdymo priežiūros tvarką nustato Vyriausybės įgaliota institucija, o kai atliekami kultūros paveldo statinio tvarkomieji statybos darbai ar statinio statyba vykdoma kultūros paveldo objekto teritorijoje, – Vyriausybės įgaliota institucija kartu su Kultūros ministerija.

37 straipsnis. Visuomenės informavimas apie numatomą statinių projektavimą ir visuomenės dalyvavimas svarstant statinių projektinius pasiūlymus

1. Savivaldybės administracijos direktorius (jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas) privalo informuoti visuomenę apie numatomą visuomenei svarbių statinių ir statinių dalių projektavimą, apie numatomą statinių ir statinių dalių projektavimą, kai Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo 20 straipsnyje nustatytais atvejais neparengti vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentai ir statyba konkrečiame žemės sklype leidžiama, taip pat apie visuomenės dalyvavimą svarstant statinių ir statinių dalių projektinius pasiūlymus. Visuomenei svarbių statinių ir statinių dalių sąrašus (nurodant paskirtį), visuomenės informavimo apie numatomą statinių ir statinių dalių projektavimą ir visuomenės dalyvavimo svarstant statinių ir statinių dalių projektinius pasiūlymus tvarką nustato aplinkos ministras.

2. Kai projektuojami statiniai ar statinių dalys krašto apsaugos tikslams skirtose teritorijose, informuoti visuomenę apie numatomą šių statinių ir statinių dalių projektavimą, taip pat apie visuomenės dalyvavimą svarstant tokių statinių ir statinių dalių projektinius pasiūlymus neprivaloma.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1321](#), 2018-06-27, paskelbta TAR 2018-07-04, i. k. 2018-11315

38 straipsnis. Statinio statybos sustabdymas

1. Sustabdyti statybą dėl teisės aktų ir (ar) statinio projekto sprendinių pažeidimų vykdančią statybą turi teisę:

- 1) statinio statybos techninis prižiūrėtojas;
- 2) statinio projekto vykdymo priežiūros vadovas;
- 3) teismas asmenų, kurių teisės ir teisėti interesai yra pažeidžiami, ieškinių pagrindu;

4) Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka;

5) viešojo administravimo subjektai jų teises ir pareigas reglamentuojančių Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka.

2. Statytojas (užsakovas) turi teisę sustabdyti statinio statybą savo noru.

39 straipsnis. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas

1. Nebaigtas statyti ar rekonstruoti ypatingasis ar neypatingasis statinys ir daiktinės teisės į jį, taip pat nebaigtas rekonstruoti į ypatingąjį ar neypatingąjį statinį nesudėtingasis statinys ir daiktinės teisės į jį ne vėliau kaip per 3 metus nuo statybą leidžiančio dokumento išdavimo pradžios turi būti įregistruoti Nekilnojamojo turto registre Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos išduotos pažymos apie statinio statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių pagrindu, o išardytas Nekilnojamojo turto registre registruotas nebaigtas statyti ar rekonstruoti ypatingasis ar neypatingasis statinys, taip pat nebaigtas rekonstruoti į ypatingąjį ar neypatingąjį statinį nesudėtingasis statinys gali būti išregistruoti iš Nekilnojamojo turto registro Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos išduotos pažymos apie tai, kad nebaigtas statyti ar rekonstruoti statinys nugriautas, pagrindu.

2. Nebaigtas statyti ar rekonstruoti nesudėtingasis statinys (išskyrus atvejį, kai jis rekonstruojamas į ypatingąjį ar neypatingąjį statinį) gali būti įregistruojamas Nekilnojamojo turto registre Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatyme nustatyta tvarka nepateikus šio straipsnio 1 dalyje nurodytos pažymos.

3. Pasikeitę nebaigto statyti ar rekonstruoti statinio kadastro duomenys Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos išduotos pažymos apie statinio statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių pagrindu Nekilnojamojo turto registre tikslinami ne rečiau kaip vieną kartą per 5 metus nuo nebaigto statyti ar rekonstruoti statinio įregistravimo Nekilnojamojo turto registre pagal šio straipsnio 1 dalį. Vadovaujantis šio įstatymo 38 straipsniu, sustabdžius statinio statybą, nebaigto statyti ar rekonstruoti statinio kadastro duomenų Nekilnojamojo turto registre tikslinti neprivaloma.

4. Pasikeitę nebaigto remontuoti ar griauti statinio kadastro duomenys Nekilnojamojo turto registre gali būti tikslinami nepateikus šio straipsnio 1 dalyje nurodytos pažymos.

DEVINTASIS SKIRSNIS STATINIO NUGRIOVIMAS

40 straipsnis. Statinio nugriovimas

Pastatytas statinys (išskyrus kultūros paveldo statinius) nugriaunamas, nebaigtas statinys išardomas šiais atvejais:

- 1) savininko ar statytojo (užsakovo) noru;
- 2) kai tai numatyta teritorijų planavimo dokumentuose (po to, kai žemės sklypas ar jo dalis arba statinys paimamas visuomenės poreikiams) – per savivaldybės tarybos sprendime nurodytą terminą arba per savivaldybės administracijos ieškinio pagrindu priimtame teismo sprendime nurodytą terminą;
- 3) kai baigiasi laikinojo statinio naudojimo terminas – per viešojo administravimo subjekto, išdavusio statybą leidžiantį dokumentą, reikalavime nurodytą terminą arba per šio subjekto ieškinio pagrindu priimtame teismo sprendime nurodytą terminą;
- 4) kai pastatytas ar nebaigtas statinys (jo dalis) yra fiziškai susidėvėjęs (susidėvėjusi) ir kelia pavojų žmonių gyvybei, sveikatai bei aplinkai ir šis pavojus nepašalinamas – per šio įstatymo 49 straipsnio 1 dalyje nurodytų viešojo administravimo subjektų reikalavime nurodytą terminą arba per šių subjektų ieškinio pagrindu priimtame teismo sprendime nurodytą terminą;
- 5) kai statinys pastatytas ar statomas savavališkai arba kai tokia statyba pagal teisės aktus negalima, – per Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos reikalavime nurodytą terminą arba per teismo sprendime nurodytą terminą;
- 6) kai statinys pastatytas ar statomas pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą – per Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos, kitų šio įstatymo 27 straipsnio 24 dalyje nurodytų viešojo administravimo subjektų ar suinteresuotųjų asmenų, kurių teisės ir teisėti interesai yra pažeidžiami, ieškinio pagrindu priimtame teismo sprendime nurodytą terminą;
- 7) kitais Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais atvejais.

DEŠIMTASIS SKIRSNIS**STATINIO GARANTINIS TERMINAS**

41 straipsnis. Statinio garantinis terminas. Statinio projektuotojo, statinio projekto ekspertizės rangovo, rangovo, statytojo (užsakovo), statinio statybos techninio prižiūrėtojo ir nekilnojamojo turto vystytojo prievolės per garantinį terminą

1. Statinio garantinis terminas negali būti trumpesnis už Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.698 straipsnyje nustatytą terminą. Statinio projektavimo, rangos ir statinio statybos techninės priežiūros sutartyse statinio garantinis terminas gali būti nustatomas ilgesnis už Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.698 straipsnyje nurodytą terminą.

2. Rangovas kartu su rangovo atliktų statybos darbų perdavimo statytojui (užsakovui) aktu turi pateikti dokumentą, kuriuo užtikrinamas garantinio laikotarpio prievolių įvykdymas pagal pasirašytą rangos sutartį. Šis dokumentas rangovo nemokumo ar bankroto atveju turi užtikrinti dėl rangovų kaltės atsiradusių defektų, nustatytų per pirmuosius 3 statinio garantinio termino metus, šalinimo išlaidų apmokėjimą statytojui (užsakovui). Defektų šalinimo užtikrinimo suma statinio garantiniu 3 metų laikotarpiu turi būti ne mažesnė kaip 5 procentai statinio statybos kainos. Šis reikalavimas netaikomas griaunant statinius ir statant nesudėtinguosius statinius. Dokumentas, užtikrinantis garantinio laikotarpio prievolių įvykdymą pagal pasirašytą rangos sutartį, taip pat turi būti privalomai pateikiamas, kai norima gauti statybos užbaigimo aktą ar deklaracijos apie statybos užbaigimą patvirtinimą.

3. Nekilnojamojo turto vystytojas atsako statinio (jo dalies) įgijėjui už garantinio laikotarpio rangovo prievolių neįvykdymą ar netinkamą įvykdymą. Užtikrindamas šį reikalavimą, nekilnojamojo turto vystytojas turi pateikti statinio (jo dalies) (išskyrus nesudėtingąjį statinį (jo dalį) įgijėjui dokumentą, kuriuo užtikrinamas garantinio laikotarpio prievolių įvykdymas pagal pasirašytą rangos sutartį. Šis dokumentas nekilnojamojo turto vystytojo nemokumo ar bankroto atveju turi užtikrinti dėl rangovų kaltės atsiradusių defektų, nustatytų per pirmuosius 3 statinio garantinio termino metus, šalinimo išlaidų apmokėjimą statinio (jo dalies) įgijėjui. Defektų šalinimo užtikrinimo suma statinio garantiniu 3 metų laikotarpiu turi būti ne mažesnė kaip 5 procentai statinio statybos kainos. Šis reikalavimas nepanaikina rangovo garantinio laikotarpio prievolių nekilnojamojo turto vystytojui kaip statytojui (užsakovui).

4. Statinio projektuotojas, statinio projekto ekspertizės rangovas, rangovas ir statinio statybos techninis prižiūrėtojas Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatyta tvarka ir sąlygomis atsako už statinio sugriuvimą ar atlygina žalą dėl nustatytų defektų per garantinį terminą.

VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS

STATINIO PROJEKTUOTOJO, STATINIO PROJEKTO (JO DALIES) EKSPERTIZĖS RANGOVO, STATINIO STATYBOS TECHNINIO PRIŽIŪRĖTOJO CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS BEI STATINIO STATYBOS, REKONSTRAVIMO, REMONTO, GRIOVIMO, ATNAUJINIMO (MODERNIZAVIMO) IR KULTŪROS PAVELDO

STATINIO TVARKOMŪJŲ STATYBOS DARBŲ IR CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS DRAUDIMAS

42 straipsnis. Draudimo objektas ir draudimo sutartys

1. Statinio projektuotojo, statinio projekto (jo dalies) ekspertizės rangovo, statinio statybos techninio prižiūrėtojo civilinė atsakomybė, statinio statybos, rekonstravimo, remonto, atnaujinimo (modernizavimo), griovimo ir kultūros paveldo statinio tvarkomieji statybos darbai ir civilinė atsakomybė draudžiama privalomuoju draudimu, neatsižvelgiant į statinio projektavimo ir statybos finansavimo šaltinius, statinio nuosavybės formą bei statinio projektuotojo, statinio projekto (dalies) ekspertizės rangovo, statinio statybos techninio prižiūrėtojo, statybos rangovo ir statytojo (užsakovo) juridinį statusą.

2. Draudžiant statinio projektuotojo, statinio projekto (jo dalies) ekspertizės rangovo ir statinio statybos techninio prižiūrėtojo civilinę atsakomybę, draudimo objektas yra statinio projektuotojo, statinio projekto (dalies) ekspertizės rangovo ir statinio statybos techninio prižiūrėtojo civilinė atsakomybė už jų padarytą žalą statytojui (užsakovui) ir tretiesiems asmenims. Statinio projektuotojo, statinio projekto (jo dalies) ekspertizės rangovo ir statinio statybos techninio prižiūrėtojo civilinės atsakomybės draudimas apima ir jų subrangovų civilinę atsakomybę.

3. Draudžiant statinio statybos, rekonstravimo, remonto, atnaujinimo (modernizavimo), griovimo ar kultūros paveldo statinio tvarkomuosius statybos darbus ir civilinę atsakomybę, draudimo objektas yra rangovo arba statytojo (užsakovo), kai statyba vykdoma ūkio būdu, vykdomi statinio statybos, rekonstravimo, remonto, atnaujinimo (modernizavimo), griovimo ar kultūros paveldo statinio tvarkomieji statybos darbai, jiems atlikti į draudimo objekto vietą pristatyti statybos produktai, taip pat rangovo civilinė atsakomybė už padarytą žalą tretiesiems asmenims ir statytojo (užsakovo) turtui, kuris nelaikomas statybos darbų rezultatu. Vykdamas statinio statybą pagal pasirašytas rangos sutartis, šis draudimas apima taip pat rangovo pasirinktų subrangovų vykdomus darbus ir jų civilinę atsakomybę.

4. Tuo atveju, kai statytojas (užsakovas) nesudaro su statinio projektuotoju statinio projektavimo sutarties visam statinio projektui parengti, bet sudaro sutartis su skirtingais statinio projektuotojais statinio projekto atskiroms dalims parengti, kiekvieno statinio projektuotojo civilinė atsakomybė draudžiama atskirai.

5. Tuo atveju, kai statytojas (užsakovas) nesudaro su statinio projekto (jo dalies) ekspertizės rangovu paslaugų teikimo sutarties visai statinio projektuotojo parengto statinio projekto ekspertizei atlikti, bet sudaro paslaugų teikimo sutartis su skirtingais statinio projekto (dalies) ekspertizės rangovais statinio projektuotojo parengto statinio projekto atskirų dalių

ekspertizei atlikti, kiekvieno statinio projekto (dalies) ekspertizės rangovo civilinė atsakomybė draudžiama atskirai.

6. Tuo atveju, kai statytojas (užsakovas) nesudaro su statinio statybos techniniu prižiūrėtoju sutarties viso statinio statybos techninei priežiūrai vykdyti, bet sudaro sutartis su skirtingais statinio statybos techniniais prižiūrėtojais atskirų statybos darbų ar statinio dalių statybos techninei priežiūrai vykdyti, kiekvieno statinio statybos techninio prižiūrėtojo civilinė atsakomybė draudžiama atskirai.

7. Tuo atveju, kai statytojas (užsakovas) sudaro su rangovu rangos sutartį visiems statinio statybos darbams vykdyti, statinio statybos, rekonstravimo, remonto, atnaujinimo (modernizavimo), griovimo ar kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų ir civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutartį sudaro rangovas.

8. Tuo atveju, kai statytojas (užsakovas) statinio statybą vykdo ūkio arba mišriu būdu arba nesudaro su rangovu rangos sutarties visiems statinio statybos darbams vykdyti, bet sudaro sutartis su skirtingais rangovais atskiriems statybos darbams vykdyti, statinio statybos, rekonstravimo, remonto, atnaujinimo (modernizavimo), griovimo ar kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų ir civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutartį sudaro statytojas (užsakovas).

9. Draudimo sutarties šalys yra draudėjas (statinio projektuotojas, statinio projekto (dalies) ekspertizės rangovas, statinio statybos techninis prižiūrėtojas (statinio statybos techninės priežiūros rangovas), rangovas ar statytojas (užsakovas) ir draudikas (draudimo įmonė, turinti teisę Lietuvos Respublikoje vykdyti statinio projektuotojo, statinio projekto (dalies) ekspertizės rangovo, statinio statybos techninio prižiūrėtojo civilinės atsakomybės ar statinio statybos, rekonstravimo, remonto, atnaujinimo (modernizavimo), griovimo ar kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų ir civilinės atsakomybės privalomąjį draudimą).

10. Projektuojant, statant, rekonstruojant ir kapitališkai remontuojant nesudėtinguosius statinius, atliekant nesudėtingojo statinio projekto (jo dalies) ekspertizę, taip pat atliekant visų statinių paprastąjį remontą, išskyrus atvejus, kai paprastojo remonto darbai statiniai atnaujinami (modernizuojami), draustis privalomuoju statybos darbų ir civilinės atsakomybės draudimu nebūtina. Taip pat nebūtina draustis statybos darbų draudimu griauinant statinius, tačiau privalu drausti civilinę atsakomybę, atliekant visų statinių (išskyrus nesudėtinguosius) griovimo darbus.

11. Draudimo galiojimo terminai nustatomi draudimo veiklos priežiūros institucijos tvirtinamose statinio projektuotojo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo taisyklėse, statinio projekto (dalies) ekspertizės rangovo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo taisyklėse, statinio statybos techninio prižiūrėtojo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo taisyklėse ir statinio statybos, rekonstravimo, remonto, atnaujinimo (modernizavimo), griovimo

ar kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų ir civilinės atsakomybės privalomojo draudimo taisyklėse.

12. Statinio projektuotojo, statinio projekto (dalies) ekspertizės rangovo, statinio statybos techninio prižiūrėtojo civilinės atsakomybės ir statinio statybos, rekonstravimo, remonto, atnaujinimo (modernizavimo), griovimo ar kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų ir civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutartys sudaromos pagal statinio projektuotojo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo taisyklės, statinio projekto (dalies) ekspertizės rangovo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo taisyklės, statinio statybos techninio prižiūrėtojo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo taisyklės ir statinio statybos, rekonstravimo, remonto, atnaujinimo (modernizavimo), griovimo ar kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų ir civilinės atsakomybės privalomojo draudimo taisyklės.

13. Jeigu draudimo sutartis buvo nutraukta ar pasibaigė anksčiau, negu nurodyta draudimo liudijime (polise), draudėjas per 10 darbo dienų privalo sudaryti naują draudimo sutartį. Veiklos vykdymas be draudimo sutarties laikomas veiklos vykdymu neturint teisės verstis šia veikla.

14. Statinio projektuotojo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo, statinio projekto (dalies) ekspertizės rangovo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo, statinio statybos techninio prižiūrėtojo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo ir statinio statybos, rekonstravimo, remonto, atnaujinimo (modernizavimo), griovimo ar kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų ir civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įmokų dydžiai nustatomi draudimo sutartyse pagal atitinkamose draudimo taisyklėse nustatytą draudimo įmokų dydžių apskaičiavimo tvarką.

43 straipsnis. Statinio projektuotojo civilinės atsakomybės privalomasis draudimas

1. Pagal statinio projektuotojo civilinės atsakomybės privalomąjį draudimą draudikas atlygina statytojui (užsakovui) ir tretiesiems asmenims draudėjo padarytą žalą asmens sveikatai arba žalą, atsiradusią dėl gyvybės atėmimo, ir žalą turtui.

2. Draudimo išmokos mokamos tik atsitikus draudžiamajam įvykiui, remiantis šį įvykį patvirtinančiais oficialiais dokumentais.

3. Draudžiamieji ir nedraudžiamieji įvykiai nustatomi statinio projektuotojo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo taisyklėse.

4. Draudėjas civilinę atsakomybę turi apdrausti atskirai dėl kiekvieno statinio projekto arba atsižvelgdamas į statinio projektuotojo statinių projektavimo darbų mastą per metus.

5. Draudėjo privalomojo civilinės atsakomybės draudimo suma nustatoma draudiko ir draudėjo susitarimu ir nurodoma draudimo liudijime. Minimali draudimo suma apdraudžiant

draudėjo civilinę atsakomybę už vieno statinio projektą turi būti ne mažesnė kaip keturiasdešimt trys tūkstančiai keturi šimtai eurų vienam draudžiamajam įvykiui. Minimali privalomojo civilinės atsakomybės draudimo suma, kai draudžiama atsižvelgus į statinio projektuotojo statinių projektavimo darbų mastą per metus, turi būti ne mažesnė kaip du šimtai aštuoniasdešimt devyni tūkstančiai šeši šimtai eurų.

44 straipsnis. Statinio statybos techninio prižiūrėtojo civilinės atsakomybės privalomasis draudimas

1. Pagal statinio statybos techninio prižiūrėtojo civilinės atsakomybės privalomąjį draudimą draudikas atlygina statytojui (užsakovui) ir tretiesiems asmenims draudėjo padarytą žalą dėl draudėjo atliekamos ir (ar) atliktos statinio statybos techninės priežiūros asmens sveikatai arba žalą, atsiradusią dėl gyvybės atėmimo, ir žalą turtui.

2. Draudimo išmokos mokamos tik atsitikus draudžiamajam įvykiui, remiantis šį įvykį patvirtinančiais oficialiais dokumentais.

3. Draudžiamieji ir nedraudžiamieji įvykiai nustatomi statinio statybos techninio prižiūrėtojo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo taisyklėse.

4. Draudėjas civilinę atsakomybę turi apdrausti pagal kiekvieną vykdomą statinio statybos techninės priežiūros paslaugų sutartį atskirai.

5. Draudėjo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo suma nustatoma draudiko ir draudėjo susitarimu ir nurodoma draudimo liudijime. Minimali draudimo suma turi būti ne mažesnė kaip keturiasdešimt trys tūkstančiai keturi šimtai eurų vienam draudžiamajam įvykiui.

45 straipsnis. Statinio projekto (jo dalies) ekspertizės rangovo civilinės atsakomybės privalomasis draudimas

1. Pagal statinio projekto (jo dalies) ekspertizės rangovo civilinės atsakomybės privalomąjį draudimą draudikas atlygina statytojui (užsakovui) ir tretiesiems asmenims draudėjo padarytą žalą asmens sveikatai arba žalą, atsiradusią dėl gyvybės atėmimo, ir žalą turtui.

2. Draudimo išmokos mokamos tik atsitikus draudžiamajam įvykiui, remiantis šį įvykį patvirtinančiais oficialiais dokumentais.

3. Draudžiamieji ir nedraudžiamieji įvykiai nustatomi statinio projekto (jo dalies) ekspertizės rangovo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo taisyklėse.

4. Draudėjas civilinę atsakomybę turi apdrausti pagal kiekvieną vykdomą statinio projekto (jo dalies) ekspertizės paslaugų sutartį atskirai arba pagal statinio projekto (jo dalies) ekspertizės rangovo vykdomos veiklos paslaugų mastą per metus.

5. Draudėjo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo minimali suma nustatoma draudiko ir draudėjo susitarimu ir nurodoma draudimo liudijime. Minimali draudimo suma, apdraudžiant draudėjo civilinę atsakomybę pagal vieną statinio projekto (jo dalies) ekspertizės sutartį, turi būti ne mažesnė kaip keturiasdešimt trys tūkstančiai keturi šimtai eurų vienam draudžiamajam įvykiui. Minimali draudimo suma draudžiant pagal statinio projekto (jo dalies) ekspertizės rangovo vykdomos veiklos paslaugų mastą per metus turi būti ne mažesnė kaip du šimtai aštuoniasdešimt devyni tūkstančiai šeši šimtai eurų.

46 straipsnis. Statinio statybos, rekonstravimo, remonto, atnaujinimo (modernizavimo), griovimo ar kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų ir civilinės atsakomybės privalomasis draudimas

1. Pagal statinio statybos, rekonstravimo, remonto, atnaujinimo (modernizavimo), griovimo ar kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų ir civilinės atsakomybės privalomąjį draudimą draudikas atlygina statytojui (užsakovui), draudėjui ir tretiesiems asmenims draudėjo ir apdraustųjų padarytą žalą statiniui, trečiojo asmens sveikatai, žalą, atsiradusią dėl gyvybės atėmimo, arba žalą trečiojo asmens turtui. Statinio statybos, rekonstravimo, remonto, atnaujinimo (modernizavimo), griovimo ar kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų draudimas yra privalomas tik statybos laikotarpiu iki visų rangovo atliktų statybos darbų rezultato perdavimo statytojui (užsakovui) dienos.

2. Draudimo išmokos mokamos tik atsitikus draudžiamajam įvykiui, remiantis šį įvykį patvirtinančiais oficialiais dokumentais.

3. Draudžiamieji ir nedraudžiamieji įvykiai nustatomi statinio statybos, rekonstravimo, remonto, atnaujinimo (modernizavimo), griovimo ar kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų ir civilinės atsakomybės privalomojo draudimo taisyklėse.

4. Draudėjas statinio statybos, rekonstravimo, remonto, atnaujinimo (modernizavimo), griovimo ar kultūros paveldo statinio tvarkomuosius statybos darbus ir civilinę atsakomybę turi apdrausti atskirai dėl kiekvieno statomo statinio.

5. Draudėjo privalomojo civilinės atsakomybės draudimo suma nustatoma draudiko ir draudėjo susitarimu ir nurodoma draudimo liudijime. Minimali draudimo suma negali būti mažesnė kaip keturiasdešimt trys tūkstančiai keturi šimtai eurų vienam draudžiamajam įvykiui.

DVYLIKTASIS SKIRSNIS
STATINIŲ NAUDOJIMAS IR PRIEŽIŪRA

47 straipsnis. Statinių naudotojų pareigos

1. Statinių naudotojai privalo:

1) naudoti statinį (jo patalpas) pagal paskirtį, išskyrus Vyriausybės nustatytus atvejus ir tvarką;

2) laikytis normatyviniuose statybos techniniuose dokumentuose ar normatyviniuose statinio saugos ir paskirties dokumentuose nustatytų statinio naudojimo ir priežiūros reikalavimų, kad būtų išlaikytos statinio (jo dalių, inžinerinių sistemų) savybės, atitinkančios Reglamente (ES) Nr. 305/2011 nustatytus esminius statinių reikalavimus;

3) šio ir kitų Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka organizuoti ir (ar) atlikti statinio techninę priežiūrą;

4) suremontuoti, rekonstruoti arba nugriauti statinius, jeigu tolesnis jų naudojimas kelia pavojų žmonių gyvybei, sveikatai ar aplinkai;

5) leisti statinių naudojimo priežiūrą atliekančių viešojo administravimo subjektų pareigūnams, atliekantiems savo funkcijas, Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka pateikti į naudojamą statinį, butą ir kitas gyvenamąsias patalpas ir apžiūrėti juos; pateikti šiems pareigūnams su statinio, buto ir kitų gyvenamųjų patalpų naudojimu ir jų technine priežiūra susijusius dokumentus.

2. Pastatytą naują ypatingąjį ar neypatingąjį statinį galima naudoti tik įvykdžius šio įstatymo 28 straipsnio 1 ir 5 dalyse nustatytus reikalavimus. Šios dalies nuostatos neprivalomos statant vieno ir dviejų butų gyvenamuosius namus, inžinerinius tinklus ir susisiekimo komunikacijas.

3. Rekonstruoto ypatingojo ar neypatingojo statinio naujas dalis galima pradėti naudoti tik įvykdžius šio įstatymo 28 straipsnio 1 ir 5 dalyse nustatytus reikalavimus. Šios dalies nuostatos neprivalomos rekonstruojant gyvenamuosius namus, inžinerinius tinklus ir susisiekimo komunikacijas.

48 straipsnis. Statinių techninė priežiūra ir techninės priežiūros taisyklės

1. Statinio techninę priežiūrą organizuoja statinio naudotojas ūkio būdu arba sutarties pagrindu paskirdamas statinio techninį prižiūrėtoją. Statinio techninis prižiūrėtojas gali būti paskirtas ir kitais Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais pagrindais.

2. Nesudėtingųjų statinių, vieno ir dviejų butų gyvenamųjų namų ir jų priklausinių, taip pat įrašytų į Vyriausybės įgaliotos institucijos patvirtintą sąrašą žemės ūkio paskirties pastatų techninę priežiūrą gali atlikti patys naudotojai, nepaskirdami statinio techninio prižiūrėtojo. Šioje dalyje nurodytų statinių naudotojams kvalifikaciniai reikalavimai nekeliama.

3. Statinio techninis prižiūrėtojas, atlikdamas konkretaus statinio techninę priežiūrą, vykdo organizacines ir technines priemones statinio techninei būklei palaikyti, kad būtų užtikrinti Reglamente (ES) Nr. 305/2011 nustatyti esminiai statinių reikalavimai per ekonomiškai pagrįstą statinio naudojimo trukmę.

4. Statinių techninės priežiūros taisyklės ir kvalifikacinius reikalavimus statinio techniniam prižiūrėtojui nustato Vyriausybės įgaliotos institucijos, atsižvelgdamos į statinių paskirtį ir jų konstrukcijos sudėtingumą.

5. Statinio techninę priežiūrą sudaro:

1) nuolatinis statinio būklės stebėjimas, kurio tikslas – nustatyti vizualiai pastebimus statinio būklės pokyčius statinio naudojimo metu;

2) statinio periodinės ir specializuotos apžiūros, kurių tikslas – nustatyti statinio techninės būklės pokyčius per tam tikrą laiką arba kitais atvejais, jeigu tokios apžiūros numatytos šio įstatymo 48 straipsnio 4 dalyje nurodytose taisyklėse;

3) pastebėtų statinio būklės defektų šalinimas;

4) remonto (paprastojo arba kapitalinio) organizavimas.

6. Paašškėjus, kad statinio būklė kelia pavojų statinyje ar arti jo esančių žmonių sveikatai, gyvybei ar aplinkai, atsižvelgdamas į grėsmės pobūdį ar įvykus statinio avarijai, statinio naudotojas ir (ar) statinio techninis prižiūrėtojas privalo imtis priemonių žmonėms apsaugoti ir kitų šio įstatymo 29 straipsnio 2 dalyje nurodytų priemonių.

7. Kai daugiabučių gyvenamųjų namų techninę priežiūrą vykdo Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatyta tvarka savivaldybės paskirtas bendrojo naudojimo objektų administratorius, statinio techninės priežiūros maksimalų tarifą, vadovaudamasi Vyriausybės įgaliotos institucijos patvirtinta daugiabučių gyvenamųjų namų techninės priežiūros tarifo apskaičiavimo metodika, tvirtina savivaldybės taryba.

49 straipsnis. Statinių naudojimo priežiūra

1. Statinių naudojimo priežiūrą atlieka šie viešojo administravimo subjektai:

1) energetikos objektų – Valstybinė energetikos inspekcija prie Energetikos ministerijos pagal Energetikos ministerijos nustatytą tvarką;

2) susisiekiimo komunikacijų ir su jomis susijusių kitų inžinerinių statinių, taip pat hidrotechnikos statinių Baltijos jūroje ir vidaus vandens telkiniuose – Susisiekiimo ministerija ir (ar) jos įgaliotos organizacijos (išskyrus susisiekiimo komunikacijas, kurios nepriklauso jos valdymo sričiai) pagal Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintą sąrašą;

3) statinių, nenurodytų šio straipsnio 1 dalies 1, 2 punktuose, – savivaldybių administracijos;

4) statinių įrangos ir paskirties reikalavimų įgyvendinimo priežiūrą atlieka statinio saugos ir paskirties reikalavimų valstybinės priežiūros institucijos.

2. Statinių naudojimo priežiūrą atliekantys viešojo administravimo subjektai tikrina, kaip statinių naudotojai vykdo šio įstatymo ir kitų Lietuvos Respublikos įstatymų bei teisės aktų nustatytus statinių techninės priežiūros ir naudojimo bei statinių saugos reikalavimus.

3. Viešojo administravimo subjektas, atliekantis statinio naudojimo priežiūrą, turi teisę:

1) paaiškėjus, kad statinio būklė kelia pavojų statinyje ar arti jo gyvenančių, dirbančių ar kitais tikslais būnančių žmonių sveikatai, gyvybei ar aplinkai, atsižvelgdamas į grėsmės pobūdį, pareikalauti, kad statinio naudotojas imtųsi priemonių žmonėms apsaugoti, jeigu būtina, pareikalauti, kad būtų organizuota jų evakuacija, sustabdytas statinio naudojimas, uždrausta bet kokia veikla statinyje (jeigu reikia – ir statinio sklype ar teritorijoje);

2) nustatyti terminus visiems 1 punkte išvardytiems veiksams įvykdyti ir nedelsiant pranešti statinio savininkui (kai naudotojas nėra statinio savininkas);

3) kreiptis į policiją, kad būtų laikinai apribotas patekimas į statinio teritoriją ar patalpą, būtų sustabdyti vykdomi darbai, apribotas ar uždraustas transporto eismas, jeigu kyla pavojus aplinkai, viešajai tvarkai, asmens ar valstybės saugumui;

4) Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso nustatytais atvejais ir tvarka surašyti administracinių nusižengimų protokolus, nagrinėti administracinių nusižengimų bylas ir skirti administracines nuobaudas arba teikti administracinių nusižengimų bylas teismui;

5) savo funkcijoms atlikti netrukdomai patekti į naudojamą statinį, išskyrus butus ir kitas gyvenamąsias patalpas, apžiūrėti jį, gauti su statinio naudojimu ir jo technine priežiūra susijusius dokumentus;

6) kartu su statinio techniniu prižiūrėtoju patekti į butus ir kitas gyvenamąsias patalpas ir apžiūrėti statinio laikančiąsias konstrukcijas, kai statinio apžiūros akte užfiksuotos neleidžiamos statinio laikančiųjų konstrukcijų deformacijos arba gautas statinio bendraturčių pagrįstas pranešimas, kad butas ar kitos gyvenamosios patalpos naudojamos ne pagal paskirtį, dėl statybos darbų bute ar kitose gyvenamosiose patalpose gali būti susilpnintas statinio mechaninis atsparumas ir pastovumas ir dėl to gali kilti statinio griūties grėsmė. Statinio naudojimo priežiūrą atliekančio viešojo administravimo subjekto pareigūnas gali patekti į butą ir kitas gyvenamąsias patalpas jų naudotojų sutikimu, o atsisakius įsileisti, – pateikęs teismo nutartį dėl leidimo įeiti į butą ir (ar) kitas gyvenamąsias patalpas. Butų ir kitų gyvenamųjų patalpų naudotojams ne vėliau kaip prieš 3 darbo dienas turi būti raštu pranešta apie numatytą apžiūros laiką;

7) kreiptis į teismą dėl leidimo įeiti į butą ir (ar) kitas gyvenamąsias patalpas.

4. Viešojo administravimo subjektų, atliekančių statinio naudojimo priežiūrą, pareigūnai turi teisę reikalauti, kad statinio naudotojas pateiktų privalomuosius statinio priežiūros

dokumentus, nurodytus šio įstatymo 50 straipsnyje, ir leistų atlikti jiems pavestas kitas statinio naudojimo priežiūros funkcijas.

5. Statinių naudojimo priežiūrą atliekantys subjektai informaciją apie statinių naudojimo priežiūros vykdymą Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka teikia Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos.

6. Statinių naudojimo priežiūros atlikimo tvarką nustato aplinkos ministras. Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos sudaro ir patvirtina sąrašus kultūros paveldo objektų, kurių naudojimo priežiūrą atliekantys subjektai turi atlikti šių statinių priežiūrą vietoje ne rečiau kaip kartą per metus.

7. Viešojo administravimo subjektų, atliekančių statinių naudojimo priežiūrą, prašymai dėl teismo leidimo įeiti į butus ir (ar) kitas gyvenamąsias patalpas nagrinėjami Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso XXXIX skyriuje nustatyta tvarka.

50 straipsnis. Statinio techninės priežiūros dokumentai

1. Statinio techninės priežiūros dokumentai yra statinio techninis pasas (ar techninės apskaitos kortelė), apšildomų pastatų, kurių naudingasis plotas didesnis kaip 1 000 kvadratinį metrų, – pastato techninis-energetinis pasas, statinio techninės priežiūros žurnalas, statinio periodinių ir specialiųjų apžiūrų aktai ir kiti Vyriausybės įgaliotų institucijų ar statinio naudotojo nustatyti dokumentai.

2. Statinio techniniame pase (apskaitos kortelėje) turi būti nurodomos statinio techninės ekonominės ir konstrukcijos charakteristikos bei jų pokyčiai po statinio kapitalinio remonto ar rekonstravimo. Pastato techniniame-energetiniame pase papildomai nurodomos statinio energetinės charakteristikos.

3. Statinio techninės priežiūros žurnale turi būti registruojami statinio nuolatinio stebėjimo metu pastebėti konstrukcijų ir inžinerinės techninės įrangos defektai ar deformacijos, jeigu jie (jos) reikalauja statybinių tyrimų ar remonto darbų, taip pat periodinių ir specialiųjų apžiūrų aktų registravimo duomenys, nurodant jų atlikimo datą, vadovus, pastebėtus defektus ir priemones jiems pašalinti.

4. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytų dokumentų formas, jų pildymo ir saugojimo tvarką nustato normatyviniai statybos ir specialieji techniniai dokumentai, kuriuos, atsižvelgdamos į statinio paskirtį ir jo konstrukcijos sudėtingumą, tvirtina Vyriausybės įgaliotos institucijos.

51 straipsnis. Minimalūs pastatų energinio naudingumo reikalavimai ir pastatų energinio naudingumo sertifikavimas

1. Minimalūs pastatų energinio naudingumo reikalavimai privalomi:

1) naujiems statomiems pastatams (jų dalims);

2) rekonstruojamiems, atnaujinamiems (modernizuojamiems) ar remontuojamiems pastatams (jų dalims), kai jų rekonstravimo, atnaujinimo (modernizavimo) ar remonto, kuriais atkuriamos ar pagerinamos pastato atitvarų ir (ar) inžinerinių sistemų fizinės ir energinės savybės, kaina sudaro daugiau kaip 25 procentus pastato vertės, neįskaitant žemės sklypo, ant kurio stovi pastatas, vertės. Šio punkto reikalavimai taikomi tiek, kiek tai techniškai, funkcinio požiūriu ir ekonomiškai įmanoma.

2. Minimalūs privalomi pastatų energinio naudingumo reikalavimai nenustatomi:

1) pastatams, kurie yra kultūros paveldo statiniai, jeigu laikantis reikalavimų nepageidautinai pakistų jų būdingos savybės ar išvaizda;

2) maldos namų ir kitokios religinės veiklos pastatams;

3) laikiniems pastatams, skirtiems naudoti ne ilgiau kaip 2 metus;

4) nedaug energijos sunaudojantiems gamybos ir pramonės, sandėliavimo paskirties ir žemės ūkiui tvarkyti skirtiems negyvenamiesiems pastatams;

5) atskirai stovintiems pastatams, kurių bendras naudingasis vidaus patalpų plotas ne didesnis kaip 50 kvadratinų metrų;

6) poilsio paskirties, sodų paskirties pastatams, naudojamiems ne ilgiau kaip keturis mėnesius per metus;

7) nešildomiems pastatams;

8) avarinės būklės pastatams, kurių atnaujinimas atsižvelgus į sąnaudas, skaičiuojant per apytikrą avarinės būklės pastatų ekonominio gyvavimo ciklą, būtų nenaudingas.

3. Pastatų energinio naudingumo sertifikavimas privalomas:

1) užbaigus naujų pastatų (jų dalių) statybą. Pastato energinio naudingumo sertifikavimas atliekamas užbaigus naujo pastato (jo dalies) statybą prieš surašant statybos užbaigimo aktą arba prieš teikiant deklaraciją apie statybos užbaigimą;

2) užbaigus pastatų (jų dalių) rekonstravimą, atnaujinimą (modernizavimą) ar kapitalinį remontą, kai jų rekonstravimo, atnaujinimo (modernizavimo) ar kapitalinio remonto, kuriais atkuriamos ar pagerinamos pastato atitvarų ir (ar) inžinerinių sistemų fizinės ir energinės savybės, kaina sudaro daugiau kaip 25 procentus pastato vertės, neįskaitant žemės sklypo, ant kurio stovi pastatas, vertės. Jeigu kituose Lietuvos Respublikos įstatymuose nenustatyta kitaip, pastato energinio naudingumo sertifikavimas atliekamas užbaigus pastato rekonstravimą, atnaujinimą (modernizavimą) ar kapitalinį remontą prieš surašant statybos užbaigimo aktą arba prieš teikiant deklaraciją apie statybos užbaigimą;

3) parduodant ar išnuomojant pastatus ir (ar) jų dalis (butus, kitos paskirties atskiro naudojimo patalpas). Statytojas (užsakovas) ar savininkas galimam naujam nuomininkui arba

galimam pirkėjui privalo pateikti susipažinti, o pirkėjui arba naujam nuomininkui perduoti galiojantį pastato ar jo dalies energinio naudingumo sertifikatą arba jo kopiją. Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka skelbimuose apie parduodamus ar išnuomojamus pastatus ir (ar) jų dalis turi būti nurodomas pastato energinio naudingumo sertifikate nurodytas energinio naudingumo rodiklis. Pastato dalies energinio naudingumo sertifikatas gali būti išduodamas vadovaujantis viso pastato su bendra šildymo sistema energinio naudingumo sertifikatu, buto energinio naudingumo sertifikatas – tokio paties buto tame pačiame daugiabučiame pastate energinio naudingumo sertifikatu arba tipiniu Vyriausybės įgaliotos institucijos parengtu ir paskelbtu energinio naudingumo sertifikatu, priskiriant žemiausią energinio naudingumo klasę;

4) didesniems kaip 500 kvadratinų metrų (nuo 2015 m. liepos 9 d. – didesniems kaip 250 kvadratinų metrų) naudingojo vidaus patalpų ploto viešbučių, administracinės, prekybos, paslaugų, maitinimo, transporto, kultūros, mokslo, sporto, gydymo ir poilsio paskirties pastatams. Šiuose pastatuose gerai matomoje vietoje turi būti iškabintas žmonėms gerai įžiūrimas ne senesnis kaip 10 metų pastato energinio naudingumo sertifikatas arba jo kopija. Šio punkto nuostatos taikomos ir pastatams, kurių didesnę kaip 500 kvadratinų metrų (nuo 2015 m. liepos 9 d. – didesnę kaip 250 kvadratinų metrų) naudingojo vidaus patalpų ploto dalį sudaro viešbučių, administracinės, prekybos, paslaugų, maitinimo, transporto, kultūros, mokslo, sporto, gydymo ir poilsio paskirties patalpos.

4. Energinio naudingumo sertifikavimas neprivalomas šio straipsnio 2 dalyje išvardytiems pastatams.

5. Pastato energinio naudingumo sertifikatas galioja ne ilgiau kaip 10 metų. Minimalius privalomus pastatų energinio naudingumo reikalavimus, pastatų energinio naudingumo sertifikavimo tvarką ir sąlygas, pastatų energinio naudingumo sertifikavimo priežiūros tvarką nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija. Nuo 2019 m. sausio 1 d. valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir įmonių statomi nauji, o nuo 2021 m. sausio 1 d. – visi statomi nauji pastatai turi būti energijos beveik nevartojantys pastatai, kaip jie suprantami pagal Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymą. Reikalavimus energijos beveik nevartojantiems pastatams nustato Vyriausybė arba jos įgaliotos institucijos. Pastatų energinio naudingumo sertifikatai registruojami ir sertifikavimo priežiūra atliekama naudojantis išduotų pastatų energinio naudingumo sertifikatų informacine sistema, kurios valdytojas yra Aplinkos ministerija, o tvarkytojas – pastatų energinio naudingumo sertifikavimą prižiūrinti institucija. Pastatų energinio naudingumo sertifikavimą prižiūrinčias institucijas ir jų funkcijas sertifikavimo priežiūros srityje nustato aplinkos ministras. Pastatų energinio naudingumo sertifikavimą

prižiūrinčios institucijos funkcijas vykdo valstybės įmonė Statybos produkcijos sertifikavimo centras.

6. Pastatų energinio naudingumo sertifikavimą prižiūrinti institucija per 5 darbo dienas nuo pastato energinio naudingumo sertifikato įregistravimo dienos išsiunčia kadastro tvarkytojui pranešimą apie išduotą pastato ar jo dalies (buto, kitos paskirties atskiro naudojimo patalpos) energinio naudingumo sertifikatą. Šiame pranešime nurodoma:

- 1) pastato energinio naudingumo sertifikato numeris;
- 2) pastato energinio naudingumo sertifikato išdavimo data;
- 3) pastato energinio naudingumo sertifikato galiojimo data;
- 4) pastato, patalpos unikalus numeris;
- 5) pastato, patalpos adresas;
- 6) energinio naudingumo klasė;

7) skaičiuojamosios šiluminės energijos sąnaudos pastato ar jo dalies (buto, kitos paskirties atskiro naudojimo patalpos) vieno kvadratinio metro šildomo ploto šildymui per metus.

7. Kadastro tvarkytojas pagal pastatų energinio naudingumo sertifikavimą prižiūrinčios institucijos pateiktą pranešimą apie išduotą pastato ar jo dalies (buto, kitos paskirties atskiro naudojimo patalpos) energinio naudingumo sertifikatą į nekilnojamojo turto kadastrą įrašo pastato ar jo dalies (buto, kitos paskirties atskiro naudojimo patalpos) energinio naudingumo klasę ir skaičiuojamosios šiluminės energijos sąnaudas pastato ar jo dalies (buto, kitos paskirties atskiro naudojimo patalpos) vieno kvadratinio metro šildomo ploto šildymui per metus.

8. Pastatų energinio naudingumo sertifikavimą atlieka atestuoti fiziniai asmenys – pastatų energinio naudingumo sertifikavimo ekspertai. Pastatų energinio naudingumo sertifikavimo ekspertų kvalifikacinius reikalavimus, atestavimo, kvalifikacijos atestatų išdavimo, keitimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir kvalifikacijos atestatų panaikinimo tvarką nustato Vyriausybės įgaliota institucija. Atestavimą atlieka valstybės įmonė Statybos produkcijos sertifikavimo centras.

9. Fizinis asmuo, norintis įgyti teisę būti pastatų energinio naudingumo sertifikavimo ekspertu, turi atitikti Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatytus kvalifikacinius reikalavimus, baigti mokymo kursus ir išlaikyti egzaminą pagal Vyriausybės įgaliotos institucijos patvirtintą mokymo programą, taip pat pateikti prašymą ir nustatytus dokumentus atestavimą atliekančiai organizacijai. Europos Sąjungos valstybės narės, Šveicarijos Konfederacijos arba valstybės, pasirašiusios Europos ekonominės erdvės sutartį, piliečių ar kitų fizinių asmenų, kurie naudojami Europos Sąjungos teisės aktuose jiems suteiktomis judėjimo valstybėse narėse teisėmis,

kvalifikacija (išsilavinimas ir darbo patirtis) pripažįstama Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

10. Kvalifikacijos atestatai išduodami neribotam laikui. Asmenys, gavę kvalifikacijos atestatą, ne rečiau kaip kas 5 metai privalo tobulinti savo kvalifikaciją, kvalifikacijos tobulinimo kursuose išklaudydami ne mažiau kaip 20 valandų paskaitų, išlaikyti egzaminus pagal Vyriausybės įgaliotos institucijos patvirtintas programas ir pateikti atestavimą atliekančiai organizacijai kvalifikacijos kėlimą įrodančius dokumentus.

11. Asmuo, pageidaujantis gauti ar pakeisti kvalifikacijos atestatą, suteikiantį teisę būti pastatų energinio naudingumo sertifikavimo ekspertu, už atestavimo paslaugas turi sumokėti atestavimą atliekančiai organizacijai Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatytą įmoką.

12. Jeigu paaiškėja, kad pateikti klaidingi pastatų energinio naudingumo sertifikavimo duomenys, pažeista teisės aktų nustatyta sertifikavimo tvarka arba gauti trečiųjų asmenų skundai, atestavimą atliekanti organizacija gali patikrinti pastatų energinio naudingumo sertifikavimo ekspertų išduotų pastatų energinio naudingumo sertifikatų teisėtumą.

13. Atestavimą atliekanti organizacija gali sustabdyti kvalifikacijos atestato galiojimą 6 mėnesiams šiais atvejais:

1) kai paaiškėja, kad kvalifikacijos atestato turėtojas neatitinka nustatytų kvalifikacinių reikalavimų;

2) kai nustatoma, kad asmuo, vykdydamas kvalifikacijos atestate nurodytą veiklą, pažeidė normatyvinių statybos techninių dokumentų, normatyvinių statinio saugos ir paskirties dokumentų reikalavimus, kurie nesusiję su esminių statinio projekto sprendinių reikalavimais arba esminiais statinių reikalavimais;

3) kai asmuo, turintis kvalifikacijos atestatą, netobulino savo kvalifikacijos pagal šio straipsnio 10 dalyje nurodytus reikalavimus arba nevykdė kitų šio straipsnio 10 dalyje nustatytų reikalavimų.

14. Atestavimą atliekanti organizacija gali panaikinti kvalifikacijos atestato galiojimą šiais atvejais:

1) už Lietuvos Respublikos įstatymų, normatyvinių statybos techninių dokumentų, normatyvinių statinio saugos ir paskirties dokumentų reikalavimų šiurkščius pažeidimus. Šiurkščiais pažeidimais laikomi Lietuvos Respublikos įstatymų, kitų teisės aktų pažeidimai, dėl kurių atsirado ar galėjo atsirasti žala tretiesiems asmenims ar jų turtui;

2) kai paaiškėja, kad buvo pateikti melagingi duomenys kvalifikacijos atestatui gauti;

3) kai to prašo kvalifikacijos atestato turėtojas;

4) kai kvalifikacijos atestato turėtojas, šio straipsnio 13 dalyje nurodytais pagrindais sustabdžius jo kvalifikacijos atestato galiojimą, per nustatytą terminą nepašalina pažeidimų, dėl kurių kvalifikacijos atestato galiojimas buvo sustabdytas;

5) kai asmuo, kurio kvalifikacijos atestato galiojimas sustabdytas, tęsia veiklą;

6) kai asmuo per nustatytą terminą nepateikė prašomų dokumentų ir (ar) duomenų, kurių reikia informacijai apie jo padarytus pažeidimus iširti;

7) kvalifikacijos atestato turėtoji mirus.

15. Kai kvalifikacijos atestato galiojimas panaikinamas, dėl naujo kvalifikacijos atestato išdavimo galima kreiptis ne anksčiau kaip po vienų metų nuo sprendimo panaikinti atestato galiojimą priėmimo dienos, išskyrus šio straipsnio 14 dalies 3 punkte nurodytą atvejį, kai prašymas išduoti kvalifikacijos atestatą gali būti teikiamas nepraėjus vienų metų laikotarpiui.

16. Atestavimą atliekanti organizacija gali pareikšti įspėjimą kvalifikacijos atestato turėtoji, kai kvalifikacijos atestato turėtojas padaro neesminių (nenurodytų šio straipsnio 13 ir 14 dalyse) pažeidimų. Jeigu kvalifikacijos atestato turėtoji per kalendorinius metus pareiškiami du įspėjimai, atestavimą atliekanti organizacija gali sustabdyti kvalifikacijos atestato galiojimą šio straipsnio 13 dalyje nurodytam laikotarpiui.

TRYLIKTASIS SKIRSNIS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

52 straipsnis. Atsakomybė už šio įstatymo pažeidimus

Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šio įstatymo nuostatas, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

53 straipsnis. Naudojimas informacinėmis sistemomis ir elektroniniu parašu

1. Šio įstatymo 24, 27, 28, 37 ir 39 straipsniuose nurodytas procedūras viešojo administravimo subjektai, taip pat prisijungimo sąlygas išduodantys subjektai atlieka naudodamiesi Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacine sistema „Infostatyba“ šios sistemos nuostatuose, kuriuos tvirtina aplinkos ministras, nustatyta tvarka arba kita Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka.

2. Su šio įstatymo 24, 27, 28, 37 ir 39 straipsniuose nurodytomis procedūromis susiję rašytinių dokumentų duomenys turi atitikti Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“ įregistruotus šių dokumentų duomenis.

3. Jeigu yra šio straipsnio 2 dalyje nurodytų dokumentų duomenų ir Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“ įregistruotų šių dokumentų duomenų neatitikimų ar prieštaravimų, viršenybė teikiama Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“ paskelbtų dokumentų duomenims.

4. Duomenys apie Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“ paskelbtus statybą leidžiančius dokumentus, statybos užbaigimo ir kitus dokumentus, turinčius įtakos nekilnojamojo daikto teisiniam statusui, naudojantis informacinių sistemų sąveikos mechanizmu, perduodami žymai Nekilnojamojo turto kadastrė nemokamai padaryti šio kadastro nuostatuose nustatyta tvarka.

5. Dokumentai, susiję su statybinių tyrimų, statinių projektavimo, statybos, statybos užbaigimo, griovimo ir kitais procesais ir jų viešojo administravimo procedūromis gali būti pasirašomi elektroniniu parašu, išskyrus šio įstatymo nustatytus atvejus, kai šie dokumentai teisės aktų nustatyta tvarka elektroniniu parašu pasirašomi privalomai.

KETURIOLIKTASIS SKIRSNIS

JURIDINIŲ ASMENŲ ATSAKOMYBĖ UŽ ĮSTATYMO PAŽEIDIMUS

54 straipsnis. Juridinių asmenų atsakomybė už statinio projektavimą, statinio projekto ar statinio ekspertizės atlikimą, statinio statybą, statinio projektavimo ar statybos valdymą neturint teisės verstis šia veikla

1. Už statinio projektavimą, statinio projekto ar statinio ekspertizės atlikimą, statinio statybą, statinio projektavimo ar statybos valdymą neturint teisės verstis šia veikla skiriama bauda nuo dviejų tūkstančių aštuonių šimtų devyniasdešimt šešių iki penkių tūkstančių septynių šimtų devyniasdešimt dviejų eurų.

2. Už tokius pačius veiksmus, padarytus juridinio asmens, bausto bauda už šio straipsnio 1 dalyje numatytus pažeidimus, skiriama bauda nuo keturių tūkstančių trijų šimtų keturiasdešimt keturių iki aštuonių tūkstančių šešių šimtų aštuoniasdešimt aštuonių eurų.

55 straipsnis. Juridinių asmenų atsakomybė už teisės aktų, nustatančių statinio projektavimo, statinio projekto ekspertizės ir statinio ekspertizės reikalavimus, pažeidimus

1. Už statinio projekto, kurio sprendiniai prieštarauja esminiams su statinio sauga ar saugiu naudojimu susijusiems statinio reikalavimams ar teritorijų planavimo dokumentų sprendiniams, pateikimą statinio projekto užsakovui ar tokio statinio projekto ekspertizės akto su

teigiamu statinio projekto įvertinimu pateikimą statinio projekto ekspertizės užsakovui skiriama bauda statinio projektuotojams arba statinio projekto ekspertizės rangovams nuo aštuonių šimtų šešiasdešimt aštuonių iki keturių tūkstančių trijų šimtų keturiasdešimt keturių eurų. Už tokius pačius veiksmus, padarytus juridinio asmens, bausto bauda už šioje dalyje numatytus pažeidimus, skiriama bauda nuo vieno tūkstančio septynių šimtų trisdešimt septynių iki aštuonių tūkstančių šešių šimtų aštuoniasdešimt aštuonių eurų.

2. Už statinio ekspertizės akto, neatitinkančio teisės aktų nustatytų reikalavimų, pateikimą statinio ekspertizės užsakovui skiriama bauda statinio ekspertizės rangovams nuo vieno tūkstančio vieno šimto penkiasdešimt aštuonių iki keturių tūkstančių trijų šimtų keturiasdešimt keturių eurų. Už tokius pačius veiksmus, padarytus juridinio asmens, bausto bauda už šioje dalyje numatytus pažeidimus, skiriama bauda nuo dviejų tūkstančių aštuonių šimtų devyniasdešimt šešių iki aštuonių tūkstančių šešių šimtų aštuoniasdešimt aštuonių eurų.

56 straipsnis. Juridinių asmenų atsakomybė už savavališką statybą

1. Už naujo ypatingojo statinio savavališką statybą skiriama bauda statytojams nuo dešimt tūkstančių iki trisdešimt tūkstančių eurų. Už tokius pačius veiksmus, padarytus juridinio asmens, bausto bauda už šioje dalyje numatytus pažeidimus, skiriama bauda nuo šešiolikos tūkstančių iki penkiasdešimt tūkstančių eurų.

2. Už naujo ypatingojo statinio savavališką statybą saugomoje teritorijoje skiriama bauda statytojams nuo šešiolikos tūkstančių iki keturiasdešimt tūkstančių eurų. Už tokius pačius veiksmus, padarytus juridinio asmens, bausto bauda už šioje dalyje numatytus pažeidimus, skiriama bauda nuo dvidešimt tūkstančių iki šešiasdešimt tūkstančių eurų.

3. Už naujo neypatingojo statinio savavališką statybą skiriama bauda statytojams nuo dviejų tūkstančių iki devynių tūkstančių eurų. Už tokius pačius veiksmus, padarytus juridinio asmens, bausto bauda už šioje dalyje numatytus pažeidimus, skiriama bauda nuo keturių tūkstančių penkių šimtų iki septyniolikos tūkstančių eurų.

4. Už naujo neypatingojo statinio savavališką statybą saugomoje teritorijoje skiriama bauda statytojams nuo keturių tūkstančių penkių šimtų iki vienuolikos tūkstančių eurų. Už tokius pačius veiksmus, padarytus juridinio asmens, bausto bauda už šioje dalyje numatytus pažeidimus, skiriama bauda nuo septynių tūkstančių iki dvidešimt penkių tūkstančių eurų.

5. Už naujo nesudėtingojo statinio savavališką statybą skiriama bauda statytojams nuo trijų šimtų penkiasdešimt iki septynių šimtų eurų. Už tokius pačius veiksmus, padarytus juridinio asmens, bausto bauda už šioje dalyje numatytus pažeidimus, skiriama bauda nuo septynių šimtų iki vieno tūkstančio eurų.

6. Už naujo nesudėtingojo statinio savavališką statybą saugomoje teritorijoje skiriama bauda statytojams nuo septynių šimtų iki vieno tūkstančio dviejų šimtų eurų. Už tokius pačius veiksmus, padarytus juridinio asmens, bausto bauda už šioje dalyje numatytus pažeidimus, skiriama bauda nuo vieno tūkstančio iki dviejų tūkstančių eurų.

7. Už ypatingojo statinio savavališką rekonstravimą skiriama bauda statytojams nuo septynių tūkstančių iki septyniolikos tūkstančių eurų. Už tokius pačius veiksmus, padarytus juridinio asmens, bausto bauda už šioje dalyje numatytus pažeidimus, skiriama bauda nuo trylikos tūkstančių iki dvidešimt penkių tūkstančių eurų.

8. Už ypatingojo statinio savavališką rekonstravimą saugomoje teritorijoje skiriama bauda statytojams nuo keturiolikos tūkstančių iki dvidešimt penkių tūkstančių eurų. Už tokius pačius veiksmus, padarytus juridinio asmens, bausto bauda už šioje dalyje numatytus pažeidimus, skiriama bauda nuo dvidešimt tūkstančių iki trisdešimt penkių tūkstančių eurų.

9. Už neypatingojo statinio savavališką rekonstravimą skiriama bauda statytojams nuo dviejų tūkstančių keturių šimtų iki šešių tūkstančių eurų. Už tokius pačius veiksmus, padarytus juridinio asmens, bausto bauda už šioje dalyje numatytus pažeidimus, skiriama bauda nuo trijų tūkstančių penkių šimtų iki dešimt tūkstančių eurų.

10. Už neypatingojo statinio savavališką rekonstravimą saugomoje teritorijoje skiriama bauda statytojams nuo keturių tūkstančių iki dešimt tūkstančių eurų. Už tokius pačius veiksmus, padarytus juridinio asmens, bausto bauda už šioje dalyje numatytus pažeidimus, skiriama bauda nuo septynių tūkstančių iki septyniolikos tūkstančių eurų.

11. Už nesudėtingojo statinio savavališką rekonstravimą skiriama bauda statytojams nuo vieno šimto aštuoniasdešimt iki trijų šimtų penkiasdešimt eurų. Už tokius pačius veiksmus, padarytus juridinio asmens, bausto bauda už šioje dalyje numatytus pažeidimus, skiriama bauda nuo trijų šimtų penkiasdešimt iki septynių šimtų eurų.

12. Už nesudėtingojo statinio savavališką rekonstravimą saugomoje teritorijoje skiriama bauda statytojams nuo keturių šimtų penkiasdešimt iki aštuonių šimtų eurų. Už tokius pačius veiksmus, padarytus juridinio asmens, bausto bauda už šioje dalyje numatytus pažeidimus, skiriama bauda nuo septynių šimtų iki vieno tūkstančio šešių šimtų eurų.

13. Už ypatingojo statinio savavališką kapitalinį remontą skiriama bauda statytojams nuo trijų tūkstančių penkių šimtų iki šešių tūkstančių penkių šimtų eurų. Už tokius pačius veiksmus, padarytus juridinio asmens, bausto bauda už šioje dalyje numatytus pažeidimus, skiriama bauda nuo penkių tūkstančių iki dešimties tūkstančių eurų.

14. Už ypatingojo statinio savavališką kapitalinį remontą saugomoje teritorijoje skiriama bauda statytojams nuo penkių tūkstančių iki vienuolikos tūkstančių eurų. Už tokius pačius

veiksmus, padarytus juridinio asmens, bausto bauda už šioje dalyje numatytus pažeidimus, skiriama bauda nuo devynių tūkstančių iki šešiolikos tūkstančių eurų.

15. Už neypatingojo statinio savavališką kapitalinį remontą skiriama bauda statytojams nuo devynių šimtų iki vieno tūkstančio septynių šimtų eurų. Už tokius pačius veiksmus, padarytus juridinio asmens, bausto bauda už šioje dalyje numatytus pažeidimus, skiriama bauda nuo vieno tūkstančio septynių šimtų iki dviejų tūkstančių septynių šimtų eurų.

16. Už neypatingojo statinio savavališką kapitalinį remontą saugomoje teritorijoje skiriama bauda statytojams nuo vieno tūkstančio septynių šimtų iki trijų tūkstančių penkių šimtų eurų. Už tokius pačius veiksmus, padarytus juridinio asmens, bausto bauda už šioje dalyje numatytus pažeidimus, skiriama bauda nuo dviejų tūkstančių aštuonių šimtų iki šešių tūkstančių eurų.

17. Už nesudėtingojo statinio savavališką kapitalinį remontą skiriama bauda statytojams nuo vieno šimto šešiasdešimt iki trijų šimtų eurų. Už tokius pačius veiksmus, padarytus juridinio asmens, bausto bauda už šioje dalyje numatytus pažeidimus, skiriama bauda nuo trijų šimtų penkiasdešimt iki šešių šimtų eurų.

18. Už nesudėtingojo statinio savavališką kapitalinį remontą saugomoje teritorijoje skiriama bauda statytojams nuo trijų šimtų penkiasdešimt iki aštuonių šimtų eurų. Už tokius pačius veiksmus, padarytus juridinio asmens, bausto bauda už šioje dalyje numatytus pažeidimus, skiriama bauda nuo septynių šimtų iki vieno tūkstančio septynių šimtų eurų.

19. Už ypatingojo statinio savavališką paprastąjį remontą skiriama bauda statytojams nuo trijų šimtų iki šešių šimtų eurų. Už tokius pačius veiksmus, padarytus juridinio asmens, bausto bauda už šioje dalyje numatytus pažeidimus, skiriama bauda nuo šešių šimtų iki vieno tūkstančio dviejų šimtų eurų.

20. Už ypatingojo statinio savavališką paprastąjį remontą saugomoje teritorijoje skiriama bauda statytojams nuo šešių šimtų iki vieno tūkstančio trijų šimtų eurų. Už tokius pačius veiksmus, padarytus juridinio asmens, bausto bauda už šioje dalyje numatytus pažeidimus, skiriama bauda nuo devynių šimtų iki vieno tūkstančio devynių šimtų eurų.

21. Už neypatingojo statinio savavališką paprastąjį remontą skiriama bauda statytojams nuo vieno šimto šešiasdešimt iki trijų šimtų eurų. Už tokius pačius veiksmus, padarytus juridinio asmens, bausto bauda už šioje dalyje numatytus pažeidimus, skiriama bauda nuo trijų šimtų iki šešių šimtų eurų.

22. Už neypatingojo statinio savavališką paprastąjį remontą saugomoje teritorijoje skiriama bauda statytojams nuo trijų šimtų iki septynių šimtų eurų. Už tokius pačius veiksmus, padarytus juridinio asmens, bausto bauda už šioje dalyje numatytus pažeidimus, skiriama bauda nuo penkių šimtų iki vieno tūkstančio eurų.

23. Už nesudėtingojo statinio savavališką paprastąjį remontą skiriama bauda statytojams nuo penkiasdešimt iki vieno šimto eurų. Už tokius pačius veiksmus, padarytus juridinio asmens, bausto bauda už šioje dalyje numatytus pažeidimus, skiriama bauda nuo vieno šimto iki vieno šimto penkiasdešimt eurų.

24. Už nesudėtingojo statinio savavališką paprastąjį remontą saugomoje teritorijoje skiriama bauda statytojams nuo vieno šimto iki vieno šimto penkiasdešimt eurų. Už tokius pačius veiksmus, padarytus juridinio asmens, bausto bauda už šioje dalyje numatytus pažeidimus, skiriama bauda nuo vieno šimto penkiasdešimt iki dviejų šimtų penkiasdešimt eurų.

25. Už ypatingojo statinio savavališką griovimą skiriama bauda statinį savavališkai griovusiems asmenims nuo šešių tūkstančių iki aštuonių tūkstančių septynių šimtų eurų. Už tokius pačius veiksmus, padarytus juridinio asmens, bausto bauda už šioje dalyje numatytus pažeidimus, skiriama bauda nuo devynių tūkstančių iki trylikos tūkstančių penkių šimtų eurų.

26. Už ypatingojo statinio savavališką griovimą saugomoje teritorijoje skiriama bauda statinį savavališkai griovusiems asmenims nuo devynių tūkstančių iki penkiolikos tūkstančių eurų. Už tokius pačius veiksmus, padarytus juridinio asmens, bausto bauda už šioje dalyje numatytus pažeidimus, skiriama bauda nuo penkiolikos tūkstančių iki devyniolikos tūkstančių eurų.

27. Už neypatingojo statinio savavališką griovimą skiriama bauda statinį savavališkai griovusiems asmenims nuo vieno tūkstančio penkių šimtų iki dviejų tūkstančių devynių šimtų eurų. Už tokius pačius veiksmus, padarytus juridinio asmens, bausto bauda už šioje dalyje numatytus pažeidimus, skiriama bauda nuo dviejų tūkstančių penkių šimtų iki keturių tūkstančių keturių šimtų eurų.

28. Už neypatingojo statinio savavališką griovimą saugomoje teritorijoje skiriama bauda statinį savavališkai griovusiems asmenims nuo dviejų tūkstančių penkių šimtų iki keturių tūkstančių penkių šimtų eurų. Už tokius pačius veiksmus, padarytus juridinio asmens, bausto bauda už šioje dalyje numatytus pažeidimus, skiriama bauda nuo trijų tūkstančių aštuonių šimtų iki šešių tūkstančių eurų.

29. Už nesudėtingojo statinio savavališką griovimą skiriama bauda statinį savavališkai griovusiems asmenims nuo vieno šimto penkiasdešimt iki trijų šimtų eurų. Už tokius pačius veiksmus, padarytus juridinio asmens, bausto bauda už šioje dalyje numatytus pažeidimus, skiriama bauda nuo trijų šimtų iki šešių šimtų eurų.

30. Už nesudėtingojo statinio savavališką griovimą saugomoje teritorijoje skiriama bauda statinį savavališkai griovusiems asmenims nuo trijų šimtų iki šešių šimtų eurų. Už tokius pačius veiksmus, padarytus juridinio asmens, bausto bauda už šioje dalyje numatytus pažeidimus, skiriama bauda nuo šešių šimtų iki vieno tūkstančio dviejų šimtų eurų.

57 straipsnis. Juridinių asmenų atsakomybė už statybos darbų atlikimą, statinio statybos techninės priežiūros ar statinio projekto vykdymo priežiūros vykdymą pažeidžiant teisės aktų reikalavimus

Už juridinio asmens atliekamus statybos darbus, statinio statybos techninės priežiūros ar statinio projekto vykdymo priežiūros vykdymą pažeidžiant teisės aktų reikalavimus, išskyrus šio įstatymo 54, 56, 58, 64 straipsniuose numatytus pažeidimus, skiriama bauda nuo trijų šimtų iki septynių tūkstančių eurų. Už tokius pat veiksmus, padarytus juridinio asmens, bausto bauda už šiame straipsnyje nustatytus pažeidimus, skiriama bauda nuo septynių tūkstančių iki penkiolikos tūkstančių eurų.

58 straipsnis. Juridinių asmenų atsakomybė už statybą pažeidžiant statinio projekto sprendinius

Už statinio statybą pažeidžiant statinio projekto sprendinius, išskyrus esminius statinio projekto sprendinius, skiriama bauda nuo penkiasdešimt septynių iki vieno šimto keturiasdešimt keturių eurų. Už tokius pačius veiksmus, padarytus juridinio asmens, bausto bauda už šiame straipsnyje numatytą pažeidimą, skiriama bauda nuo vieno šimto penkiolikos iki dviejų šimtų aštuoniasdešimt devynių eurų.

59 straipsnis. Juridinių asmenų atsakomybė už statinio (jo patalpų) naudojimą pažeidžiant nustatytus reikalavimus ir (ar) naudojimą ne pagal paskirtį

Už statinio (jo patalpų) naudojimą pažeidžiant šiame ir kituose Lietuvos Respublikos įstatymuose nustatytus reikalavimus ir (ar) naudojimą ne pagal paskirtį, išskyrus atvejus, kai statinys (jo patalpos) Vyriausybės nustatytais atvejais ir tvarka naudojamas (naudojamos) ne pagal paskirtį, skiriama bauda nuo vieno tūkstančio keturių šimtų keturiasdešimt aštuonių iki septynių tūkstančių dviejų šimtų keturiasdešimt eurų. Už tokius pačius veiksmus, padarytus juridinio asmens, bausto bauda už šiame straipsnyje numatytą pažeidimą, skiriama bauda nuo dviejų tūkstančių aštuonių šimtų devyniasdešimt šešių iki aštuonių tūkstančių šešių šimtų aštuoniasdešimt aštuonių eurų.

60 straipsnis. Juridinių asmenų atsakomybė už statinių techninės priežiūros taisyklių nesilaikymą ir statinio naudotojo pareigų nevykdymą

1. Už trukdymą pastato bendrojo naudojimo objektų valdytojui ar jo įgaliotiems asmenims įgyvendinant teisės aktų nustatyta tvarka priimtus sprendimus remontuoti, atnaujinti

(modernizuoti) ar kitaip tvarkyti juridinio asmens naudojamose patalpose esančius bendrojo naudojimo objektus skiriama bauda nuo šimto penkiasdešimt iki trijų šimtų eurų. Už tokius pačius veiksmus, padarytus juridinio asmens, bausto bauda už šioje dalyje nustatytus pažeidimus, skiriama bauda nuo dviejų šimtų penkiasdešimt iki penkių šimtų eurų.

2. Už statinių techninės priežiūros taisyklių nesilaikymą skiriama bauda statinio naudotojams ir (ar) statinio techniniams prižiūrėtojams – juridiniams asmenims nuo trijų šimtų iki vieno tūkstančio eurų; ypatingojo statinio atveju skiriama bauda nuo penkių šimtų iki dviejų tūkstančių eurų. Už tokius pačius veiksmus, padarytus juridinio asmens, bausto bauda už šioje dalyje numatytus pažeidimus, skiriama bauda nuo penkių šimtų iki trijų tūkstančių eurų; ypatingojo statinio atveju skiriama bauda nuo vieno tūkstančio iki penkių tūkstančių eurų.

3. Už priemonių žmonėms apsaugoti, avarijai išvengti nesiėmimą ar prievolių, nustatytų šiame įstatyme, nevykdymą įvykus statinio avarijai, paaiškėjus, kad statinio būklė kelia pavojų statinyje ar arti jo esančių žmonių sveikatai, gyvybei ar aplinkai, skiriama bauda statinio naudotojams ir (ar) statinio techniniams prižiūrėtojams – juridiniams asmenims nuo vieno tūkstančio iki penkių tūkstančių eurų; ypatingojo statinio atveju skiriama bauda nuo dviejų tūkstančių iki dešimties tūkstančių eurų. Už tokius pačius veiksmus, padarytus juridinio asmens bausto bauda už šioje dalyje numatytus pažeidimus, skiriama bauda nuo dviejų tūkstančių iki dešimt tūkstančių eurų; ypatingojo statinio atveju skiriama bauda nuo keturių tūkstančių iki dvidešimt tūkstančių eurų.

61 straipsnis. Juridinių asmenų atsakomybė už statybos valstybinę priežiūrą atliekančių pareigūnų teisėtų nurodymų nevykdymą arba trukdymą jiems atlikti savo pareigas

Už statybos valstybinę priežiūrą atliekančių pareigūnų teisėtų nurodymų nevykdymą arba trukdymą jiems atlikti savo pareigas skiriama bauda nuo penkių šimtų septyniasdešimt devynių iki dviejų tūkstančių aštuonių šimtų devyniasdešimt šešių eurų. Už tokius pačius veiksmus, padarytus juridinio asmens, bausto bauda už šiame straipsnyje numatytus pažeidimus, skiriama bauda nuo vieno tūkstančio keturių šimtų keturiasdešimt aštuonių iki septynių tūkstančių dviejų šimtų keturiasdešimt eurų.

62 straipsnis. Juridinių asmenų atsakomybė už statinių naudojimo priežiūrą atliekančių pareigūnų teisėtų nurodymų nevykdymą arba trukdymą jiems atlikti savo pareigas

Už statinių naudojimo priežiūrą atliekančių pareigūnų teisėtų nurodymų nevykdymą arba trukdymą jiems atlikti savo pareigas skiriama bauda nuo penkių šimtų septyniasdešimt devynių

iki dviejų tūkstančių aštuonių šimtų devyniasdešimt šešių eurų. Už tokius pačius veiksmus, padarytus juridinio asmens, bausto bauda už šiame straipsnyje numatytus pažeidimus, skiriama bauda nuo vieno tūkstančio keturių šimtų keturiasdešimt aštuonių iki septynių tūkstančių dviejų šimtų keturiasdešimt eurų.

63 straipsnis. Juridinių asmenų atsakomybė už prisijungimo sąlygų ar specialiųjų reikalavimų neišdavimą per nustatytą terminą

Už prisijungimo sąlygų, specialiųjų architektūros reikalavimų, specialiųjų paveldosaugos reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų ar specialiųjų reikalavimų neišdavimą per nustatytą terminą, nepagrįstą atsisakymą juos išduoti ar jų neteisėtą išdavimą skiriama bauda nuo vieno šimto keturiasdešimt keturių iki dviejų šimtų aštuoniasdešimt devynių eurų. Už tokius pačius veiksmus, padarytus juridinio asmens, bausto bauda už šiame straipsnyje numatytus pažeidimus, skiriama bauda nuo dviejų šimtų aštuoniasdešimt devynių iki penkių šimtų septyniasdešimt devynių eurų.

64 straipsnis. Juridinių asmenų atsakomybė už statinių ir daiktinių teisių į juos registravimo ir duomenų Nekilnojamojo turto registre tikslinimo tvarkos pažeidimus

Už šiame įstatyme nustatytos statinių ir daiktinių teisių į juos registravimo ir nebaigto statyti ar rekonstruoti statinio kadastro duomenų Nekilnojamojo turto registre tikslinimo tvarkos pažeidimus juridiniams asmenims skiriama bauda nuo dviejų šimtų devyniasdešimt eurų iki penkių šimtų aštuoniasdešimt eurų.

65 straipsnis. Juridinių asmenų atsakomybė už statinio projekto sprendinio, numatančio statybos sustabdymą naudojamame statinyje ar jo dalyje, pažeidimą

Už statybos darbų atlikimą naudojamame statinyje nesustabdžius ūkinės ar kitokios veiklos statinyje ar jo dalyje, kai ūkinę ar kitokią veiklą statinyje ar jo dalyje sustabdyti numatyta statinio projekte, skiriama bauda statytojui ir (ar) rangovui – juridiniam asmeniui nuo vieno tūkstančio penkių šimtų iki aštuonių tūkstančių septynių šimtų eurų. Už tokius pačius veiksmus, padarytus juridinio asmens, bausto bauda už šiame straipsnyje numatytą pažeidimą, skiriama bauda statytojui ir (ar) rangovui – juridiniam asmeniui nuo penkių tūkstančių aštuonių šimtų iki septyniolikos tūkstančių keturių šimtų eurų.

66 straipsnis. Juridinių asmenų atsakomybė už pareigų nevykdymą

Už šio įstatymo 29 straipsnyje nustatytų pareigų nevykdymą skiriama bauda statytojui ir (ar) rangovui nuo dviejų tūkstančių devynių šimtų iki septynių tūkstančių dviejų šimtų eurų. Už tokius pačius veiksmus, padarytus juridinio asmens, bausto bauda už šiame straipsnyje numatytą pažeidimą, skiriama bauda nuo penkių tūkstančių aštuonių šimtų iki aštuonių tūkstančių septynių šimtų eurų.

67 straipsnis. Šio įstatymo 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65 ir 66 straipsniuose nurodytų pažeidimų taikymo ir nagrinėjimo tvarka

Šio įstatymo 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65 ir 66 straipsniuose nurodyti pažeidimai taikomi ir juridinių asmenų padaliniams, taip pat kitoms užsienio organizacijoms ir jų padaliniams; nurodyti pažeidimai tiriami, nagrinėjami, nutarimai skundžiami ir vykdomi tokia pačia tvarka kaip atitinkamuose Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso straipsniuose nurodyti pažeidimai.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

ĮMOKOS UŽ SAVAVALIŠKOS STATYBOS ĮTEISINIMĄ MOKĖJIMO PRINCIPAI

1. Įmoką už savavališkos statybos įteisinimą (toliau – įmoka) moka statytojai (užsakovai), statinių (jų dalių) savininkai, valdytojai, naudotojai, žemės sklypų (jų dalių) savininkai, valdytojai, naudotojai, įgyvendinantys šiame įstatyme numatytą galimybę gauti statybą leidžiantį dokumentą savavališkos statybos atveju.

2. Įmokos dydis kinta atsižvelgiant į savavališkai atliktų statybos darbų, įskaitant panaudotus statybos produktus, sąnaudų vertę. Įmoka negali būti mažesnė kaip 86 eurai ir negali viršyti 300 000 eurų ir 70 procentų savavališkai atliktų statybos darbų sąnaudų vertės (V). Įmokos dydis apskaičiuojamas pagal formulę $I = V^2/144\ 810$ Eur, čia:

- 1) I – įmokos dydis;
- 2) V – sąnaudų vertė.

3. Tais atvejais, kai savavališkos statybos darbai, dėl kurių nebuvo surašytas savavališkos statybos aktas, buvo įteisinti išduodant statybą leidžiantį dokumentą ir šią aplinkybę Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos nustato išdavus statybą leidžiantį dokumentą, mokėtinos įmokos dydis apskaičiuojamas pagal formulę $I = V^2/144\ 810$ Eur * a/b, čia:

- 1) I – įmokos dydis;
- 2) V – sąnaudų vertė;

3) a – laikotarpis nuo savavališkos statybos darbų pradžios iki statybą leidžiančio dokumento išdavimo;

4) b – laikotarpis nuo savavališkos statybos darbų pradžios iki statybos užbaigimo, o jeigu statybos užbaigimo procedūros nebuvo atliktos, – iki fakto, kad nebuvo sumokėta įmoka, nustatymo momento.

Šiame punkte nurodyti laikotarpiai a ir b skaičiuojami naudojant tuos pačius laiko matavimo vienetus (pvz., dienas, mėnesius ir kt.). Apskaičiuojant įmokos vertę, taikomos šio priedo 2 punkte nustatytos minimalios ir maksimalios įmokų vertės.

4. Sąnaudų vertė nustatoma atliekant statinio ar statinio projekto ekspertizę pagal statybos darbų įkainius ir statybos produktų kainas savavališkos statybos akto surašymo metu

arba, kai savavališkos statybos aktas nėra surašytas, pagal statybos darbų įkainius ir statybos produktų kainas, fakto, kad savavališki statybos darbai buvo įteisinti išduodant statybą leidžiantį dokumentą, nustatymo metu. Kai savavališkos statybos aktas nėra surašytas, sąnaudų vertės apskaičiavimas atliekamas įvertinant Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos dokumento, kuriame konstatuojamas įmokos už savavališkos statybos įteisinimą nesumokėjimo faktas, surašymo metu esančią statinio būklę.

5. Statinio ar statinio projekto ekspertizė atliekama asmens, kuris siekia įteisinti savavališką statybą, iniciatyva ir lėšomis.

6. Priklausančią mokėti įmoką apskaičiuoja statybą leidžiantį dokumentą išduodanti institucija pagal asmens, kuris siekia įteisinti savavališką statybą, pateiktą statinio ar statinio projekto ekspertizės aktą.

7. Įmoka sumokama prieš išduodant statybą leidžiantį dokumentą.

8. Įmokos mokėjimo tvarką nustato Aplinkos ministerija kartu su Finansų ministerija.

9. Įmoka sumokama į Valstybinės mokesčių inspekcijos sąskaitą ir įskaitoma į valstybės išdo sąskaitą, kurioje kaupiamos Aplinkos apsaugos rėmimo programos lėšos.

10. Nustačius, kad buvo sumokėta per maža įmoka arba ji iš viso nesumokėta dėl fizinių, juridinių asmenų, statybą leidžiantį dokumentą išdavusios institucijos ar kitų institucijų kaltės, trūkstama arba visa įmokos suma Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka išieškoma atitinkamai iš fizinių, juridinių asmenų, statybą leidžiantį dokumentą išdavusios institucijos ar kitų institucijų į valstybės biudžetą.

11. Nustačius, kad buvo sumokėta per didelė įmoka, jos permoka Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka grąžinama įmoką sumokėjusiam asmeniui.

12. Asmenims, prašyme išduoti statybą leidžiantį dokumentą nurodžiusiems, kad jie atliko savavališkos statybos darbus, dėl kurių prašymo išduoti statybą leidžiantį dokumentą pateikimo metu nėra surašytas savavališkos statybos aktas, šiame priede nustatyta tvarka apskaičiuota įmoka mažinama 50 procentų.

Lietuvos Respublikos
statybos įstatymo
2 priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 1992 m. birželio 24 d. Tarybos direktyva 92/57/EEB dėl būtiniausių saugos ir sveikatos reikalavimų laikinosiose arba kilnojamosiose statybvietėse įgyvendinimo (aštuntoji atskira direktyva, kaip numatyta Direktyvos 89/391/EEB 16 straipsnio 1 dalyje) (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 5 skyrius, 2 tomas, p. 71).

2. 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 765/2008, nustatantis su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus ir panaikinantis Reglamentą (EEB) Nr. 339/93 (OL 2008 L 218, p. 30).

3. 2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/31/ES dėl pastatų energinio naudingumo (OL 2010 L 153, p. 13).

4. 2011 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 305/2011, kuriuo nustatomos suderintos statybos produktų rinkodaros sąlygos ir panaikinama Tarybos direktyva 89/106/EEB (OL 2011 L 88, p. 5).

5. 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/92/ES dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo (OL 2012 m. *specialusis leidimas*, L 26, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/52/ES (OL 2014 m. *specialusis leidimas*, L 124, p. 1).

6. 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/61/ES dėl priemonių sparčiojo elektroninių ryšių tinklų diegimo sąnaudoms mažinti (OL 2014 L 155, p. 1).

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-326](#), 97.06.26, Žin., 1997, Nr.65-1551 (97.07.09)

LIETUVOS RESPUBLIKOS STATYBOS ĮSTATYMO 10, 11, 12, 15, 18, 22, 24, 25, 29, 30, 31, 33 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1909](#), 00.08.31, Žin., 2000, Nr.78-2360 (00.09.15)

STATYBOS ĮSTATYMO 16 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas pradėdamas įgyvendinti nuo 2001 m. liepos 1 d.

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1948](#), 2000 09 19, Žin., 2000, Nr. 84-2533 (2000 10 06)

STATYBOS ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Nauja įstatymo redakcija

Pakeistas įstatymo įsigaliojimas :

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2001 m. rugpjūčio 1 d.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-134](#), 2000 12 23, Žin., 2000, Nr. 113-3621 (2000 12 30)

STATYBOS ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMO 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Įstatymai: VIII-1948 ir IX-134 neteko galios nuo 2001 m. rugpjūčio 1 d. Tai nusako:

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-470](#), 2001-07-12, Žin., 2001, Nr. 66-2411 (2001-08-01)

STATYBOS ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMO IR STATYBOS ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMO 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS ĮSTATYMAS

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-583](#), 2001-11-08, Žin., 2001, Nr. 101-3597 (2001-11-30)

STATYBOS ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Nauja įstatymo redakcija

Statybos įstatymo pakeitimo įstatymas, išskyrus jame išdėstyto Statybos įstatymo vienuoliktąjį skirsnį, įsigalioja nuo 2002 m. liepos 1 d.

Statybos įstatymo pakeitimo įstatyme išdėstyto Statybos įstatymo vienuoliktasis skirsnis įsigalioja nuo 2003 m. liepos 1 d.

Įstatymo įgyvendinimą nusako įstatymas:

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-598](#), 2001-11-13, Žin., 2001, Nr. 101-3598 (2001-11-30)

STATYBOS ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMO ĮGYVENDINIMO ĮSTATYMAS

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1018](#), 2002-07-02, Žin., 2002, Nr. 73-3093 (2002-07-19)

STATYBOS ĮSTATYMO 23 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1269](#), 2002-12-10, Žin., 2002, Nr. 124-5625 (2002-12-27)

STATYBOS ĮSTATYMO 2, 14, 15 IR 31 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2003 m. sausio 1 d.

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1780](#), 2003-10-16, Žin., 2003, Nr. 104-4649 (2003-11-05)

STATYBOS ĮSTATYMO 1, 2, 6, 8, 25, 29 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO BEI ĮSTATYMO PAPILDYMO NAUJU DVYLIKTOJU SKIRSNIU IR PRIEDU ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus 9 straipsnį, įsigalioja nuo 2005 m. sausio 1 d.

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1924](#), 2003-12-18, Žin., 2003, Nr. 123-5592 (2003-12-30)

STATYBOS ĮSTATYMO 2, 5, 20, 23, 27, 33 IR 35 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šio įstatymo atitaisymas skelbtas: Žin., 2004, Nr. 13 (2004-01-24)

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2215](#), 2004-04-29, Žin., 2004, Nr. 73-2545 (2004-04-30)

STATYBOS ĮSTATYMO 1, 2, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 29 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO BEI ĮSTATYMO PRIEDO PAPILDYMO ĮSTATYMAS

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-136](#), 2005-03-17, Žin., 2005, Nr. 43-1355 (2005-04-02)

STATYBOS ĮSTATYMO 23 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-404](#), 2005-11-17, Žin., 2005, Nr. 143-5175 (2005-12-08)

STATYBOS ĮSTATYMO 2 STRAIPSNIO BEI PRIEDO PAPILDYMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 43(1) STRAIPSNIU ĮSTATYMAS

Šio įstatymo 2 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 43⁽¹⁾ straipsnio 3 dalyje nurodytais atvejais pastatai sertifikuojami nuo 2009 m. sausio 1 d., išskyrus naujai statomus pastatus, kurie privalo būti sertifikuojami nuo 2007 m. sausio 1 d.

Šis įstatymas, išskyrus 4 straipsnį, įsigalioja nuo 2006 m. sausio 4 d.

12.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-857](#), 2006-10-17, Žin., 2006, Nr. 116-4402 (2006-10-31)

STATYBOS ĮSTATYMO 1, 2, 3, 20, 23, 24, 25, 27, 28, 29, 31, 33, 34 IR 35 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Iki šio įstatymo įsigaliojimo dėl savavališkų statybų priimti administraciniai sprendimai vykdomi pagal šių sprendimų surašymo metu galiojusią teisės aktų nuostatą.

13.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1009](#), 2006-12-21, Žin., 2007, Nr. 4-161 (2007-01-11)
 STATYBOS ĮSTATYMO 24 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS
 Šio įstatymo atitaisymas skelbtas: Žin., 2007, Nr. 8 (2007-01-19)

14.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
 Nr. [X-1111](#), 2007-05-03, Žin., 2007, Nr. 55-2127 (2007-05-19)
 STATYBOS ĮSTATYMO 2, 4, 8, 18, 20, 27, 29, 40, 42 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO
 ĮSTATYMAS

15.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
 Nr. [XI-421](#), 2009-09-22, Žin., 2009, Nr. 117-4993 (2009-10-01)
 STATYBOS ĮSTATYMO 2, 6, 20, 23, 29, 31, 37 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO IR ĮSTATYMO
 PAPILDYMO 23(1) STRAIPSNIU ĮSTATYMAS
 Šis įstatymas įsigalioja 2009 m. rugsėjo 1 d.

16.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
 Nr. [XI-501](#), 2009-11-19, Žin., 2009, Nr. 144-6352 (2009-12-05)
 STATYBOS ĮSTATYMO 12, 14, 15, 16, 22, 23, 23(1), 25, 27, 28, 32, 33, 34, 35, 42 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
 IR PAPILDYMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 45 STRAIPSNIU ĮSTATYMAS
 Šis įstatymas įsigalioja 2010 m. sausio 1 d.

17.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
 Nr. [XI-992](#), 2010-07-02, Žin., 2010, Nr. 84-4401 (2010-07-15)
 STATYBOS ĮSTATYMO 1, 2, 3, 5, 6, 12, 16, 20, 21, 23, 24, 27, 28, 33, 35, 40, 42, 45 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
 IR PAPILDYMO, ŠEŠTOJO SKIRSNIO PAVADINIMO PAKEITIMO, 23(1) STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO
 NETEKUSIU GALIOS IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 28(1) STRAIPSNIU, KETURIOLIKTUOJU SKIRSNIU IR
 1 PRIEDU ĮSTATYMAS
Šio įstatymo 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 24 straipsniai, išskyrus 11
 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 23 straipsnio 7, 8 ir 10 dalių, šio įstatymo 15
 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 28 straipsnio 4 ir 7 dalių nuostatas dėl Lietuvos
 Respublikos statybos įstatymo 1 priede nurodytų įmokų ir šio įstatymo 26 straipsnį, **įsigalioja 2010 m. spalio 1 d.**
 Iki 2010 m. spalio 1 d. vietoj šio įstatymo 13 straipsnyje vartojamos sąvokos „statybos užbaigimo aktas“ vartojama
 sąvoka „statinio pripažinimo tinkamu naudoti aktas“, vietoj šio įstatymo 13, 14 ir 15 straipsniuose vartojamos
 sąvokos „statybą leidžiantis dokumentas“ vartojama sąvoka „statybos leidimas“ (nesudėtingo statinio atveju –
 „normatyviniuose statybos techniniuose dokumentuose nurodytas privalomasis dokumentas“).
 Šio įstatymo 11 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos statybos įstatymo **23 straipsnio 7, 8 ir 10 dalių**, šio
 įstatymo 15 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos statybos įstatymo **28 straipsnio 4 ir 7 dalių nuostatos dėl**
Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 1 priede nurodytų įmokų ir šio įstatymo 23 straipsnis įsigalioja 2013
m. sausio 1 d.

18.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
 Nr. [XI-1376](#), 2011-05-12, Žin., 2011, Nr. 62-2937 (2011-05-24)
 STATYBOS ĮSTATYMO 40 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS
 Šis įstatymas, išskyrus 2 straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2011 m. liepos 1 d.

19.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
 Nr. [XI-1427](#), 2011-05-26, Žin., 2011, Nr. 72-3476 (2011-06-14)
 STATYBOS ĮSTATYMO 10, 14, 15, 17, 29, 43(1) STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO IR ĮSTATYMO
 PAPILDYMO 18(1) STRAIPSNIU ĮSTATYMAS
 Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2012 m. sausio 1 d.

20.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
 Nr. [XI-1465](#), 2011-06-20, Žin., 2011, Nr. 78-3802 (2011-06-30)
 STATYBOS ĮSTATYMO 40, 42 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS
 Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2011 m. rugsėjo 1 d.

21.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
 Nr. [XI-1544](#), 2011-06-28, Žin., 2011, Nr. 91-4321 (2011-07-19)
 STATYBOS ĮSTATYMO 23, 24, 27 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS
 Šis įstatymas, išskyrus 5 straipsnį, įsigalioja 2011 m. spalio 1 d.

22.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
 Nr. [XI-1699](#), 2011-11-17, Žin., 2011, Nr. 146-6845 (2011-12-01)
 STATYBOS ĮSTATYMO 37 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS
 Šis įstatymas įsigalioja 2012 m. sausio 1 d.

23.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
 Nr. [XI-1764](#), 2011-12-01, Žin., 2011, Nr. 153-7201 (2011-12-15)
 STATYBOS ĮSTATYMO 23 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS
 Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2012 m. liepos 1 d.

24.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
 Nr. [XI-2031](#), 2012-05-22, Žin., 2012, Nr. 63-3170 (2012-06-05)
 STATYBOS ĮSTATYMO PAPILDYMO 9(1), 9(2) STRAIPSNIAIS IR 24, 43(1), 51 STRAIPSNIŲ, 2 PRIEDO
 PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS
 Šis įstatymas, išskyrus 1, 2 straipsnius, 6 straipsnio 2 dalį ir 7 straipsnį, įsigalioja 2013 m. sausio 9 d.
 Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 9¹ straipsnio 2 dalis įsigalioja 2013 m.
 sausio 1 d.
 Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 9¹ straipsnio 1 dalis, 2 straipsnis ir 6
 straipsnio 2 dalis įsigalioja 2013 m. liepos 1 d.

25.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
 Nr. [XI-2064](#), 2012-06-12, Žin., 2012, Nr. 76-3921 (2012-06-30)
 STATYBOS ĮSTATYMO 2, 4, 8, 10, 23, 32, 37, 38, 39, 51 STRAIPSNIŲ, VIENUOLIKTOJO SKIRSNIO
 PAVADINIMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 38(1) STRAIPSNIU ĮSTATYMAS
 Šio įstatymo 2 straipsnis, 5 straipsnio 2 dalis, 6, 7, 8, 9, 10 ir 11 straipsniai įsigalioja 2012-09-01; 12 straipsnio 2
 dalis įsigalioja 2013-01-09.

26.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
 Nr. [XI-2118](#), 2012-06-26, Žin., 2012, Nr. 76-3942 (2012-06-30)
 STATYBOS ĮSTATYMO 1 STRAIPSNIO PAPILDYMO IR PAKEITIMO ĮSTATYMAS

27.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
 Nr. [XII-383](#), 2013-06-18, Žin., 2013, Nr. 68-3415 (2013-06-28)
 STATYBOS ĮSTATYMO 1, 2, 4, 5, 6, 8, 10, 11, 12, 16, 18, 18(1), 29, 36, 39, 40, 41, 43(1), 47 STRAIPSNIŲ IR 2
 PRIEDO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS
 Šis įstatymas, išskyrus 22 straipsnį, įsigalioja 2013 m. liepos 1 d.

Pastabos:

Iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos galiojusia tvarka į Lietuvos Respublikos rinką pateikti statybos produktai, neturintys darniųjų techninių specifikacijų, laikomi tinkamai pateiktais į rinką.

Rengiant statybos produkto, neturinčio darniųjų techninių specifikacijų, eksploatacinių savybių deklaraciją, gali būti naudojami duomenys, kurie buvo nurodomi rengiant jo atitikties sertifikatą arba atitikties deklaraciją iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos.

Iki 2013 m. liepos 1 d. į Lietuvos Respublikos rinką pateiktiems statybos produktams, turintiems darniąsias technines specifikacijas, taikomos 2011 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 305/2011, kuriuo nustatomos suderintos statybos produktų rinkodaros sąlygos ir panaikinama Tarybos direktyva 89/106/EEB (toliau - Reglamentas (ES) Nr. 305/2011) nustatytos pereinamojo laikotarpio nuostatos.

Iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos išduoti nacionaliniai techniniai liudijimai galioja iki juose nurodytos galiojimo datos.

Iki 2013 m. liepos 1 d. išduotiems Europos techniniams liudijimams taikomos Reglamente (ES) Nr. 305/2011 nustatytos pereinamojo laikotarpio nuostatos.

28.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
 Nr. [XII-385](#), 2013-06-18, Žin., 2013, Nr. 73-3650 (2013-07-09)
 STATYBOS ĮSTATYMO 6 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS
 Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2014 m. sausio 1 d.

29.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
 Nr. [XII-424](#), 2013-06-27, Žin., 2013, Nr. 76-3841 (2013-07-16)
 STATYBOS ĮSTATYMO 1, 2, 3, 5, 12, 14, 15, 16, 20, 22, 23, 24, 27, 28, 28(1), 32, 33, 34, 35, 36, 40, 45, 55
 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 54(1) STRAIPSNIU ĮSTATYMAS
 Šis įstatymas, išskyrus 22 ir 25 straipsnius, įsigalioja 2014 m. sausio 1 d.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
 Nr. [XII-1194](#), 2014-10-07, paskelbta TAR 2014-10-15, i. k. 2014-14136
 Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 54-1 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
 Nr. [XII-1842](#), 2015-06-23, paskelbta TAR 2015-07-01, i. k. 2015-10588
 Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 43-1 straipsnio pakeitimo įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
 Nr. [XII-1834](#), 2015-06-23, paskelbta TAR 2015-07-01, i. k. 2015-10583
 Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 24, 34, 40, 45, 55 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 54-2 straipsniu įstatymas

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
 Nr. [XII-1713](#), 2015-05-14, paskelbta TAR 2015-05-26, i. k. 2015-08054
 Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 23 straipsnio pakeitimo įstatymas

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
 Nr. [XII-2573](#), 2016-06-30, paskelbta TAR 2016-07-13, i. k. 2016-20300
 Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 pakeitimo įstatymas

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
 Nr. [XIII-336](#), 2017-05-02, paskelbta TAR 2017-05-04, i. k. 2017-07559
 Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 14 straipsnio pakeitimo įstatymas

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
 Nr. [XIII-426](#), 2017-06-08, paskelbta TAR 2017-06-19, i. k. 2017-10248
 Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 2 straipsnio pakeitimo įstatymas

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
 Nr. [XIII-591](#), 2017-06-30, paskelbta TAR 2017-07-11, i. k. 2017-11960
 Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 27 straipsnio pakeitimo įstatymas

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-706](#), 2017-11-07, paskelbta TAR 2017-11-14, i. k. 2017-17968

Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 6, 24 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymas

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1321](#), 2018-06-27, paskelbta TAR 2018-07-04, i. k. 2018-11315

Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 24, 27, 28, 34 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymas

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1643](#), 2018-11-15, paskelbta TAR 2018-11-23, i. k. 2018-18930

Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 27 straipsnio pakeitimo įstatymas

12.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2187](#), 2019-06-06, paskelbta TAR 2019-06-20, i. k. 2019-09971

Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 24 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymas

13.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2557](#), 2019-11-28, paskelbta TAR 2019-12-10, i. k. 2019-19865

Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 2 straipsnio pakeitimo įstatymas